

УЧИТЕЛЯ ПЕТЪР ДЪНОВ

ДОБРИ И ЛОШИ УСЛОВИЯ

*7 ма 1927 г.
37 се 1928 г.*

ЛЕКЦИИ НА ОБЩИЯ ОКУЛТЕН КЛАС
1927 – 1928 г.

**В настоящото издание е съхранен стила
и пълната автентичност на изразните
средства на Учителя Петър Дънов.**

Хелиопол
1995

Настоящото издание е преработка (единствено откъм страната на съвременния правопис) на „Добри и лоши условия“, Лекции на Общия окултен клас, 1927 – 1928 г.

Първият етап по издаване на Беседите след 1944 г., наречен "Опит за създаване на книжовни преносители на богатството от Беседи с оглед ускоряването на разпространението" бе завършен. Досегашният критерий бе: "Без да се помрачава изначалната чистота и искрено отношение на издателя към издаваната от него книга". Той и за в бъдеще се запазва.

Но, вторият етап по издаването на Беседите ще постави центъра на тежестта върху съхраняването на чистотата при предаване на Словото с Беседи на Учителя Петър Дънов, т.е. качествен превод на чужд език, съхранен стил и пълна автентичност на изразните средства.

© "Културна асоциация – Духовна общност
– Общество Бяло братство"

© Хелиопол, 1995

© Братан Мандев – художник на корицата
с/о „Хелиопол-Езотерик“

ISBN 954-578-051-7

ДОБРИ И ЛОШИ УСЛОВИЯ

"Верен, истинен, чист и благ всякога
бъди, и Господ на мира ще изпълни сърце-
то ти с всички добрини".

Размишление.

Чете се резюме на темата: "Отношение между корените на растенията и краката на животните".

За следващия път пишете върху темата: "Отношение между добро и зло".

Днес всички хора говорят за злото и за доброто. Злото избягват, а доброто търсят. Всъщност, какво нещо е добро и какво – зло? Било е време, когато днешното зло не се е считало зло. Това, което хората наричат добро, лесно може да се превърне в зло. За пример, глицеринът, който минава за безвредно, за безопасно вещество, лесно може да се превърне в динамит, който е силно експлозивно, разрушително вещество. Той се казва още нитроглицерин. Значи, глицеринът, който се употребява в козметиката за омекотяване на кожа, може да се превърне в динамит – вещество, което съдържа динамическа сила. Какво показва това? Това показва, че ако в естеството на добрия, на мекия човек се вмъкне някакъв чужд,

неестествен елемент, той коренно може да се измени. Ето защо, за да не изпада човек в такива положения, нито да бъде зависим от външни условия, той трябва да разбира стремежа на своето тяло, специално на своя мозък. Ако съпоставите законите на човешката мисъл със законите, на които се подчиняват въздухообразните тела, ще видите, че между тях съществува известна аналогия. За пример, знае се, че колкото повече обемите на газовете се намаляват, толкова повече тяхната сила се увеличава. И колкото повече обемите им се увеличават, толкова повече силата им се намалява.

В това отношение лошите условия в живота представляват налягане върху човешкия мозък. Колкото по-голямо е налягането върху мозъка, толкова човек става по-деятелен. В него се развива по-голяма динамическа сила. Сиромашията е особен род налягане, което стеснява човека. Това стесняване, това външно ограничаване, именно, заставя човека да прави усилия да се прояви, да преодолее външните неблагоприятни условия. Следователно, работата на невидимия свят върху хората се свежда към това, да ги застави да изучат, както физическите закони на динамиката, така и психическите. Някой иска да бъде красноречив, но той не знае, че красноречието се обуславя от известен мозъчен център, за разработването на който се изисква специална работа. Не може да бъде красноречив онзи, на когото очите са вдлъбнати, или премрежени. Центърът на речта у човека се намира в зависимост от това, как той гради къщата си, т.е. тялото си. Да бъде човек красноречив, това ни най-малко не значи, че трябва да бъде философ, мислител или добър. Човек може да бъде красноречив, без да е добър. И обратно: той може да бъде добър, без да е красноречив.

Същото може да се каже за красотата и за добротата. Някога добрият човек може да бъде красив, а някога може и да не е красив. Напротив, често лошият човек е красив, а добрият – не е красив. Коя е причината за това?

Една от причините е следната: лошите хора постоянно мислят за добрите, вследствие на което се свързват с тях и стават красиви; добрите хора пък често мислят за лошите и губят красотата си. Глупавият постоянно мисли за умния човек, за философа, поради което, с течение на времето, той се развива и философ става. Ученият пък постоянно мисли за глупавия, за невежия и след време изгубва учеността си. Когато религиозният се сравнява с другите хора и намира, че те не са като него, той постепенно изгубва своята религиозност. Какво трябва да правите, за да не губите това, което имате? Престанете да мислите за хората около себе си, за да не изгубите и това, което имате. Престанете да мислите за невежите, за болните, за бедните хора. Няма бедни хора в света. Това е измислица, това е крива философия. Който е измислил тази философия, той не е доброжелател на човека. Той е същият, който е внушил на човека мисълта, че в грях го е заченала майка му. Когато се казва, че човек е заченат в грях, това се отнася до външните условия на живота, но не и до зародиша на човека, не до онези първични клетки в него, които имат Божествен произход.

Съвременните хора трябва да се освободят от заблужденията си, от своите стари разбирания. Те мислят по нов начин, а живеят и постъпват по стар начин. И като нямат успех в живота си, те се обезсърчават. Какъв успех могат да очакват, когато между мисълта и живота им няма никаква връзка? Като мислят по нов начин, те считат, че и животът им е нов, вследствие на което се самозаблуждават. Коя е отличителната черта на новия живот? Новият живот изключва всякаква сиромашия. Новият живот изключва греха и престъпленията. Новият живот изключва глупостта, безумието и безверието. Новият живот изключва безлюбието, омразата, завистта. С една дума, новият живот изключва всичко отрицателно, всичко грозно. — Ако аз съм грозен? — Изключи грозотата от съзнанието си, постъпвай по правилата на красотата, по

правилата на новия живот и ти ще станеш красив. Изкуство е да знае човек, как да се освободи от стария живот и да влезе в новия – във вечната красота и хармония. За да влезете в новия живот, от вас се иска смирение.

Когато Буда слязъл на земята, той се влюбил в една красива мома. Буда възлюбил в нея Божественото начало, Божествения принцип. Един ден той отишъл при нея и толкова се увлякъл в красотата ѝ, че неусетно заспал. Понеже красивата мома имала работа, тя го напуснала. Значи, Божественото в нея заминало, а останало само човешкото, преходното, тъй наречената "астрална жена", която се увила около него като змия и не го пуснала да си отиде. Буда разполагал със знание, с голяма философия, но единственото нещо, което му помогнало да се освободи от нея, било смириението – изкуството да се смалява. До това време той знаел да расте и да се увеличава, но не и да се смалява. Ето защо, за да се освободи от змията, Буда трябвало или да се смали, или да умре. Той започнал постепенно да се смалява, докато станал невидим. По този начин само, той се освободил от връзките на змията.

Сега, за да се освободите от лошите условия на живота, нужно ви е смирение. Ще питате, как трябва да се смирите, т.е. как трябва да постъпвате. Вижте, как постъпват децата. Поставете гърне с мед и лъжица пред едно дете и наблюдавайте, какво ще направи. Трябва ли да учите детето, как да яде меда? Ако не забележи лъжицата, то ще бръкне в меда направо с ръката си. Обаче, щом забележи, че до него има лъжица, веднага ще я вземе и ще започне свободно да вади мед от гърнето. По същия начин и на вас дават гърне с мед, лъжица и ви оставят сами да си извадите, колкото мед искате. Има ли някаква мъчнотия в това? Има ли някаква мъчнотия в правене на добро? Да направиш добро, значи да бръкнеш с лъжица в меда. Казват за някого, че е добър човек, че обича да прави добрини. Това не е мъчна работа. Да прави човек

добро, това значи да бръкне в кесията си и да извади от нея нещо. — С какво ще бръкне? — С ръката си. — Ръката, това е лъжицата, с която детето бърка в меда.

И тъй, ако станете като малките деца, вие ще бъдете в състояние да решавате правилно своите задачи. Един ден, като изучите и разберете строежа на вашия мозък, вие ще дойдете до положителната наука на живота. Тогава ще гледате на мозъка като на динамо, в което се срещат и преплитат енергии от целия космос. Енергиите, които минават през мозъка и през сърцето, са радиоактивни сили на космоса, които вие някога съзнавате, а някога не съзнавате. Тези енергии минават през съзнанието ви като особен живот, като нещо, което постепенно изучавате. От вас не се иска нищо друго, освен да бъдете в хармония с целия космос. При днешните условия това се постига мъчно. — Защо? — Средата, в която живеете, е крайно развълнувана, вследствие на което не можете правилно да възприемате космичните енергии. Ако човек е в пасивно състояние, той лесно може да възприема висшите космични енергии и да се ползва от тях. За пример, ако един високо морален човек постави ръката си върху главата на човека, у когото личните чувства са силно развити, последният ще почувствува голямо успокояване, голям вътрешен мир. Личните чувства са необходимост, както за космоса, така и за човека специално. Чрез тях той се застъпва за своите права. Лошо е, обаче, когато той преувеличава правата си и иска повече, отколкото му се пада. Когато личните чувства у човека са силно развити, той става горд. Гордият човек върви изправен, с голямо достойнство и съзнание за себе си, че подобен на него няма. Той иска всички хора и божества да му се подчиняват и да мислят само за него. Колкото и да мисли човек, че като него друг няма, все ще се намери някой по-силен, по-умен, по-достоеен, който ще го свали от височината, на която се е качил.

Когато двама души, със силно развити лични чувства, се срещнат, те ще се отблъснат. Между тях ще се яви антагонизъм, който не позволява да запазят добрите си отношения. Според окултистите грехът се дължи на личните чувства у човека. Значи, личните чувства представляват особен род космическа енергия, която, ако не се трансформира и разпредели между всички мозъчни центрове, причинява експлозии. Близко до личните чувства на човека се намира центъра на съвестта, през който те трябва да минават. Щом личните чувства минават през съвестта на човека, те се трансформират и по този начин всякаква експлозия може да се избегне. Честността на човека се дължи на неговите лични чувства. Човек, у когото личните чувства, самоуважението не е развито, не може да бъде честен. Той може да има силно развита съвест, без да бъде честен. Човек може да бъде религиозен, без да бъде честен. Като бърка в чуждите каси, той счита, че всичко в света принадлежи на Бога. Щом всичко е на Бога, всеки човек има право понякога да бръкне и в чуждата каса. Обаче, щом бръкнат в негова каса, той веднага се застъпва за правата си. Кражбата, стяженолюбие-то се дължат на желанието в човека да взима от това, което не е негово.

Сега, като ученици, от вас се иска да научите закона на трансформиране на енергиите, да отправяте енергията от един мозъчен център в друг. Вие трябва да работите по същия начин, както природата работи. За всяко нещо тя има точно определено време. Точно определено е времето, когато трябва да се работи за развиване било на личните, на религиозните чувства, на разсъдъка и т.н. По естество човек трябва да бъде философ. Изобщо, той може правилно да развива всички свои центрове, щом се съобразява с програмата, която природата е наредила. Когато разбере живота, човек съблюдава всички закони и правила на природата. Днес това не става, защото той е разместил нещата. Той мисли, когато трябва да се моли;

или се моли, когато е време за мислене. Когато трябва да мисли за своето повдигане, тогава човек се занимава със свършено странични неща. В живота на всички хора съществува разместване на енергиите, вследствие на което те не могат да приложат това, което са разбрали. За пример, някой астролог прави хороскоп на известен човек, определя точно, кога и по кое време ще прекара някаква криза, но той не може да му даде метод, чрез който да избегне тази криза. Истинско знание е това, което може да се приложи по всяко време.

Един астролог предсказва на един момък, че на 29-годишна възраст ще се влюби в бедна, но красива мома, която в скоро време ще му изневери. Тя ще срещне един богат търговец и ще се ожени за него. Момъкът ще се озлоби и ще ѝ направи някаква пакост, поради което ще лежи няколко години в затвор. Всичко това астрологът може да предскаже, но не знае, какъв метод да препоръча на младия момък, за да избегне затвора. Срещата на момка с момата е неизбежна. Тя се дължи на известни кармически връзки в тяхното минало. Влюбването на момка в момата и изневеряването на момата е също така неизбежно, благодарение на силите, които действат във всеки едно поотделно. Когато момата изневери на момка, в малкия му мозък се натрупва излишна енергия, която причинява ред експлозии. Под напора на тези сили в себе си, той може да извърши някакво престъпление, за което да лежи в затвор.

Обаче, ако това нещо се случи с окултен ученик, той може да избегне тази катастрофа. — Как ще я избегне? — Като впрегне излишната енергия на работа и я отправи към клоните на своя живот. Това значи да познава той закона за трансформиране на енергиите. Щом се влюби в някоя мома, той предварително трябва да остави свободна врата в себе си, през която момата може да излезе, т.е. да се влюби в друг момък. Човек се освобождава от своите лични чувства чрез закона на смаляване-

то. Те представляват змията, която го е обхванала и здраво го държи. Когато търси любовта, човек трябва да отиде при голям извор, който навсякъде тече и дава на всички изобилно. Докато намери големия извор, той ще ходи от един извор на друг, ще обиколи всички по-малки извори. Ако търсите извор, който тече само през едно място и дава вода само на един човек, вие сте в стария живот още, в старите закони. Според законите на новия живот, вие трябва да знаете, че силната енергия протича в много места и дава живот на много същества; слабата енергия протича от едно място и дава живот само на едно същество.

Ето защо, когато говорите за любовта, вие трябва да я разглеждате от положението на новия живот. Не е достатъчно само да казвате, че обичате, но изворът на вашата любов трябва да бъде голям – откъдето минавате, всичко да поливате. Това означават думите: Любовта зло не мисли. Вие казвате, че обичате някого, а не знаете, какво обичате в него и къде е това, което обичате. Ще кажете, че обичате добротата или честността на някой човек. – Къде е добротата на този човек? Къде е неговата честност? Знаете ли, на кое място на главата е изрязано доброто и честността на човека? Едно трябва да знаете: за човека е реално това, което той мисли и чувства, без да види или да пипне това нещо. Има реални неща, които могат да се виждат или да се пипнат, но има и такива реални неща, които нито се виждат, нито се пипат, нито се чуват. Те не могат да се възприемат с физически сетива. Добротата и честността не се виждат, но достатъчно е да се приближите до човека, който има тези качества в себе си, за да усетите висшите трептения, които се отделят от него. Тези енергии се отразяват и на тялото му. Той ходи бодър, изправен. Който няма тези качества, той нелъчеизпуска възвишени вибрации от себе си. Такъв човек не издържа на думата си. – Защо? – Няма устой в себе си. Има желание да изпълни всичко,

което е обещал, но вътрешни условия няма – няма морален устой. Обаче, като работи върху себе си, човек може да придобие всички добродетели. Окултната наука дава ред методи за придобиване на първичната енергия, чрез която човек може да се прояви в сърдечно и в умствено отношение. Без нея той не може да се прояви. Всеки е имал тази опитност. Искане да напише нещо – не може. Искане да свири – не може. Искане да рисува – не може. – Защо? – **Вдъхновение няма.** Вдъхновението се придобива от първичната енергия у човека. Тази енергия трябва да дойде отвън някъде, чрез някое живо същество. Ще кажете, че всичко идва от Бога. Наистина, всичко идва от Бога, но Бог се проявява чрез хората.

Следователно, който иска да се прояви, той трябва да се свърже с **Първата Причина** на нещата, от която излиза вдъхновението, от която бликат живите сили, които протичат през целия космос. Щом тия енергии започнат да се вливат в човека, той може вече да пише, да свири, да рисува. За да дойдете до тази опитност, вие се нуждаете от положителни знания.

Какво трябва да правите, за да придобиете **положителни знания**? За да придобиете тези знания, като ученици, вие трябва да спазвате следното правило: **Абсолютно никакво съмнение в Първата Причина на нещата!** Дойдете ли до нея, ще изключите всички съмнения, всички противоречия. Противоречията са човешки изобретения и вие сами трябва да се справите с тях. Те имат добра страна, която вие трябва да намерите. В тях всякога се крие нещо добро, което впоследствие ще научите. Като казвате, че трябва да обичате хората, ближните си, вие се натъквате на противоречия, защото не прилагате това, което говорите. Казвате, че еди-кой си човек не заслужава вашата любов. Не е въпрос до заслуга, но като се казва, че трябва да обичате ближния си като себе си, вие трябва да знаете, кой е ваш ближен. Под "ближен" се разбира онзи човек, у когото Божественото начало е

пробудено. Като обичаш ближния си, ти ще научиш един велик урок. Ближният ти представлява цъфнал цвят, който разнася своя аромат далеч някъде. Ти не можеш да не обичаш такъв цвят. Докато цветето не се е разцъфтяло, ти ще полагаш грижи за него, да го освободиш от неблагоприятните условия на живота, но не можеш още да го обичаш. Цъфне ли, ти вече го обичаш. Както постъпвате със себе си и със своя ближен, така трябва да постъпвате и с всяка добра мисъл и с всяко добро чувство: ще ги поливате, докато израснат, цъфнат и дадат плод.

Сега ще ви дам една задача за седем дни. Всяка сутрин, от шест до десет часа ще живеете според изискванията на новото учение. След това, от десет часа нататък до шест часа следобед ще бъдете свободни, ще постъпвате, както намирате за добре. От шест нататък до десет часа вечерта пак ще живеете по методите на новото учение. Който не желае да изпълни задачата, той може да бъде свободен, но невежа ще остане. – Защо? – Защото всяка задача, която давам, ви свързва с разумни същества в природата, които ви помагат. За да решите задачата правилно, не внасяйте в ума си никаква отрицателна мисъл, че не можете, или че нямате свободно време. Тази задача не изисква специално време. Тя е свързана с живота, който тече и се проявява всеки момент.

Отрицателното у човека представлява неговите неестествени мисли, желания и постъпки. Следователно, когато Христос проповядваше на учениците си да се отрекат от баща си и майка си, от братята и сестрите си, Той имаше предвид, именно, техните неестествени мисли и желания, които могат да ги спънат. Това всеки може да направи, защото стремежът на неговата душа е към красивото и възвишеното, към доброто в света. Постижението на това зависи от хармоничното съчетание между мислите и чувствата на човека, между неговия ум и неговото сърце. Казано е в Писанието: "Който пребъдва в Божията Любов и изпълнява волята Му, каквото пожелае,

ще му се даде". Оттук може да се извади обратно заключение: Който не изпълнява волята Божия, не само, че желанията му няма да се реализират, но каквото има, ще му се отнеме. Какво по-голямо страдание от това, да желаш едно благо, да ти го покажат и да не ти го дадат? Какво по-голямо страдание от това, да ти дадат благо, което желаш и да не можеш да го използваш?

Като ученици, вие трябва взаимно да си помагате, а не да си противодействате. Отвън светът може да ви противодейства, но не и вие. Във взаимните си отношения прилагайте свободата. Някой иска да се изкаже. Оставете го свободен. – Ама не говори умни работи. – Оставете го свободен. Той сам ще разбере, дали е говорил умно, или не. Ако го изслушате спокойно, вие ще научите от него един урок. Това не значи, че човек няма право да се меси в работата на другите хора. Всеки има право да се меси в живота на своите близни, но той трябва да знае, как да постъпва и в кой момент да се намеси. Разумност се иска от човека! Ако можеш да оправиш една работа, вземи участие в нея; не можеш ли да я оправиш, стой настрана. Когато ръководи детето си, майката трябва да знае, как да постъпва. Ако е разумна, тя трябва да взима участие в живота на децата си, даже и на големите си синове и дъщери. Майката трябва да бъде разумна, разсъдлива.

Когато религиозното чувство у човека е силно развито, а разсъдъкът – слабо развит, той става голям фанатик и започва да обръща внимание повече на формата на нещата, отколкото на съдържанието. Като се моли на Бога, той прави поклони, чете много молитви и държи ръцете си нагоре. Добре е, че се моли, но поклоните, които прави, не показват смирение. Издигането на ръцете не показва, че между ума и сърцето на човека има също такава издигане нагоре. Ако между ума и сърцето на човека няма никаква връзка, молитвата му не е приета. Когато се моли, човек трябва да забрави всички противоречия, да се примири с всички хора, които са му причинили някак-

ва пакост, или на които той е направил някакво зло. Който не е в хармония със себе си и със своите ближни, той не може да получи отговор на молитвата си. Бог е съвършен. Той иска същото и от нас. Затова е казано в Писанието: "Бъдете съвършени, както е съвършен Отец ваш небесни". Молитвите на мнозина се разпръсват и като прах падат на земята. Праведният е силен човек. Неговата молитва всякога се чува. Ако в един град има десет души праведни, те са в състояние да го предпазят от всякакви беди и напасти. Ако в Пловдив и Чирпан имаше по десет души праведни, те щяха да запазят града от нещастията, които претърпя през последното земетресение. Понеже в Пловдив и в Чирпан нямаше по десет души праведни, по отношение на тях се приложи назрялата вече карма. Сега нови праведни хора се създават.

Мнозина обясняват нещастията в света с това, че такава е била волята Божия. – Не, Бог не благоволи в страданията и нещастията на хората. Като разтърсва умовете на хората, по този начин Той регулира техните енергии, изправя умовете и сърцата им – праведни хора създава. Във всеки град трябва да има поне по десет праведни. Ще кажете, че земетресенията, наводненията, изобщо, изпитанията на хората са предсказани. Обаче и предсказанията, и определените неща могат да се отложат, или отменят. Ако на грешния се каже, че ще бъде наказан за своя лош живот и той се обърне към Бога и изправи живота си, наказанието му ще се отмени. И ако на праведния се каже, че ще получи благословение за добрия си живот, а той се отпусне и започне да греши, благословието му ще се отнеме и ще се замени с наказание. От човека зависи да подобри или да влоши съдбата си.

И тъй, от всички се иска да бъдете справедливи по ум и по сърце, да прилагате Божията Правда. Вие трябва да бъдете будни, да можете правилно да възприемате и разбирате волята Божия. Прилагате ли тази Висша воля, вие вътрешно ще чуете гласа на Бога – тих, красив и

насърчителен. Чуete ли този глас, болен да сте, ще станете от леглото си; сиромаш да сте, ще забогатеете; невежа да сте, умът ви ще се проясни. Пред този глас всякакво недоволство изчезва. Чуete ли гласа на Божественото в себе си, вие можете вече да се надявате на всичко. Без него няма развитие, няма успех, няма знание, няма радост, няма светлина. Човек всеки ден добива нещо Божествено – никаква мисъл или чувство, никакъв малък импулс, но той скоро го изгубва. – Защо? – Защото прави големи приготовления за него. Той започва да мете, да чисти къщата. – Напротив, дойде ли Божественото у вас, приеemте го, както сте и където и да сте. Каквата работа и да сте започнали, спрете я. Божественото не чака. То минава с бързината на светлината: мине, остави нещо и заминe. Щом го почувствувате, спрете се веднага и приеemте, каквото ви носи. Където ви намери Божественото, там трябва да стоите. Само така ще получите Божието благословение. Бог иска да ви види такива, каквито сте. – Как, Бог да ме види гол! – Какво нещо е голота? – Голотата е човешко изобретение. Човек оголява, когато не върши волята Божия. Докато върши волята Божия, той е облечен като царски син.

Новото учение е Божествено учение. Ученикът на новото учение трябва да разбира Божественото, както в себе си, така и в своите близни. Каквата работа и да имате каквото обещание и да сте дали, на себе си или на друг някой, пред Божественото всичко отстъпва. То посещава човека най-много за една минута и след това заминава. Същевременно то предупреждава човека, че ще го посети, заради което той всякога трябва да бъде буден. Щом посети човека, Божественото остава своето благословение, което той трябва да носи навсякъде. Това благословение прави човека радостен и доволен. Където отиде, той носи със себе си тази радост, това веселие.

По какво се отличава ученикът на новото учение? Ученикът на новото учение проявява Божественото и в

мислите, и в чувствата, и в постъпките си. Ако проявяват Божествени чувства, а мислите и постъпките ви не са Божествени, вие сте ученици на старото учение. Новото учение подразбира хармония между мислите, чувствата и постъпките на хората. Божественото се проявява в малки неща, а не в големи. Някога едно малко движение, изпълнено с Божествена енергия, струва повече, отколкото богатството на цялата земя. Когато един езичник отишъл при Елисея да се лекува, той очаквал Елисей да дигне ръцете си нагоре и по някакъв особен начин да го освободи от проказата. Като стигнал при Елисея, с големи подаръци, последният му казал: Никакви подаръци не искам, вземи ги назад, но за да се излекуваш, трябва да се потопиш седем пъти в р.Йордан. Като тръгнал да си отива, езичникът, който бил много богат, останал недоволен от съвета на Елисея и казал на слугата си: Малко ли реки и извори имаме у нас, че трябва да дойда тук, да се потопя в реката Йордан? Слугата му отговорил: Господарю, в толкова води си се потопявал, но не са ти помогнали. Потопи се и в тази река, може да ти помогне. Той послушал слугата си, потопил се седем пъти в р.Йордан и проказата му изчезнала. Когато езичникът заминал, слугата на Елисей го достигнал и поискал някои от подаръците, които носел за Елисей, под предлог, че ще ги даде на бедни. Обаче, с тях заедно той приел и проказата.

Ученикът на новото учение трябва да върви по пътя на своя Учител. Този път изключва користолюбието. От ученика се иска абсолютно безкористие. Не е въпрос до дребнавостите на нещата, но до великите принципи, които съставят основата на живота. Чиста мисъл – свобода от всякакви заблуждения и благородно сърце – без никакви човешки ограничения – това се иска от ученика. Външно може да има известна дисхармония, но вътрешно, между ума и сърцето на човека трябва да има единство, хармония. Съмнението може да дойде отвън, но вие не трябва да го пускате вътре. Външното съмнение е опит

на същества вън от вас, които искат да ви спънат в пътя. Те ви нашепват, че пътят, по който вървите, не води в Царството Божие. — Защо? — Защото не вършите волята Божия. Това са външни изпитания, с които ученикът трябва да се справя. Докато връзката между ума и сърцето му е здрава, той лесно се справя със съмнението.

Сега, да оставим въпроса за съмнението незавършен. Бог завършва работите, а разумното начало у човека ги разработва.

"Верен, истинен, чист и благ всякога
бъди и Господ на мира ще изпълни сърце-
то ти с всички добрини".

*

27. Лекция от Учителя, държана
на 2 май 1928 г. София. — Изгрев.

СЪЗДАВАНЕ НА НОВИ ОРГАНИ

"Верен, истинен, чист и благ всякога
бъди и Господ на мира ще изпълни сърце-
то ти с всички добрини".

Размишление.

Чете се темата: "Отношение между добро и зло".

Съвременните хора, според степента на развитието си, нямат еднакви разбирания за добро, за разумност, за любов, за правда. Когато се говори за добро, един го разбира по един начин, а друг – по съвършено различен начин. Ще кажем, че това зависи от развитието на човека; развитието му пък се обуславя от развитието на неговите органи. Ако радиото, което представлява един прост апарат, може да схваща вълните, които идват от близкото и далечно пространство, колко повече човек, със своите вътрешни органи, може да схване мислите, които идват от висшите светове. Органите, апаратите, с които човек възприема мисли на същества от висшите светове, трябва да бъдат добре устроени и по-съвършени от най-съвършеното радио в света. Тези апарати или органи не са еднакво развити у всички хора. За пример, съвестта, религиозното чувство не са еднакво развити у всички хора.

Срещате религиозни хора, които се молят по десет пъти на ден, но ни най-малко не се замислят, какво трябва да правят, като намерят една отворена каса. Те бъркат в нея и вадят, колкото пари им трябва. Има хора, които без да са религиозни, са съвестни и честни. Да бъде човек религиозен, това още не значи, че той трябва да бъде справедлив. Религиозността подразбира израз на чувства към дадено същество, непременно по-високо от самия човек. В това отношение, само онзи човек може да има любов към Бога, у когото всички органи са правилно развити. Главата, дробовете, стомахът, както и всички останали, външни и вътрешни органи, в този човек са добре развити. Това са истински праведни хора.

Като наблюдавате съвременните хора, ще видите, че малцина от тях имат добре развити органи. У едни хора духовните чувства са добре развити, у други – никак. Тази е причината, където срещате религиозни хора, от които едни са безсъвестни, други – нетърпеливи. Духовният човек трябва да проявява качествата си, независимо пред какви хора се намира. Срещате един слаб човек, който цял трепери от страх. – Защо? – Защото се намира пред по-силен от себе си. Намери ли се пред по-слаб от себе си, той веднага се изправя, става смел и започва да му заповядва. Срещате един невежа, който седи смирен, слуша какво му се говори. – Защо е толкова смирен? – Защото пред него седи учен, велик човек. Щом се намери пред по-невежа от себе си, той веднага се отърсва, започва да му заповядва.

"Бъдете съвършени, както Отец ми е съвършен!" Съвършенството на човека се обуславя от неговите органи. Когато едно качество или една добродетел у човека е добре развита, този човек благоухае. Добрият човек, за пример, благоухае. Както цветето разнася своята миризма надалеч, така и добрият човек разнася своето благоухание надалеч. Лошите хора са подобни на замътени яйца. Доближите ли се близо до тях, те разнасят миризмата

си надалеч; те миришат лошо. Добрите хора, обаче, благоухаят. Казвате, че имате любов към Бога. Който има любов към Бога, той носи живо пиле в себе си, а не размътено яйце. Всяко яйце трябва да съдържа живо пиле. Живото пиле представлява знанието на живота. Когато пилето се развива правилно в яйцето, квачката отвън още чува неговия глас. Щом чуе този глас, тя започва да следи, кога пиленцето ще излезе от яйцето. Следователно, грижите на квачката към пиленцето в яйцето представляват външни, благоприятни условия, които приближават човека към Бога. Дали тия условия са материални или духовни, това зависи от нуждите на човека. Докато е в черупката на яйцето, човек още не познава външния свят, не знае, какво го очаква. Той знае само, че трябва да излезе вън, на свобода, при нови условия. Мнозина мислят, че познават външния свят, обаче, всяка промяна на условията показва, доколко те разбират този свят и доколко са ограничени.

За пример, силната буря е в състояние да измени възгледите на хората. Те започват да бягат, не знаят, какво да правят. Те мислят, че светът ще се свърши. Светът ще се свърши за размътените яйца, но не и за живите, току-що излюпени пиленца. За тях животът отсега нататък започва. Размътените яйца представляват несъществени мисли за човека. Когато говорим за същественото, за вечното, за неизменното в живота, ние разбираме ония благоприятни условия, които помагат за създаване на такива органи у човека, с които той ще си служи в бъдеще. Човек се нуждае от физически, от духовни и от Божествени органи. Без тия органи той не може да влезе във връзка нито с физическия, нито с духовния, нито с Божествения свят. Всеки свят изисква съответни органи. У когото тия органи са развити, той свободно ще действа. Иначе, ще очаква на благоволенieto на съществата: каквото те направят за него, това ще има. Обаче, смисълът на чо-

вешкия живот се състои в това, той сам да си достави всички необходими неща.

Следователно, усилията, които човек прави в живота си, се свеждат към това, да развие в себе си ония органи, които са му нужни за всички светове. Чрез тях той ще влиза във връзка и с висшите светове, а не само с физическия. За човека е важно, дали е развил в себе си тия органи, а не, какво е неговото верую, или какво хората мислят за него. Ако центърът на съвестта у човека не е развит, той не може да се свърже с възвишените същества. Този човек дава обещание да направи нещо, но не издържа на обещанието си и минава за нечестен. Хората, у които съвестта е добре развита, имат добре устроена глава. Горната част на главата им, темето, е закръглена и широка. Тези хора не могат да лъжат. Ако някога си послужат с лъжа, те веднага се извиняват и открито казват, че са излъгали. Ако съвестта на човека не е развита, а интелектът му е добре развит, той лесно може да извъртва фактите. Такива хора могат да бъдат добри дипломати, политици и т.н. Ако такъв човек е религиозен, той ще се моли по десет пъти на ден, но където му падне, ще излъже или ще пооткрадне. Щом се пробуди Божественото съзнание в него, той веднага е готов да изповяда прегрешенията си. Обаче, ако Божественото съзнание в него заспи, той пак навлиза в стария живот и започва да послъгва и да пооткрадва.

Страшно е, когато Божественото съзнание у човека заспи. Остане ли само с низшето, с животинското си съзнание, той е подобен на вълка. Вълкът няма представа за съвест, за справедливост, за милосърдие. Колкото овце срещне на пътя си, той ги изяжда, без да се осъжда. За него това е в реда на нещата. Като знае това, човек трябва да се пази, да не губи връзката с Божественото съзнание. Прекъсне ли се тази връзка, той вече се подава на лоши мисли и чувства. Щом изпадне в това положение, страданията идват след него. Човек трябва да знае, че е

дошъл на земята да учи. От невидимия свят го следят, как учи, какви мисли и чувства го вълнуват. Ако през ума на човека мине някаква мисъл и той не се справи с нея, а остава да мине и през сърцето му, напредналите същества от невидимия свят веднага отбелязват в книгите си, че този човек не учи добре. Всички постъпки на човека се хроникират. Ако той се разкае за лошата си постъпка и я изправи, и това се хроникира. Когато хората изправят живота си, ангелите на небето се радват. Ако не изправят живота си, ангелите страдат. Човек трябва да бъде готов да използва условията, които са му дадени на земята и да върви напред.

Като наблюдаваме живота на религиозните хора, между тях ясно изпъкват две категории: първата категория религиозни в началото са много ревностни, а накрая се отказват от идеите си и намират, че не струва човек да води добър живот. Те казват, че и без да служат на Бога, пак ще прекарат сносен живот. Втората категория религиозни прекарват началото на живота си в удоволствия, а накрая се ограничават, започват да водят чист, добър живот. Коя е причината, че някои хора започват добре и свършват зле, а други – започват зле и свършват добре? Една от причините за това се крие в мозъчните центрове на човека. Когато честността, справедливостта, милосърдието у човека са силно развити и да попадне в лоши условия, в края на краищата той ще излезе от тях и ще заживее чист, добър живот. Ако тия центрове у човека не са развити, в каквото духовно общество и да влезе, той ще излезе от него и ще се подаде на лош, развален живот. По нямане на развити висши мозъчни центрове в себе си, той не може да разбере духовния живот. Тази е причината, поради която много от окултните ученици, както в миналото, така и днес, са пропадали и продължават да пропадат. Обаче, броят на напредналите ученици днес е по-голям от тия в миналите времена. Не е лесно ученикът да устоява на сегашните условия на

живота. За да се развива правилно, за ученика е нужна благоприятна среда. За да се развива даден човек правилно, трябвало е най-малко сто години преди раждането му да се е работило за неговото идване, т.е. за създаване на добри материални и духовни условия. Колкото по-напреднала е душата, която слиза на земята, толкова повече време е нужно за приготвяне на добри условия за нейното идване. Великите духове слизат на земята през период от хиляда, две хиляди, до две хиляди и петстотин години.

Като знаете това, можете да си обясните, защо някои хора идват при благоприятни условия, а други – при неблагоприятни. В тези случаи кармата играе голяма роля. Колкото по-добре живее човек на земята, толкова по-добри условия си приготвя той за бъдеще. Ето защо, не отлагайте нещата за бъдеще. Щом става въпрос за доброто, не го отлагайте нито за утрешния ден, нито за бъдещия живот. Докато хората са свързани помежду си и черпят сила един от друг, те не могат да дойдат до разбиране и прилагане на великите Божии закони. Искат ли да приложат Божественото учение в живота си и да развиват своите добродетели, те трябва да се свържат със съзнанието на Бога и от Него да черпят.

И тъй, стремете се към Великото съзнание, към Великия планински извор, който чисти всичко. Колкото и какъвто прах да падне в него, той може да го отнесе навън. Нищо не е в състояние да запуши източниците на Великия извор. Малките извори, обаче, могат да се размътват, да хващат тиня, жабурияци. Човек представлява малък извор, който постоянно трябва да се чисти. Той може да се чисти, като прилага Словото на Христос, на пророците и на апостолите. Всеки стих от Евангелието има отношение към специален орган на човешкото тяло. Изучавайте Писанието, за да се ползвате от силите, които са вложени в него. За пример, стихът "Бог е Любов", съдържа творческа сила в себе си. Който познава тази любов и обича Бога, той всеки момент расте и се разви-

ва. Той сам твори съдбата си. Когато обичате някого, вие искате той да бъде красив, да бъде добре облечен. Вие искате всички негови удове да бъдат красиви: очи, уши, нос, уста, ръце, крака, коси и т.н. Обаче, човек не може да бъде красив, ако не е развил в себе си ония центрове, които са причина за красотата. Невъзможно е очите на човека да бъдат красиви, ако той не е съвестен, милосърден, честен и т.н. В очите се чете състоянието на човека. В очите се чете пътя, през който човешката душа е минала и минава. Не е достатъчно само човек да отрече или да признае съществуването на душата, но той трябва да се домогне до нея, да разбере, какви задачи и са дадени да разрешава и да се солидаризира с нея за обща работа. Духът и душата от една страна, както умът и сърцето от друга, представляват два полюса на човешкия живот — мъжът и жената, т.е. мъжкият и женският принцип, които трябва да се свържат в едно цяло. Това търсят съвременните хора в света, но като не знаят, как да го намерят, те прибегват към женитба.

Христос обяснява на учениците си, какво означава женитбата. Според Него, женитбата е духовен процес, свързване на духа с душата. В тази връзка е смисълът на живота. Който е направил тази връзка, той по никой начин не трябва да я разкъсва. Скъса ли я, той започва да се стреми към физическа женитба. Докато връзката на човека с Божественото съзнание е силна, той може да изпълни обещанието, което е дал на Първичната Причина — да и служи. Отношенията на човека към душата му, както и към душите на другите хора, са отношения към Бога. Любовта на човека към хората е пък любов към Бога. Следователно, когато човек извява любовта си към хората, с това той поставя на изпит любовта си към Бога. Когато другите хора го обичат, тогава се изпитва тяхната любов към Бога. Ето защо, дали ти обичаш, или тебе обичат, и в двата случая се изпитва любовта на човека към Бога. Любовта на човека, изобщо, е мярка, с

която се изпитва любовта му към Първата Причина. Затова, не говорете за своята любов. Не казвайте на човека, че го обичате. Щом кажете на някой човек, че го обичате, веднага ще ви поставят на изпит. Като се намерите пред изпитната комисия, ще разберете, любов ли сте имали към даден човек, или някакво временно влечение. Каква любов е тази, която трае само няколко месеци или години? Когато любовта на човека трае най-много две години, това показва, че неговото съзнание е било будно само на физическия свят. Когато любовта на човека издържа само до гроба, неговото съзнание е било будно и на физическия, и в духовния свят. Обаче, ако любовта на човека издържа зад гроба и той я носи със себе си през цялата вечност, това показва, че неговото съзнание е било будно, освен в първите два свята, още и в Божествения свят.

Човек трябва да се стреми към онази любов, която никога не се прекъсва, нито изменя. Никакви условия не могат да изменят тази любов. Любов, която се изменя от външните условия, е човешка. Божията Любов издържа на всички изпитания, на всички условия. Трябва ли богатият човек, като изгуби богатството си, да мисли, че Бог не го обича, че го е изоставил, че хората са жестоки? Когато богатството на човека се отнеме, невидимият свят има някакъв план, чрез който иска да застави този човек да познае Бога. Някои хора познават Бога чрез богатството, а други – чрез сиромашията. Богатството и сиромашията имат смисъл в живота на човека дотолкова, доколкото той може да познае любовта. Познае ли човек любовта чрез тях, това са блага, които идват на своето време и място. Иначе, те представляват злото в живота. Следователно, богатството и сиромашията без любов са една от големите злини за човека. С любов, обаче, те представляват едно от големите блага, в които участва не само отделният човек, но и неговите ближни. Когато някой човек намисли да извърши едно добро дело в име-

то на любовта, всички разумни същества по лицето на земята, които се намират на еднаква степен на развитие с този човек, взимат участие в това дело. Те всички му помагат, одобряват постъпката му и го благославят. Те гледат на тази постъпка като на тяхна. В този смисъл доброто представлява цвят, който завързва и дава плод. Човек живее в Божественото съзнание, докато се радва на доброто, на благото на ближния си като на свое. Престане ли да се радва на чуждото добро като на свое и да прави разлика между хората, той слиза в човешкото съзнание и изгубва радостта си. Когато човек се подаде на своето низше съзнание, загубите вървят една след друга. Подигне ли се в Божественото съзнание, печалбите, успехите идват един след друг. Това значи човек да спечели доверието на своите напреднали братя, на ангелите, на светиите и на Бога. Да спечелите доверието на всичко възвишено в света, това е идеал, към който всеки трябва да се стреми. Който не следва този идеал, той е на крив път в живота си.

Да имате доверието на Бога, това е идеал за човешката душа. Какво по-голямо благо може да иска човек от това? Щом се обърне с молба към Бога за нещо, веднага ще получи отговор. Обаче, човек никога не трябва да злоупотребява с това доверие. Той трябва да се обръща към Бога в краен случай, когато отникъде не е получил отговор на своята молба. Какво правят съвременните хора? Като се намерят в нужда, те се обръщат един към друг, лъжат се, изнудват се, обещаваат и не издържат на обещанията си, вследствие на което губят доверието си. Някой отива при свой приятел да иска пари на заем. Приятелят му казва, че ще си помисли малко. — Защо? — Не е готов веднага да му услужи. Той не е искрен да каже, че не иска да му даде пари. Другият пък го упреква в отсъствие на приятелски чувства. Според мене, това не са приятелски отношения. Това не са отношения, които почиват на любов. Любовта изключва всякакво съмнение. Който

живее в любовта, той дава на всички еднакво. Някой няма пари, но му се яде баница. Да отиде в гостилница, не се решава – гостилничарят няма да му даде без пари. При това, желанието му да яде баница е голямо. Добре е този човек да задоволи желанието си, но по-добре е да го възпита. Той трябва да се въздържа, още повече когато няма пари. Ако днес задоволи желанието си, утре пак ще се яви същото желание. Има начин, по който човек може да задоволи желанието си да яде баница. – Как? – Ще вземе малко хляб и сирене, ще сложи сиренето в хляба и ще мисли, че баница яде. Не е въпрос човек да се измъчва. Той трябва да се въздържа от излишества, но не и от необходимото в живота.

Мнозина постят, измъчват тялото си, без да разбират смисъла на поста. Човек трябва да пости съзнателно. Когато забележи в себе си някоя отрицателна черта, отрицателна мисъл, или отрицателно чувство, той може да пости два или три дни, с цел да се освободи от отрицателното в себе си. Обаче, той трябва да избере съответно време за пост. Ако не попадне на това време, той ще изгуби и онова, което е придобил. Важно е човек да благодари и като яде, и като не яде. Преди ядене и след ядене, той всякога трябва да благодари за всичко, което му се дава. Само хляб и сол да има, пак трябва да благодари. Всяко нещо, за което човек благодари, се освещава и благославя. С любов и най-простото ядене се благославя. Без любов и най-богатото ядене не се благославя.

Съвременните хора трябва да се стремят към такъв морал, който изключва всякакви престъпления. Колкото и да крие престъпленията, които върши, човек все ще се издаде. Няма престъпление, което може да се скрие. Лицето на човека е отражение на вътрешния му живот. Най-малкото престъпление е в състояние да измени спокойното положение на мускулите на човешкото лице. Пазете се от престъпления, за да не изопачавате чертите на лицето си! Престъпленията се отразяват не само върху мускули-

те на лицето, но и върху равновесието на човека. Когато греши, когато върши престъпления, човек губи равновесието си, вследствие на което постоянно пада. Праведният пази своето равновесие. Той ходи прав, с пластични движения. Съзнанието му е всякога будно. Когато грешният пада, той се гневи, сърди се, търси виновник за падането си. Когато праведният падне, той благославя падането и благодари, че е научил нещо ново. Грешният не знае, защо е дошъл на земята; праведният, обаче, знае, защо е слязъл на земята и какво трябва да извърши. Някои хора чоплят, гризат ноктите си. Това говори за някакви скрити престъпления или недъзи у тях. Ето защо, човек трябва да се възпитава, да се освобождава от недъзите си. Като се освобождава от недъзите си, той може правилно да развива мозъчните си центрове, а оттам и органите, свързани с тях.

Казано е в Писанието: "Бъдете съвършени, както е съвършен Отец ваш, Който е на небесата". Бог е Любов. Той обича всички живи същества, всички хора, но същевременно е много взискателен. Той иска хората да бъдат красиви, съвършени. За да дойдат до това съвършенство, от тях се иска търпение. Търпението е път, метод за постигане на всичко онова, което човешката душа желае.

Сега, като ви наблюдавам, виждам, че някои работят с нови методи, а други остават в стария живот и говорят само, че трябва да се преде и тъче. Не е достатъчно само да се говори, но от всички се иска работа. Щом ви дадат вълна, първата работа е да я изперете. После ще я сложите на дарак да се извлече. След това ще я изпредете и ще започнете да тъчете. През цялото време вниманието ви ще бъде концентрирано. Както предете и тъчете вълната, така ще предете и тъчете своята мисъл. Каквото човек прави отвън, същото става и вътре в него. Както вървят работите му отвън, така се нареждат и вътре в него. Най-после от готовия плат ще се направи нова форма, ново облекло. Мислите и чувствата на чове-

ка минават през същите процеси, през които минава вълната: чистене, влачене, предене и тъкане. Щом минат през тези последователни процеси, те стават годни за работа, за приложение в живота. За качеството на плата може да се говори само след като бъде готов.

И тъй, всяка сутрин човек трябва да пречиства съзнанието си, да пречиства своите мисли и чувства. Той всеки ден трябва да има някаква придобивка в мислите и в чувствата си. Едно от качествата на човешкия ум е критичността. Като критикува, той трябва да се пази, да не изпадне в грешки. Религиозните хора са големи критици и крайно докачливи. По отношение на тях трябва да се прилага дипломацията, да не се засяга честолюбието им. Добре е човек да бъде внимателен към чувствата на хората, но и това поведение има граница, до която може да се прояви. Нито голямата дипломация, нито голямата прямота са на място. Човек трябва да работи върху себе си, да не престъпва границите, в които е поставен.

Работи, без да се отделяш от хората и без да им се напращаш. Учи се от твоите добри и лоши черти, както и от тия на хората. Използвай своето добро и доброто на другите за подигането си. Не препятствай на хората да се ползват от твоето добро. Когато не можеш сам да придобиеш нещо, моли се да дойдат светли същества от невидимия свят да ти помогнат. Добре е да дойде при човека някоя гениална душа, която да му помогне в постигане на великото знание. Това означава стиха: "И ще изпратя Духа си". Ако служи на Бога, човек всякога се ръководи от един ангел, който носи благословение за душата му. Този човек благодари на Бога и пее новата песен:

"Нова светлина душа ми озарява и ободрява.

С нов живот и с благост я надарява".

Новата светлина, новият живот носят блага за човешката душа. Да се стреми човек към новия живот, това не значи, изведнъж да стане светия. Да стане човек светия, това не е механически процес. За да стане светия,

човек трябва усилено да работи върху себе си, но същевременно да бъде свързан с добри и с велики хора в света. Като работи за развиване на своята съвест, разумност, честност, доброта, едновременно с това да работи и за благо на всички души.

Представете си, че вие сте чиновник в някоя банка и всеки ден пред вас се изреждат по 500 души, които очакват вашия подпис. Вие се подписвате на всички и затваряте гишето. В този момент пристига един закъснял и ви моли да се подпишете. Поглеждате към него, оказва се, че е ваш приятел, когото обичате. Вие взимате книжката му и веднага се подписвате. Какво щяхте да направите, ако този човек не беше ваш приятел? Или как щяхте да постъпите, ако след приятеля ви пристига един, когото не обичате и ви моли да се подпишете? Постъпката ви ще се определи от постъпката към приятеля ви. Ако сте услужили на приятеля си, ще услужите и на този, когото не обичате. Ако сте отказали на приятеля си, ще откажете и на този, когото не обичате. В любовта няма никакво лицеприятие. Щом приятелят ви е закъснял, той трябва да бъде готов да отстъпи, да не изисква никаква услуга за сметка на приятелството. А чиновникът от своя страна трябва да има свобода и разположение да послужи на приятеля си, да не го заставя да идва втори път за същата работа. Изобщо, свободата трябва да бъде основа на любовта.

И тъй, Божественото начало у човека го заставя да се стреми към новия живот, който е живот на пълна хармония. За да дойде до този живот, човек трябва усилено да работи върху себе си, да развива онези органи, посредством които може да влезе във връзка с висшите светове. Религиозните хора ще кажат, че вярват в Бога, че се молят по няколко пъти на ден. — Това още не е достатъчно. Ако такъв религиозен човек отиде на онзи свят, веднага ще го запитат, колко бедни е нахранил на земята, на колко бедни вдовици е помогнал, на колко хора е

услужил безвъзмездно. Ако зададат такъв въпрос на някой гостилничар, той веднага ще каже, че е нахранил много хора. — Как ги е нахранил, с пари или без пари? — С пари, разбира се. — Значи, той е получил заплатата си. Ако същият въпрос се зададе на някой чиновник и той ще каже, че е направил много услуги на хората, но все срещу заплата, дадена му от държавата.

Истинско добро е онова, за което нищо не е платено. И при положение, когато всичко е платено, хората пак не са готови за услуги, за добри дела. Какво ще правят те, като влязат в Божествения живот, където нищо не се плаща? Не е лесно да храните човек, който ви е направил зло. Обаче, Христос можа да направи това. Той слезе на земята да покаже на хората, как трябва да живеят, но в края на краищата те Го разпнаха на кръста, откъдето Той трябваше да се моли за тях, да казва: "Господи, прости им, те не знаят, какво вършат". Като се моли за тях, Христос се свърза с кармата им. Обаче, като ги прости, Той скъса връзката си с тях и напълно се освободи от учените по онова време — книжници и фарисеи, които постоянно вървяха след Него и Го обвиняваха, че проповядвал против Писанието, против науката и религията.

Съвременните религиозни поддържат религията, учените — науката и всеки, който си позволи да каже нещо, което не е съгласно с тяхното верую, те го считат за еретик. Кой създаде религията и науката? — Със създаването на света, дойде животът, науката и религията. Каква друга наука и религия могат да съществуват? Науката и религията са вложени в самия живот, в цялата природа.

Съвременните хора живеят в големи ограничения, които те сами са създали. Когато първите хора излязоха от рая, те създадоха църкви, храмове, подобни на рая. Те първи заговориха за религия. Дотогава никаква външна религия не е съществувала. След грехопадането се създадоха закони и правила, по които хората започнаха да живеят. Един закон съществува в света! Той не е писан в

никоя книга, освен в човешкото сърце. Този закон се отнася до любовта. Значи, от човека се иска да обича. Щом обича и него ще обичат. Само при това положение той ще познае Божията Любов. Тя се явява като резултат на дейността на човешката душа. Никой не може да вкуси от Божията Любов, докато не обича и докато не го обичат. При това, ще обичате доброволно, а не по задължение и онзи, който ви е причинил някаква пакост.

Представете си, че сте войник. С всички войници живеете добре, обаче, към един от тях имате голямо неразположение. — Защо? — Някога ви е причинил някаква пакост. Обаче, командирът на полка ви дава заповед да направите една услуга, именно, на този войник. Вие не го обичате, но под заповед на командира си му услужвате. Това не е любов. Много от съвременните хора изявяват любовта си, именно, по този начин. Така светът не се поправя. Какво правят хората, когато искат да се освободят от тормоза на някой човек? Те ще го поканят у дома си, ще го нагостят и напоят добре и като се напие, ще го набият. Боят може да бъде толкова силен, че да умъртви човека. Какво гостоприемство е това, което може да косва живота на човек? — Не, така човек не може да придобие свободата си. Който иска да бъде свободен, той трябва да се свърже с Първата Причина на нещата. В дипломацията, когато оказват почести и услуги на някой човек, това показва, че му готвят капан. Доброто не се заключава нито в даване пари на човека, нито в отдаване на почести, нито в подобряване условията на живота му. Цял живот бащата и майката се грижат за децата си да ги отгледат, възпитат и образуват и в края на краищата те пак неблагодарни остават. Истинското добро, което можете да направите на човека, е да го свържете с Първата Причина, да му покажете правия път в живота. Щом човек се обърне към Бога, животът му се обновява и той се предава в служене на Бога. Иначе, какъв смисъл има за човека обръщането му към Бога, ако след това

умира? Истинско познаване и служене на Бога подразбира продължаване и обновяване на живота.

Въпросът за служенето на Бога е важен, но същевременно и опасен. Неподготвеният човек започва да се самокритикува, да се самоанализира, без да разбира дълбокия смисъл на нещата. Този процес спъва човека. Ето защо, преди да дойде критиката и анализът, нещата трябва да се филтрират. Филтрирането е безопасен процес. Както Бог не критикува постъпките на хората, така и те не трябва да ги критикуват. Христос казва: "Отец никога не съди". Той не одобрява лошите деяния на хората, но ги изправя. Той има желание да им помогне, да ги освободи от ненужни страдания. Бог има желание да просвети умовете на хората, да разбират законите на живота и на природата и да вървят съобразно тях. Докато не ги разберат, те всякога ще обвиняват Бога, съдбата си като виновници за техните страдания.

Сега аз говоря за онези от вас, които искат да бъдат ученици. Аз говоря за онези, на които умовете са просветени. Който не иска да бъде ученик, той не може да се просвети и ще остане назад. Никой няма да го чака, защото времето е скъпо, не може да се губи. Днес часът, минутата, секундата е скъпа. Бърз е процесът на развитието на човешката душа. Ние сме в месец май, когато всичко бързо расте. Който не бърза, той е в периода на зимата и може да отлага нещата. За него има още време, но за нас няма. Ние сме бързи, не можем да спираме, да отлагаме, да губим време. Който е в месец май, той трябва да бърза, да създаде своите органи, които да съдействат за облагородяване на ума, сърцето и волята му. Това не значи, че той не е постигнал нещо съществено. Той е работил, придобил е много неща, обаче, не е имал опитността на апостол Павел, който се е пренесъл на седмото небе и след това казва: "Къде бях, не зная, но нито око е видяло, нито ухо е чуло това, което преживях. С тялото ли бях, или не и това не зная".

След това го биха пет пъти. Тогава той каза: "Братя, през големи мъки и страдания ще мине човек, докато влезе в Царството Божие. Готов съм вече да понеса всичко за Христос. Кой ще ме отдалечи от любовта Христова?" Който няма тази опитност, той трябва да се стреми да я придобие. Няма по-велико нещо от това, да има човек радио, с което да влиза в съобщение с невидимия свят. Сегашните хора се радват на радиото, което са изобретили, но те не са опитали, какво значи да имат вътрешно радио, което да ги свързва с висшите светове — светове на вечна красота и хармония. Прострете ръцете си и вижте, доколко можете да влезете във връзка с невидимия свят.

Сега от всички се иска добър, хармоничен живот. Помнете, че лошият живот на хората е причина за всички болести, страдания, сиромашия, бури, земетресения, циклони. Снощният циклон не ви засегна много, защото само опашката му мина край вас. Силата на циклона беше високо във въздуха, вследствие на което не причини големи повреди. Бъдете внимателни в мислите и чувствата си, защото лошите мисли и чувства са причина за злото в света. Дръжте в ума си светли мисли, а в сърцата си възвишени чувства, за да привлечете към себе си напреднали същества. Като дойдат при вас, те ще ви донесат своето благословение, ще уредят живота ви.

"Верен, истинен, чист и благ всякога бъди и Господ на мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини".

*

28. Лекция от Учителя, държана
на 9 май 1928 г. София. — Изгрев.

РАЗУМНИ ОТНОШЕНИЯ

"Верен, истинен, чист и благ всякога
бъди и Господ на мира ще изпълни сърце-
то ти с всички добрини".

Размишление.

Често се казва, че между две същества има разумни отношения, разумни връзки. Какво разбирате под думите "връзка между две същества?" Връзка съществува само между двама души, които имат нещо общо помежду си. Щом нямат нещо общо, те не могат да бъдат свързани. Всяка дума, всеки израз трябва да бъде строго определен, да се знае значението му, за да не се създават противоречия и заблуждения. Който не разбира дълбокия смисъл на думата "връзка", той ще я приеме само във физическо отношение и ще изпадне в заблуждение. Също така човек може да се заблуди, ако се спре само върху физическото значение на думите "служене на Бога". Всяка дума, всеки израз е на мястото си, когато се разбере неговото външно и вътрешно значение. За пример, думата милосърдие не подразбира само да нахраните един човек. Тази дума има и вътрешно значение.

Казвате, за пример, че вършите волята Божия. Как вършите волята Божия: като дете, или като възрастен

син? Докато е малко, детето върши волята на баща си, но от страх от тоягата. Щом порасне, щом стане голям син, той престава да върши волята на баща си, защото тоягата вече не се прилага към него. Значи, докато е малко, детето върши волята на тоягата, а не волята на баща си. Щом порасне, щом стане голям син, той не се страхува от тоягата и престава да върши нейната воля. Ако е разумен и обича баща си, синът сега, именно, може да върши неговата воля. Щом върши волята на баща си, едновременно с това той върши и волята на Бога. Неразумният син постъпва точно обратно: докато е дете, от страх от тоягата върши волята на баща си. Като порасне, престава да се страхува от тояга, а с това заедно се отказва да върши волята на баща си. Той започва да философства, да търси причината, защо е нужно човек да върши волята на баща си. Щом не изпълнява волята на баща си, той не може да изпълнява и волята Божия. Колкото и да е умен човек, щом влезе в пререкание с Първата Причина на нещата, той изгубва връзката си с нея и от този момент работите му тръгват назад. За да се развива правилно, човек трябва да се подчини на вътрешния закон на Битието – служене на Първата Причина.

И тъй, всеки човек, всяко семейство, всяко общество, всеки народ, които не са изпълнили и не изпълняват великия закон на Битието, в миналото, както и сега, са изчезнали и изчезват. Същото се отнася и до окултните школи, както в миналото, така и сега. Днес срещаме много от техните ученици свършено окаяни, разнебитени и осакатени. Някои от тях са били учени, държавници, високи духовни лица, но днес нищо не е останало от тяхната наука и култура. Тези хора са се ползвали с власт, с уважение, но днес всякаква власт е изчезнала. Властта е преходно нещо. Днес си на власт, утре ще я изгубиш; днес имаш пари, всички те почитат и уважават, но щом изгубиш парите си, с тях заедно губиш и уважението. Докато човек крепи щастието си върху физически неща,

той всякога ще бъде нещастен. Щастието идва от вечни, от постоянни неща. Ето защо, докато изпълнява волята Божия, човек запазва и властта, и уважението си, и доверието на хората. Престане ли да изпълнява волята Божия, с това заедно той губи и положението, и здравето си, както и условията за своето развитие.

Докато е на земята, човек трябва да използва физическите условия, за да се развива правилно. В това отношение физическият свят представлява голямо благо, голяма ценност, която разумните същества са създали. Не само земята, но цялата вселена заедно със слънчевите системи в нея, са били задача за разумните, за възвишените същества. Казва се, че Бог е създал света. Това подразбира, че възвишените същества под ръководството на Бога са създали целия видим свят. Те и до днес продължават да работят, да преустройват вселената. Тъй както днес виждате света, вие познавате само външната му страна, с неговите външни богатства. Всяка планета, обаче, крие в себе си големи вътрешни богатства, които някога ще бъдат на разположение на хората, на всички живи същества, изобщо. Като знаят това, някои същества от невидимия свят обсаждат земята отвън, за да я превземат. Голяма война се води за превземането на слънчевата система. Някога, в далечното минало, земята е била пак обсаждана, вследствие на което е изкривила оста си на 23° . Днес става бавно изправяне на земната ос. Това изправяне е почти незабелязано, благодарение на което се избягват катастрофи, които биха унищожили целия свят. Вие не можете да си представите, какво би станало с Европа, ако ледовете на северния полюс биха се стопили изведнъж. Цялата европейска култура би била пометена. Кой са причините за изправяне на земната ос, учените не знаят още. Отсега нататък те ще създават теории за отклоняването и изправянето на земната ос.

Сега, каквото и да се говори на съвременните хора, много неща ще останат неразбрани за тях. И като не раз-

бират, казват, че тези неща не са научни. Прави са хората. Това, което те наричат наука, представлява нещо подобно на залъгалка за децата. Това още не е истинска наука. Ние не се занимаваме с тази наука. Буквата "Н" в думата наука означава закон на противоречие. Каква наука, или какво изкуство има в шиене на дрехи? Ще нарежат целия плат и след това ще го зашиват. Какво изкуство има в правене на бъчви? Ще нарежат едно дърво на парчета, които после ще свързват с обръчи. Колко време издържа една бъчва? Щом се счупят обръчите, цялата бъчва се разпада. В живота, както и в природата, нещата са тясно свързани. Без връзки животът не може да се прояви. Като изучавате човешкото тяло, виждате, че и то е съставено от кости, свързани помежду си със сухожилия, с мускули. Щом тези връзки отслабнат, тялото, т.е. къщата на човека постепенно се разрушава, докато един ден съвсем се разпадне. Това показва, че физическото тяло не е още съвършено устойчиво. То постепенно се организира, докато най-после човек съгради духовното си тяло, със съответни за него органи, за да издържа на всички външни и вътрешни условия. Само с това тяло човек може да бъде абсолютно свободен.

Сега, като ученици, как ще отговорите на въпроса: Кое е най-важното нещо за човека на физическия свят? Много отговори могат да последват на този въпрос, но нито един от тях няма да отговаря напълно на истината. Докато е на земята, човек трябва да се приспособява към условията. Щом се намери пред светлина, колкото и да е силна, той трябва да се приспособи към нея, да я възприеме правилно. Какво виждаме в живота? Срещаме хора, които не могат да издържат на голяма светлина и я избягват. Други пък не могат да издържат на силен вятър. Те веднага се крият, или обличат дебели дрехи срещу него – страхуват се да не изгубят топлината или влагата си и да изсъхнат. Добре е човек да се предпазва от голяма светлина, от силен вятър, от голям студ, но той трябва

ва да знае, как и кога да се пази. Каквото върши, човек трябва научно да го обоснове. Който иска да стане хитър, той трябва да носи лисича кожа около врата си, както правят някои жени. Не се ли нуждае от хитрост, той не трябва да носи лисича кожа. Който иска да бъде смел, той трябва да си купи меча кожа, върху която да стъпва.

Изобщо, човек трябва да знае, защо прави едно или друго нещо, защо носи една или друга дреха и ако не се нуждае от нея, да се откаже от употребата и. Той не трябва да бъде роб на модата, да не си пакости. Българинът, за пример, носи на главата си шапка от овча кожа, по обичай, без да подозира, че с това се лишава от възможност да развива своята интелигентност. Който знае законите, той може да извлича енергията от всички неща и правилно да я използва. Мечата кожа предава енергия на човека, но той трябва да знае, как да се ползва от нея. Когато човек се моли на Бога, не е добре да има в стаята си меча кожа и да стъпва върху нея, защото ще се разсее, не може да се моли добре. Когато се моли, добре е да стъпва на борови дъски. Борът създава добро разположение, подига човешката мисъл. Забелязано е, че камъните създават мистично настроение. Ето защо, ако иска да се настрои мистично, човек трябва да ходи повече върху камъни, отколкото по трева. Тревата действа върху въображението. Тя прави човека поет. Камъни, които са покрити с мъх, действат мистично върху човека и го правят философ.

Като ученици, вие трябва да изучавате природата, да изучавате новата философия, новата наука. В природата се крие и новата наука, и новата философия. Първо ще изучавате външната страна на природата – камъните, растенията, реките, горите, планините и оттам постепенно ще навлезете във вътрешната страна на тази наука. Тя ще ви доведе до новото, което търсите. Външната страна на природата представлява забавления за хората, а вътрешната страна ги води към дълбок, съзнателен живот. И

забавленията имат смисъл, но само когато между тях съществува тясна, органическа връзка. Не съществува ли тази връзка, те спъват човека в неговия път. Ето защо, спи ли, яде ли, облича ли се човек, всичко това има смисъл, докато е свързано едно с друго.

Сега, като говоря по този начин, мнозина ще дойдат до крайности в живота и ще започнат да се обличат в черни дрехи, да носят прости обувки, да избягват употреба на животинска кожа. – Не е въпрос да изпада човек в крайности. Ако е ученик, той трябва да разбира дълбокия смисъл на нещата, да има правилни схващания. Като се каже ученик, някои разбират само окултния ученик и отричат официалната наука. Те не са прави. В каквата форма и да се яви науката, тя не може и не трябва да се отрича. Науката е проява на Божествения Дух в живота. Сама по себе си, науката е една, но разбиранията на хората са различни. Те делят науката на светска и на духовна. Всъщност, тя е неделима, както в понятието орех черупката на ореха е неделима от ядката. Който разглежда само външната страна на науката, той я счита материална, светска. Който разглежда вътрешната страна на науката, той говори за духовна наука. Обаче, истински духовният разглежда науката едновременно от две страни – външна и вътрешна. Всички учени се ръководят от Божия Дух. Той ги напътства, Той им показва, как трябва да работят. Обаче, когато не Го слушат, хората изопачават своите възгледи за живота и прилагат науката там, където не е мястото ѝ. По този начин те внасят деление в науката, на светска и духовна, при което често първата прилагат за разрушаване на онова, което с векове са градили, а втората постепенно отричат. Те отричат тази свещена наука, която ги е направила учени.

Съществуват три категории учени: първата категория наричаме "учени на физическия свят", които се занимават с външната, материална страна на науката. Втората категория са тъй наречените "учени в областта на

светлината", които познават законите на светлината и помагат на учените от физическия свят. Ако те не хвърлят светлина на учените на земята, последните биха останали обикновени работници. Благодарение на светлината, която получават отгоре, те могат да правят изследвания, да изобретяват различни неща. Една опасност има за тях, а именно – тяхната материалистична мисъл. Посредством нея те отклоняват науката от правия път на нейното приложение. Третата категория учени са тия, които живеят и работят в областта на "безсмъртието". Техните знания се простират до съвършения живот, до живота, който функционира във всички планети. От тях зависи благоденствието на планетите. Те създават условия за развиване на една планета; те могат и да и отнемат тези условия. Те изпращат различни сили, различни течения към планетите, с което ги повдигат или понижават.

Това са отвлечени въпроси, които умовете на съвременните хора не могат да възприемат. Те ще минат и заминат покрай тях, без да оставят някаква следа. Тези мисли ще останат в ума им толкова, колкото в ума на страхливия остава идеята за любовта. Един млад, но страхлив момък, се разхождал в една гора със своята възлюбена и говорил за любовта си към нея. Той ѝ казвал, че е готов за нея и живота си да пожертвува. В този момент една мечка излязла насреща им. Момъкът веднага се качил на едно дърво, а оставил своята възлюбена на произвола на съдбата.

Човек трябва да се изучава, да знае, докъде е достигнал в развитието си и като говори, предварително да знае, какво може да направи. Какво представляват някои хора? – Те са хора на настроението. Където ги духне вятърът, там отиват. Срещате един човек, който се оплаква, че Бог го е изоставил, че хората не го обичат. – Защо? – Защото му се случило някакво малко нещастие. Срещате друг, който се оплаква, че няма разположение, не може да учи, не може да работи. – За да работи, човек

не трябва да се ръководи от своето разположение. Вземете пример от войника, който отива на бойното поле. Командирът му е дал заповед да изпълни една задача и той непременно трябва да я реши. Че вятър духал вѐн, че дъжд валил, че голям студ имало, той върви напред към целта, пред нищо не спира. Той не може да се подава на настроения, нито на разположения. Войникът ще каже, че се намира пред големи противоречия. Противоречия съществуват само в неговото съзнание, но нито във външния, обективен свят, нито в самата природа.

Скърбите и радостите на хората не почиват на абсолютна реалност. Че някой изгубил или спечелил някаква сума, това не се отнася до абсолютния свят. Пък и за самия човек те не представляват някаква реалност. Някой е вложил 20 000 лв. в една банка. След няколко дни той чува, че тази банка фалирала. Той започва да пѐшка, да страда за вложените пари. На другия ден чете във вестниците, че банката не е фалирала, но спечелила грамадни суми. Той свиква приятелите си на угощение, радва се, че е спечелил. Къде е реалността – в неговата скръб, или в неговата радост? Реални неща са ония, които човек е донесъл със себе си и които ще отнесе със себе си. Щом човек чуе, че банката, в която е вложил парите си, е пропаднала, той трябва да каже: Господи, дойдох с две празни ръце на земята. В тях са вложени сили, на които разчитам. Благодаря, че ръцете ми не пропаднаха. Банките могат да пропадат и отново да се съвземат, но ръцете ми да не пропадат. Рече ли човек да се подава на промените, които стават в живота, той навлиза в закона на приливите и отливите. Няма защо човек да се плаши, че някоя банка пропаднала. Все трябва някога една или друга банка да пропадне. Това е в реда на нещата.

Един познат ми разправяше впечатления и преживяванията си от земетресението в Пловдив. Голяма била изненадата на целия град от това земетресение. Всички мечти, всички ламтежи на хората се разрушили. Като за-

почнали къщите да се люлеят, да скърцат, да се събарят тук-таме, а земята отдолу бучи, реве, движи се, умът им се взимал. Всеки се оглеждал безпомощно, мислел, че светът се свършва. В един момент човек е готов да се откаже от всичко земно, от всички свои желания, само животът си да запази. Така, казва той, разбрах цената на живота. Така разбрах, кое е истинското богатство. Много нещо научих, много нещо придобих от това земетресение. Мина земетресението, светът не се свърши, но това, което разбрах и научих, никога няма да забравя. Наистина, светът не се свърши, но много криви идеи, много заблуждения на хората се свършиха, умряха. За сметка на тях, хората започнаха да се стремят към нещо по-възвишено, към нещо трайно.

И тъй, всички хора по лицето на земята трябва да бъдат готови, да не ги изненада някоя вечер Божията тояга, т.е. великият Божи закон. Животът на земята е изложен на големи промени. Не разбирайте нещата буквално. Не говоря само за земетресения. Аз имам предвид изключителните времена, в които живеем. Ние сме в епоха на големи изненади. Ние живеем в един непостоянен, изключителен век. Изключителни явления, изключителни събития идват. Това не трябва да ви плаши, но будни трябва да бъдете. Професорите на светлината искат да наместят умовете на хората, да смекчат сърцата им и да моделират тяхната воля. Тази е една от великите задачи, която трябва да се реализира. Земята трябва да се пречисти. Пречистването ѝ ще стане с огън. Идва огънят в света. Ако хората не приемат учението на любовта, огънят ще дойде и ще помете всичко онава, което от хиляди години се е съграждало. Старата култура ще изчезне, помен няма да остане от нея. Греховете, престъпленията на хората ще изгорят. Които издържат на този огън, те ще светнат, както свети златото, което е минало през огъня на златаря. Които минат през

този огън и издържат, те ще сложат начало на новата култура.

Сега, вие трябва да знаете, че всички хора, добри и лоши, ще минат през огън. Не се страхувайте, но будни трябва да бъдете да минете през огъня и да оцелее. Който оцелее, той ще се очисти. Чистене е нужно на хората. За мнозина този огън е започнал вече. Страданията, изпитанията не са нищо друго, освен огънят, който идва да пречисти света. Колкото по-големи страдания минава човек, толкова по-силен става. Страданията каляват човека, правят го силен да носи. Някои страдания са действителни, а някои – фиктивни. Каквито и да са страданията на човека, той трябва да издържа. Някой страда, че не е свършил университет. Той може да не е свършил държавен университет, но е свършил житейският. Ако човек е живял на земята 100–120 години, той е свършил не един факултет, но минал е през всички факултети на университета. Не е важно, къде и какво е следвал; важно е, какво е научил. Ако знанието може да отклони човека от главната цел на живота му, по-добре да отложи придобиването на това знание за по-благоприятни времена. Да придобива някой знания, това е човешко право, което може да се отлага за благоприятни времена, когато човек може разумно да се ползва от него.

Като ви наблюдавам, виждам, че някои от вас са станали много самостоятелни. Добре е човек да бъде самостоятелен, свободен, но затова са нужни известни условия. Свободата се обуславя от известни правила, от известни изисквания. Ученикът е свободен пред учителя си, само когато учи добре. Само добрият, светият човек е свободен от общественото мнение. Който иска да остане незасегнат от общественото мнение, той трябва да води добър и свет живот. Какво правят съвременните хора? – Те живеят лек, разпуснат живот и като се намерят в някое общество, започват да си дават мнението за този, за онзи, за разни научни въпроси – минават за учени хора.

Какво мнение може да даде някой човек за светлината, за влиянието ѝ върху живите същества? Веднъж дошли на земята, всички живи същества трябва да растат и да се развиват. Същото може да се каже и за човешката душа. Човек трябва да расте и да се развива. Растенето е физически процес, развиването – духовен, а облагородяването – Божествен. Тези три процеса трябва да се извършват едновременно и непрерывно и то не само на физическия свят, но във всички светове. Това значи: човек трябва да расте и да се развива едновременно и във физическия, и в духовния, и в Божествения свят. Растенето и развиването са два необходими процеса в еволюцията на живота. Когато възвишените същества са създавали света, те са започнали от низшите същества и постепенно са отивали към висшите. Те са използвали материята на всички живи същества, за да създадат от нея висшите. За пример, те използвали една част от материята на рибите за създаване на птиците. Тези риби, именно, се превърнали в птици. После използвали част от материята на птиците за създаване на млекопитаещи. Част от тяхната материя пък използвали за създаване на човека. Работата на възвишените същества продължава и след човека. Те използват част от материята на хората за създаване на по-висок живот от човешкия. Който разбира този закон, той знае, че не е дошъл на земята за удоволствие, но за работа, да преработи своята материя, която един ден ще даде в услуга на висшите същества. Съзнателният, работливият човек само може да мине в по-висока фаза на развитие. Така е било с всички животни по-долностоящи от човека. Само ония риби напуснали водата, които били готови да работят за благо на всички живи същества. Същото може да се каже и за птиците, и за млекопитаещите.

Следователно, всички живи същества, които работят само за себе си, за своето благо и до днес се намират в същото положение, в което отначало са били. Хора, кои-

то работят само за себе си, ще останат в положението, в което днес се намират. Ако работят съзнателно за Бога, те ще минат в света на учените, които си служат със светлината. — Защо някои ученици остават в същия клас? — Защото не учат. Който не учи, той ще повтаря класа. Задачата на ученика е да учи, да минава от положението на риба в това на птица; от положението на птица в положението на млекопитаещо; от млекопитаещо — в човек и т.н. Всичко живо трябва да се движи, да върви напред. Не е лошо положението на рибата, на птицата, на млекопитаещото, на човека, но от всички се иска морал, който да издържа на мъчности, на всички бури и ветрове.

Нека у всички остане идеята да вървите напред. И тогава, като видите едно растение или животно, няма да поглеждате към него с презрение, но ще знаете, че и неговото положение е добро. — Кога? — Когато живее и за ближните си, а не само за себе си. Ако живее за себе си, от него нищо няма да излезе. Когато се казва за някого, че е дърво, това подразбира същество, което живее и работи само за себе си. В него няма никакъв стремеж към духовен живот, към служене на нещо по-високо от себе си. За такива дървета, именно, се употребяват брадви и секири. Те насила ще влязат в Царството Божие — чрез брадви и секири.

Сега, аз изнасям тази идея, за да ви послужи като импулс в живота. Каквото и да правите, вие трябва да знаете, че не можете да се противопоставяте на великата разумност, която работи в живота и в природата. Който иска да ѝ се противопоставя, той ще остане в положението на риба, на птица, на млекопитаещо или на обикновен човек. Не е лошо човек да живее за себе си, но ако иска да расте, да се развива и да се облагородява, той трябва да има правилно разбиране за живота. Когато иска да учи, човек трябва да отиде при някой велик учител, а не при обикновен, невеж учител. Като намери велик учител, той трябва да го слуша. Какво правят някои ученици?

Като отиват при своя учител, те започват да му разправят, какви видения, какви откровения са имали. Да разправяте на учителя си за вашите въображаеми видения, това значи да служите на своята гордост и тщеславие. Който има откровения, той не може да остане на земята. Апостолите Йоан и Павел са имали видения и откровения, но в това време са били на небето.

Ще дойде някой да разправя, че имал откровение от Бога. Това е заблуждение. Това са картини от духовния свят, но не и откровения. Мнозина се хвалят със своите откровения, но нито един от тях не е казал някаква истина, която да не е писана или изказана преди него. Някой чете Евангелието и казва: Да се любим! Да живеем според Божиите закони! – Това не е нещо ново. Това всеки човек може да каже. Който живее за себе си и той може да говори, че хората трябва да се обичат, да живеят едни за други, да си помагат, но въпреки това, той пак ще си остане в положението, в което първоначално се е намирал. Докато живее със страх за себе си, заекът ще си остане всякога заек. Той се страхува, защото служи главно на себе си. Който не служи на себе си, той е готов да служи на великото в света. Щом служи на великото, той може да има някакво откровение, защото се намира под влияние на "професорите на Светлината".

Какво се разбира под думата "откровение"? – Откровение значи съобщаване с Бога. Днес това е почти невъзможно. – Защо? – Човешкият организъм е така устроен, че нервната му система не е в сила да издържи на Светлината на Божествения Дух. За да влезе в контакт с Бога, неговата енергия трябва да мине най-малко през десет среди, за да се трансформира така, че да се приеме от Него без никаква опасност. Ето защо, за да получи човек известно откровение и да го разбере напълно, то трябва да е минало през десет среди, през десет стъпала: през херувимите, серафимите, ангелите, светиите, гениалните, талантливите, праведните, добрите хора и т.н. След

това откровението ще дойде до обикновения, до малкия човек на земята. Един от еврейските пророци казва: "Видях Господа възнесен". Когато запитали пророците, кой е готов да съобщи нещо на царя, той казал: Аз съм готов да му съобща всичко, каквото Бог ми каже. Силен бил този пророк. — Защо? — Защото имал откровение. Като отишъл при царя да му предаде думите Господни, царят заповядал на слугите си да го хванат и да го заведат при него. Пророкът се обърнал към царя с думите: Да остане ръката ти неподвижна във въздуха! Както казал, така станало. След това трябвало царят да се моли на пророка да вземе думите си назад и да освободи ръката му. Кой обикновен човек може да направи това? Кой от вас, ако го хване стражар, ще може с една дума да направи ръката му неподвижна? Не само че не може да направи това, но отгоре на всичко, стражарят ще го набие. Днес не може даже да се говори за откровение. Днес може да се говори само за плащане на карма, но не и за откровение. Тези, които пожелаха да изплатят кармата си, станаха мъченици. Христос им даде ред методи, как да живеят правилно, за да изплатят кармата си и да влязат в правия път. Пророците пък са хора, които са завършили своето развитие на земята. Истински пророк е онзи, който разбира добре Божественото учение и го прилага. Апостол Павел имаше видения и откровения и след това само може да каже: "Ако говоря с човечески и ангелски езици, а любов нямам, нищо не съм".

И тъй, научете се да говорите истината. Не преувеличавайте, нито намалявайте нещата. Изнасяйте нещата така, както са. Някой има някаква слабост и ще я прикрива, ще я намалява, ще я оправдава. Няма защо да се оправдавате. Кажете истината така, както е, и не се страхувайте. Само истината може да направи човека свободен. Ако човек не може да се изповяда пред себе си, пред другите никога няма да се изповяда. Важно е човек да бъде искрен пред себе си. Не може ли да направи това,

той не може да очаква никакви резултати. Смирение се иска от човека. Мекота се иска от човека. Има ли тези две качества, той ще има търпение да понася всичко. Това значи да се подчини човек на Божественото в себе си. И тогава, колкото и да го нападат отвън, той ще понася всичко с радост. Така са живели едно време мъчениците. Не е лесно човек да стане светия. Който иска да стане светия, той трябва да обича истината, да се стреми към нея. Така само, той може да се приближи към Бога. Казано е за Бога: "Възлюбил е истината в човека". Следователно, дойдете ли до човека, обичайте истината в него, която е вложена от Бога. Че някой постъпил неправилно, че сгрешил, не се спирайте върху това. Спирайте се върху доброто в него и вървете напред.

Това значи да обича човек истината, да обича разумния живот, които носят свобода за човешката душа. Човек не трябва да се страхува от истината. Направи ли някаква грешка, той трябва да е готов да я изправи. Първо ще се изповяда пред Бога и после ще се заеме да я изправи. Изправяйте грешките си, а не се извинявайте за тях. Много пъти може да греши човек, но трябва да изправя грешките си. Някои грешки мъчно се изправят, но човек трябва да постоянства, да работи върху себе си, докато ги изправи. Злото, като елемент, съществува в живота. Каквото и да правите, вие не можете да го избегнете. Дойде ли злото при вас, разгледайте го внимателно и го използвайте. Мнозина са се борили със злото, но никой не го е победил. Злото няма да изчезне, нито може да се победи, но може да се впрегне на работа. Едни по-лесно се справят със злото, а други – по-мъчно. Мъчно или лесно, в края на краищата човек трябва да знае, че злото е непобедимо. Много методи има, които вие може да приложите по отношение на злото, но от поведението ви, от вашата любов към истината, към учението зависи да ви ги дам, или не. Аз съм от ония земеделци, които не хвърлят семената си напразно.

Ако тази година няма добри условия за тях, ще ги задържа за идната година. Божественото семе, Божествената енергия не може и не трябва да се прахосва. Ако няма добри условия за сеене, аз ще сложа житото в хамбара, докато условията се подобрят. Който иска да има успех в живота си, той трябва да прилага този метод. Като работите по този начин, вие ще дойдете до вътрешно познаване на нещата.

Мнозина питат, дали ще се познават, като отидат в онзи свят. — Всичко зависи от любовта. Ако имате любов помежду си, ще се познавате. Без любов хората не могат да се познават. Любовта е основа на всичко. Това се отнася и до този и до онзи свят. Който има любов, той ще познава хората и външно, и вътрешно. Който няма любов, той ще ги познава само външно. Искате ли правилно да се развивате, трябва да имате любов. Някои хора съхнат по липса на влага, на топлина, на светлина в себе си. Любов липсва на съвременните хора. Единственото нещо, което може да внесе у човека и влага, и топлина, и светлина, това е любовта. Има ли любов в себе си, човек ще прогледне за всички неща. Ако е ученик, и буквите, и числата ще оживеят за него. Какво нещо представлява живата буква, живото число? Всеки човек, който живее в света на светлината, представлява жива буква, живо число. Понеже минавате за учени хора, нека всеки за себе си определи, каква буква и какво число представлява. Засага това е тайна, която в бъдеще може да се открие. Който може още в този живот да намери своето число, той ще разреши една от великите социални и културни задачи на живота. Да определите вашето число, това значи неочаквано да получите наследство от десет милиона лева. Ако сте разумен, с това число ще разрешите много положения. Магическа сила се крие в числата! Да имате десет милиона лева на разположение, това значи да имате къщи, имоти, приятели. Какви по-големи богатства от тези? Всички хора се подчиняват на десетте милиона. —

Защо? – Живо число е то. Следователно, ако в едно число се крие такава сила, колко по-мощно нещо представлява човешкият характер! Когато човек проникне в силата на числата, професорите на Светлината ще му разтворят вратите на своя университет. Отвори ли се за човека поне една от вратите на този университет, той ще влезе в него с колесница, както пророк Илия влезе на небето. Който не разбира живите числа, той дълго време ще обикаля вратите на този университет, но никой няма да му отвори. За да влезе в университета на Светлината, човек трябва да има любов в себе си. Любовта разрешава всички въпроси. Ако майката не обича детето си, тя нищо няма да му даде. И ако детето не обича майка си, нищо не може да получи от нея. Майката трябва да обича детето си и детето трябва да обича майка си. Такива трябва да бъдат отношенията между човека и Бога. Ако Бог не ви обича, ако и вие не Го обичате, нищо няма да се ползвате. Вън от любовта всичко е илюзия.

Какво представлява числото 13, от което хората се страхуват? Числото 13 представлява дом без майка. Дом, в който майката отсъства, не може да бъде щастлив. Числото 13 има още по-широк смисъл. То представлява онази свещена идея, която храни човека. Без свещена идея в себе си, човек не може да бъде щастлив. Значи, човек без идея, търговец без пари, професор без мнение, цигулар без цигулка, учител без ученици, не могат да бъдат щастливи. Тази е причината, задето хората се страхуват от числото 13. За да не се страхува от това число, човек трябва да знае начина, по който може да трансформира енергиите му. Когато невидимият свят иска да преобрази човека, поставя го под действието на числото 13. Христос имаше 12 ученика, а Той беше тринадесетият. Но в края на краищата евреите Го качиха на кръста. Тази е причината, поради която хората се страхуват от това число. Единицата, т.е. числото едно е острого число. То руши всичко, което е създадено. Привидно то няма ми-

лост към нищо. Дойде ли до дървото, то ще го постави при условия да окапят всичките му листа и като види страданията му, казва: Не се безпокой, нови листа ще ти израснат. Някой човек плаче за един окапал лист. Няма защо да плаче за окапалия лист. Един ще окапе, но вместо него ще израснат стотици нови. Ако едно слънце изчезне, друго ще се яви. Ако стоиш на пътя на единицата, тя няма да ти каже да се отместиш. Ще мине през тебе, ще те направи на каша, но след време от тази каша ще изработи нещо хубаво, нещо велико. В този смисъл казваме, че числото 13 е строго и няма милост към нищо. То руши, но същевременно създава. Единицата представлява целокупността на Битието.

И тъй, искате ли да се справите с енергиите на числото 13, сложете любовта за основа на живота си. Този ключ работи навсякъде. Този ключ действа като положителна и отрицателна сила. У едни хора любовта събужда мекота, у други – омраза. Забелязано е, че ако няколко души ви обичат, един непременно ще ви мрази. Ако девет души ви обичат, десетият ще ви мрази и по сила омразата му ще се равнява на любовта на деветимата.

Съвременните хора говорят за любов, прилагат я, но нямат резултати. – Защо? – Те не знаят истинското положение на нещата, вследствие на което се разочароват. Някои хора имат големи тръби, през които любовта им минава, но токът на тяхната любов е слаб, едва тече. Който гледа отвън, той очаква да получи много любов от тези тръби, но получава малко. Други хора пък имат много любов, но тръбата им е малка, вследствие на което често стават пропуквания и изтичане на любовта. И в единия, и в другия случай хората не са доволни нито от своята любов, нито от любовта на ближните си и се разочароват. Какво трябва да направят, за да избегнат тези разочарования? – Да поправят канализацията си. Първите трябва да сложат тесни тръби, според силата на любовта си, за да не се лъжат хората в любовта им. Вторите пък

трябва да разширят тръбите си, за да не се пукат и да не изтича любовта им навън. Първите хора се наричат материалисти, светски, а вторите — духовни. Кое от двете положения е за предпочитане? В икономическо отношение духовните хора са по-умни, понеже изразходват малко пари за тръбите, но те не дават простор на любовта си. Заблуждението на материалистите седи в това, че като пускат любовта си през широки тръби, те мислят, че тя ще се увеличи. В края виждат, че любовта им не се е увеличила, а разходите за тръбите вървят. Съвременните духовни хора искат да проявят любовта си, но като нямат методи и средства за това, те се задоволяват с тръбите, които имат. Да обичаш някого, това значи, да го нагостиш, да удовлетвориш нуждите му, да му придадеш нещо. Като не знаят, по какъв начин да приложат любовта си, хората се натъкват на ред нещастия и грешки. Дойде ли до приложение на любовта, човек трябва да бъде съвършен. Само съвършеният човек може да изпълни закона на любовта. За несъвършения човек Божията Любов носи големи разочарования и нещастия. Ако любовта посети несъвършения, тя първо му отнема свободата. Всички хора ще се съберат около него, ще му искат нещо и като не знае, как да се справи с тях, как да ги задоволи, той ще се почувства стеснен, ограничен.

Един велик музикант, композитор, се разхождал един ден край морето, усамотен и задълбочен в своята музика. Една красива мома се приближила към него, прегърнала го и го целунала. — Как смеете да ме безпокоите? Как си позволявате да нарушавате реда? — Извинете, господине, аз целувам музиката, а не вас. Ако не виждах изкуството във вас, не бих спряла погледа си върху вашата личност.

Ето защо, същественото в живота е любовта. Как, по какъв начин ще се изяви тя в човека, това е друг въпрос. Някъде тя може да се изяви във форма на изкуство — музика, поезия, художество; другаде — във форма на наука, философия и т.н. Много са **формите на любовта**.

Като знае това, човек ще разбере, кое е онова, което обича у човека и ще се освободи от заблужденията, които го спъват. Само Божественото у човека може да се обича. Днес хората мислят, че знаят много, че всичко могат да направят, защото не съзнават, че мощното у тях е Божественото, че тяхната сила е в зависимост от Божественото начало. Те са толкова по-силни, колкото повече са дали ход на Божественото в себе си. Дават ли ход само на човешкото в себе си, те постоянно ще се натъкват на измами и заблуждения. Тази е причината, задето някой мисли, че е силен, учен, голям, а като се подложи на изпитание, вижда, че се е лъгал. Той мисли, че е голям, но като се примири, вижда, че височината му едва достига 160 см. Мисли, че е силен, но като му дадат да носи чувал от 40–50 кг тежест, едва го дига. Мисли, че е учен, че много знае, но като прочете някоя голяма книга, едва запомня от нея няколко мисли. Като му прочетат някой стих от Евангелието и го накарат да го повтори, вижда, че не го е запомнил. Като станат религиозни, някои хора се оплакват, че паметта им отслабнала, че мозъкът им се уморил. Каква религия е тази, която става причина за отслабване на паметта, или за уморяване на човешкия мозък? Ние не се нуждаем от хилави, от слаби хора. Ако е въпрос за религия, истинска религия е тази, която прави хората по-умни, по-паметливи, по-силни по ум, по сърце и по воля. Това значи религиозен човек. Това значи истински духовен човек.

Като ученици, стремете се да вървите напред, да не се занимавате с дребнавости. Дойдете ли до числата, изучавайте техния вътрешен смисъл. Изучавайте ги като живи числа. Имате, за пример, дробите $1/2$ и $1/10$. Ако ги разгледате външно, вие ще кажете, че $1/2$ е по-голяма от $1/10$. Обаче, това не е достатъчно. В живата математика тия числа имат и друг смисъл. Според вътрешния им смисъл, те могат да се прилагат на съответни места. Ако разгледате дробите в музиката, ще видите, че там те се

различават по трайност. Половината нота трае повече от осмината, но често последната дава по-голям израз, отколкото половината нота. Някога половината нота дава по-голям израз в сила. Ние говорим за числата като живи сили, като израз на енергия. Малките числа представляват малките усилия, които човек прави в живота си. Малките усилия се придружават с изразходване на малка енергия, но резултатите им са големи. Запалването на клечка кибрит изисква малко усилие, но тя може да произведе голяма топлина, може да предизвика голям пожар. Малките усилия произвеждат големи резултати. Причината за тия резултати не е в самото усилие, нито в предмета, с който си служим, но в разумното същество, което прави усилие. Колкото по-малка е клечката кибрит, толкова по-голяма разумност ще се приложи. Колкото по-голяма е клечката, толкова по-малка разумност ще се приложи.

Същият закон се изважда и при изучаване на човешките прояви. Забелязано е, че колкото по-дебели и по-груби са космите на човека, толкова по-слаба е интелигентността му. Колкото по-дебели и по-груби са космите на човека, толкова по-грубо, по-необработено е сърцето му и толкова по-груба е волята му. И обратно: колкото по-тънки и меки са космите му, толкова по-голяма е интелигентността, по-благородно е сърцето и по-възпитана е волята му. Значи, между космите на човека и неговия характер има известно съотношение. Който разбира този закон, достатъчно е за него да пипне косата на човека, за да се произнесе за характера му. Когато косата на човека не се подава на волята му и постоянно стърчи нагоре или се разпилява настрана, това показва, че той е силно електрична натура. Колкото по-мека и по-податлива е косата му, толкова той е по-магнетичен. Такъв човек се примирява лесно с хората. Който не се примирява лесно с хората, той има повече електричество в себе си, отколкото магнетизъм. Магнетичният човек обича да дава. Ако има

един хляб и срещне няколко души, които не са яли три дни, той ще се поразговори с тях и ще ги покани да седнат заедно да ядат. Ще отвори торбата си и ще им предложи от своя хляб. Той не чака да му искат, нито да го насилват да даде. Щом има, той доброволно дава.

И тъй, който служи на Божественото в себе си, той всякога е готов да отвори торбата си и да раздели благото си със своите ближни. Той не дава възможност да се похули Божието име. Отваря торбата си и дава. Щом сподели благата си със своите ближни, торбата му отново се пълни. Божията Любов пълни торбите на хората. Тя раздава благата на света. Като дадете нещо на човека, не му говорете за това, което сте направили. Оставете доброто да говори само за себе си. Речете ли вие да говорите за него, ще развалите хубавото, което сте направили. Да говорите с думи за доброто, това е външна страна на живота, която разваля красивата, вътрешната страна. Пазете се от празни думи, с които можете да престъпите Божиите закони. Когато човек престъпи някой от великите закони на живота, Духът се оттегля от него, докато изправи грешката си. Някой има известна дарба, или някакви видения, но започне ли да разправя на хората, какво е постигнал, дарбата, виденията му веднага изчезват. Ако днес много хора губят своите дарби и способности, това се дължи на факта, че те продават Божественото в себе си. Божественото не се продава. Ако музикантът свири за пари, той има право да задържи за себе си само толкова, колкото му са нужни за прехрана, а останалите да раздаде. Рече ли да задържи всичко за себе си, той ще изгуби и онова, което природата му е дала. Същото се отнася и до поета, до учения, до философа. Има дарби и способности у човека, с които не е позволено да злоупотребява. Има хора, на които не е позволено никакво отклоняване от Божествения закон. Като знаете това, вие ще разберете, защо идват противоречия и нещастия в живота ви.

Сега, като слушате да се говори така, ще помислите, че сте останали назад в развитието си. — Не е там въпроса, но вие трябва да съзнавате, че много работа ви предстои да свършите и да се стегнете да работите. Ще кажете: Лесно се говори, но мъчно се постигат нещата. Всяко нещо е лесно, когато се знае, а мъчно, когато не се знае. Когато човек е богат, лесно нарежда работите си; когато е сиромаш, мъчно ги нарежда. Обаче, като сиромаш, именно, той трябва да знае причината за своята сиромашия и да работи, докато я отстрани. Сиромашията показва, че в миналото си някога човек не е спазвал великите закони. Той е ял, пил, за нищо друго не е мислил и днес носи последствията на своя минал живот. Ето защо, дали човек е сиромаш, болен, слаб или невежа, той трябва да знае, че това му е дадено като условие за работа, за да изправи грешките на своя минал живот. Щом съзнае това, той трябва да се изповяда пред себе си, а не пред хората и да започне да работи. Всички хора се намират под един общ знаменател. Следователно, всеки трябва да бъде искрен пред себе си, да се изповяда вътрешно и да се чувства задължен и отговорен главно пред Бога. Той трябва да има отношения към професорите на Светлината, към своите напреднали братя, които имат желание да му помагат.

В пътя на своето развитие, човек минава през три фази. В първата фаза на развитието си, човек започва добре, свършва зле. Отначало той живее като праведен, като невинно дете, а свършва като грешник. Това е присъщо на човешкия живот. Във втората фаза на развитието си, човек започва зле, свършва добре: Отначало животът му е пълен с несгоди, с мъчности, с страдания, но колкото по-навътре влиза, животът му се усмихва и той свършва с радост. За пример, един ангел слиза на земята, за да води една грешна душа, да я изчисти и обърне към Бога. Ангелът тръгва подир човека, тихо му говори, съветва го, как да живее, какво да прави, но човекът не го слуша,

върви по пътя на своите ниски желания. Ангелът го следва, мисли, какъв метод да приложи за повдигането му. Приложи един, втори метод – никакъв резултат. Най-после, успява по някакъв начин да го повдигне малко. Той върви напред, човекът подир него. Дойдат до едно място, човекът кривне в друга посока и ангелът се връща, следва го. Ден след ден, година след година минават, докато този човек обърне внимание на своя ангел, подаде му ръката си и двамата тръгват напред. Ангелът се радва и цялото небе се радва, че е спечелена една душа. Тогава ангелът се връща на небето, доволен, че е завършил задачата, която му била дадена. В третата фаза на развитието си, човек започва добре и свършва добре. Той живее в идеалния, в Божествения свят. Следователно, човек започва добре, свършва зле. Ангелът започва зле, свършва добре. Бог започва работите си добре и ги свършва добре.

Днес повечето хора си служат с методите на човешкия живот – започват добре и свършват зле. Един ден, когато вземат поука от човешкия живот, те ще започнат с търпение да прилагат един, втори, трети метод, докато се домогнат до ангелския живот. Тогава те ще започват зле и ще свършват добре. През това време ще минават през големи обезсърчения, но ще вървят напред. Докато човек, в пътя на своето развитие, постоянно пада и става, той няма право нито себе си да съди, нито другите. Само онзи може да се произнася за човека, който има отношения към него, който го ръководи. Казано е в Писанието: "Не съдете, за да не бъдете съдени!" С други думи казано: Който не ръководи една душа, той няма право да я съди. Ако я ръководи, само тогава има право да каже истината.

В заключение на всичко казано досега, мнозина ще се обезсърчат, ще помислят, че нямат вяра, нямат любов в себе си. – И вяра имате, и любов имате, но вярата и любовта ви трябва да растат. Знанието на ученика от

първи клас не е знание на ученика от втори, трети, или четвърти клас. Знанието на ученика от четвърти клас не е знание на ученика от пети, шести или седми клас на прогимназията, нито знание на ученика от гимназията. Знанието на абитурента не е знание на студента, който свършва университет. И след университета човек придобива още знания – знания на живота. Както придобиването на знанието е вечен процес, така и придобиването на вяра, на любов е вечен процес. Който мисли, че неговата вяра и любов са достатъчни, той сам се поставя в ограничения. Ако мисли, че е завършил развитието си на земята, нека отиде между професорите на Светлината, няма какво да прави между хората. Щом мисли, че е съвършен, ще го вземат на небето. Който съзнава, че е дошъл на земята да учи и да се развива, той трябва да учи, да работи, да се моли на Бога да просвети ума му, да облагороди сърцето му, да усили волята му, паметта му, вярата му, да оправдае своето съществуване и да реши задачата, за която е дошъл.

За следващия път извадете всички практически правила от тази лекция и се опитайте да ги приложите в живота си. Тези правила представляват нова струя, която прониква в съзнанието ви и прави живота ви красив, смислен.

Т. м.

*

29. Лекция от Учителя, държана на
16 май 1928 г. София. – Изгрев.

ПЛАЩАНЕ И ПРОЩАВАНЕ

"Верен, истинен, чист и благ всякога
бъди и Господ на мира ще изпълни сърце-
то ти с всички добрини".

Размишление.

Представете си, че някой човек седи при един извор и размишлява. Върху какво може да мисли този човек? — Върху две неща: да измие добре лицето, краката и ръцете си на този извор и след това да пие от неговата чиста вода. Като направи и едното, и другото, той започва да мисли за почивка. Същите мисли занимават ученика, когато слуша една лекция. Той мисли първо, как да се измие от лекцията. После, как да пие от нея. И най-после, той иска да си почине.

Следователно, да се ползва човек от лекциите на някой учител, или професор, това не е механически процес, както и подобряването на живота не е механически процес. Подобряването на живота не става отвън. Когато някой приятел дойде да ви помогне в нещо, това става по някаква вътрешна връзка, вътрешна причина. Значи, външно изявената помощ става по някаква вътрешна причина. Ако причината не действа отвътре, никой не може да ви помогне отвън. Външният живот на човека е изяв-

ление на неговия вътрешен живот. Тази е причината, поради която човек ту влиза в новия живот, ту се връща към стария. Той възприема и разбира по нов начин, но като дойде до приложение, постъпва по стар начин, с методите на стария живот. Това е неизбежен процес в живота на хората. Мнозина мислят, че като влязат веднъж в новия живот, повече няма да излязат. – Не, те ще влизат в новия живот и пак ще се връщат към стария. Ще има постоянно движение на хората от старото към новото и от новото към старото, докато напълно се преродят. Едно е важно за човека: като влиза в новия живот, да използва енергиите на Божественото в този живот и да върви напред.

Когато израилският цар Давид трябваше да се бие с Голиат, Саул го извикал и му дал нови дрехи и оръжия, с които да воюва. Като облякъл новите дрехи и взел стрела в ръката си, Давид се почувствувал ограничен. Той хвърлил дрехите и оръжието настрана, взел пражката си и няколко камъка, облякъл старите си дрехи и така излязъл да се бие с Голиат. Значи, Давид не могъл веднага да се приспособи към новите условия за воюване. Давид ги хвърлил настрана и излязъл да се бие с Голиат, със своите стари, прости методи.

Съвременните хора се стремят към знания, с които да разрешат отвлечените въпроси. Те искат със знания да докажат съществуването на Бога. В това отношение те са на крив път. Каквото **външно** знание и да има човек, ако той **вътрешно** не е убеден в съществуването на Бога, **външно** по никой начин не може да Го докаже. Ученият доказва съществуването на Бога чрез науката, философът – по пътя на мисълта, но при най-малкото нещастие, което ги сполетява и двамата изпадат в съмнение. И двамата отричат съществуването на Бога. Това показва, че те сами не са убедени в своите твърдения. Това се дължи на факта, че и учени, и прости живеят със старото, а мислят и се стремят към новото. Понеже се намират

между два живота, те изпадат в противоречия, в ред заблуждения.

Днес всички хора живеят в противоречия, защото старото и новото в тях се преплитат. Въпреки това, те говорят за любов, за братство, за равенство между хората, но не успяват да ги реализират. — Защо? — За да живее човек в любов със своите братя, от него се иска мекота. Да търси човек любовта и да се стреми да живее в любов, това е естествено, защото в любовта се пести време и енергия. Любовта носи придобивки. Да обичаш някого, това значи да спечелиш една душа. Някой обича едного, прави жертви за него, но след време съжалява за жертвите, които е правил. Това е неразбиране на нещата. Всичко, което човек прави за другите, един ден ще му се върне. Жертвата, служенето на Бога, в каквато форма и в какъвто смисъл да са изявени, представляват капитал, който един ден ще се върне с лихвите си към онзи, който го е вложил. Обаче, това може да постигне само този, който работи безкористно. Някои хора стават религиозни, с цел да придобият повече материални блага. Те искат да станат богати, да уредят живота си, да разплетат обърканите си работи. В края на краищата, не само че не постигат това, но работите им се повече оплитат. Вместо да оправят живота си, те се спъват в него. Трябва да знаете, че се дава само на онзи, който работи безкористно, от любов към истината.

Един богат търговец от Варна решил да стане евангелист, да се предаде на служене на истината. Щом станал евангелист, той изгубил всичко. От ден на ден положението му се влошавало, докато се видял свършено сиромас. Ако този човек е неразумен, ще се чуди, защо, като се е решил да живее добре, да служи на истината, всичко губи. Не може ли да си отговори на този въпрос, той ще изпадне в друга крайност, ще отрече всичко възвишено в света. Обаче, ако е разумен, искрен човек, той ще разбере, че това положение е естествено, защото

всичкото му богатство е спечелено по нечестен начин, чрез неправда. Той ще разбере, че за да стане истински богат, трябва да загуби всичко, което е придобил чрез неправда. Има начини, чрез които човек може да стане богат. Това не значи, че той трябва да се моли на Бога да му даде пари. Парите не са създадени от Бога, нито сиромашията е предвидена от Него. Богатството и сиромашията са методи, чрез които човек се изпитва. Бащата има право да лиши сина си от известни блага, за да го изпита. Щом издържи изпита си, той ще му върне всичко, което е взел. Ето защо, като изучавате живота, вие трябва да знаете, кое е дадено от Бога и кое не; от кое Той лишава хората и от кое те сами се лишават. Всичко, което става в света, не е все от Бога. В живота има човешки, има и Божествени работи. Вие трябва да бъдете разумни, справедливи, да ги различавате и да поставяте всяко нещо на своето място. Това значи да има човек ясна представа за вътрешния, за духовния живот.

Някой човек влиза в едно духовно общество, но скоро се разочарова. — Защо? — Защото работите му тръгна-ли назад. Този човек е влязъл в обществото с цел да оправи материалните си работи и като не е постигнал това, разочаровал се. Той гледа на живота от човешко становище. Който се обърне към Бога, той трябва да знае, че работите му непременно ще се наредят. — Кога? — Когато разбере закона на любовта и го приложи в живота си. Постигнете ли това, всички врати пред вас ще се отворят. Не разберете ли любовта, каквито желания и да имате, каквито усилия и да правите, всичко ще се разруши. Любовта е сила, през която нищо не може да устои. Каквито знания и да сте придобили, каквато сила да сте развили, щом нямате любов, в края на краищата всичко ще изгубите. Като изгубите всичко, вие ще се намерите в положението на краен сиромас и така ще заминете за онзи свят. Често някои хора умират, погребват ги без да ги придружи някой до "вечното им жилище", както хора-

та го наричат. Такова ще бъде положението на онзи, който не е разбрал любовта и не я е приложил в живота си.

Съвременните хора влизат вече в нова фаза за разбиране на великия закон на любовта. Това, което хората днес наричат любов, е само въведение в любовта. Те не познават още истинската любов. Сегашната любов им служи само за забава. Тя е остаряла вече за новото време. Новото време иска ново разбиране, нова мисъл, нова любов. Новото се крие в Божиата Любов. За да се възприеме и разбере новата любов, съзнанието на хората трябва да бъде подготвено. Има хора, които познават новата любов, имат известни опитности и преживявания от нея, но те не могат да я задържат за дълго време в себе си. — Защо? — Защото са подложени на постоянни промени. Тия промени се дължат на обстоятелството, че човек непрестанно се оформя, силите в него се организират, докато изработят един съвършен организъм. Любовта може да живее само в завършени, в съвършени форми. Докато великият художник не предаде на своята картина всичко онова, до което той сам е достигнал, тя не може да представява израз на красота, любов и пълнота.

И тъй, задачата на ученика е да придобие знание, сила, чистота. Тези придобивки се основават на любовта. Без любов ученикът не може да се развива, нищо не може да постигне. За да придобие любовта, ученикът трябва да знае, как и каква вода да употребява. Водата е носителка на живота. Следователно, ако човек пие вода, която дълго време е била изложена на въздуха, т.е. която е седяла в стая, или в нечиста атмосфера, тя може да разстрои храносмилането, а оттам и кръвообращението. Обаче, пие ли човек вода от чист, планински извор, той възприема нейната жизнена енергия, която се отразява благоприятно върху неговия организъм. Същото може да се приложи и при четене на книги. Ако искате да се ползвате от прочетената книга, четете бавно, като размишлявате върху главните мисли. По този начин вие ще извлечете

жизнената сила, която се съдържа в тия мисли. Така ще се свържете с мисълта на автора, ще разберете подбудителните причини, заради които е писал книгата.

Това значи да черпите от водата на източника. Всеки стих от Библията ще ви свърже с пророка, или с евангелиста, който е писал книгата и ще разберете мотивите и условията, при които е писана. Казвате, че пророците са писали по дух, по вдъхновение. Докато дойдат до това вдъхновение, те са минали през големи изпитания. Следователно, ако изпитанията, през които е минал пророк Исая, се дадат на някой обикновен човек, в най-скоро време главата му би побеляла и узряла. Той е минал през сериозна дисциплина: падания, ставания, съмнения, обезсърчавания, насърчавания. По този начин той се е калил, освободил се е от влиянието на своята личност, на своето "аз" и казал, че всичко, което става в света, е добро. Бог царува в живота. Каквото става в света, добро или зло, зад него се крие Бог. Той работи и със злото, и с доброто. Първото превръща в добро, а второто крепи, да не се подхлъзне някъде. Когато изкушението дойде при вас, вие ще знаете, че зад него е Бог. Той е допуснал изкушението, за да изпита хората. За това, като дойде изкушението при вас, хванете го и се разговорете с него. Кажете му, че го познавате, че знаете, кой го е допуснал и като вярвате в Бога, който живее навсякъде, знаете, че Той не се лъже. Никой не може да излъже Бога. — Защо? — Защото Той е създал всичко. Гърнето не може да излъже господаря си. Майсторът вижда недостатъците на гърнето и той сам може да ги поправи. Обаче, човек човека може да излъже. Човек неизбежно ще мине през ред съмнения, противоречия, заблуждения, в които и сам ще се лъже и другите ще го лъжат. Не само обикновеният човек, но и светията е минал през тези състояния. Докато ги преживява, човек не е доволен от себе си, търси истинския живот. Живот, пълен с неуспехи, страдания и несгоди, не е истински живот. Направете сравнение да видите, как са

живели хората преди 2000 години и как живеят в новите времена.

Може ли да се нарече правилен живот този на вола, който по цели дни оре на нивата? Може ли да се нарече правилен живот този на коня, който по цели дни кара талигата на господаря си? Този кон пъшка под тежестта на своя товар, но върви напред. Господарят не влиза в положението му. Ако някой богат, но добър човек, види един натоварен кон, той ще си спомни за своите слуги, които работят повече, отколкото могат и веднага ще намали работата им. Той ще им каже, че от днес нататък ще работят не по десет часа, както е било досега, но по шест часа. Някои господари товарят слугите си с непосилен труд, за да забогатеят повече. Те не знаят, че колкото по-човешки са отношенията им към слугите, толкова по-голяма възможност имат за придобиване на богатства. Днес всички говорят за нова култура, а не знаят, че новата култура изисква нови хора, които да имат любовни отношения помежду си. Щом имат любов помежду си, те ще изменят отношенията си и към животните.

Каква ще бъде новата култура? Ще кажете, че новата култура изключва парите. Обаче, каква друга величина, равностойна на парите, ще се въведе? Все трябва да има нещо, с което човек да благодари. С какво благодарите на своя приятел за сторената от него услуга? Днес малцина работят, а повечето ядат и пият наготово. Това е тунеядство. В новата култура всички ще работят. Ако някой направи някаква грешка, или някакво престъпление, никой няма право да го съди. Всеки ще мине и заминемълчаливо покрай него и ще го оставят сам да изправи грешката си, сам да се съди. В новата култура съдиите няма да търсят правото на човека, но ще търсят кривото, което носи в себе си, за да може да се изправи. Ако и сегашните съдии търсят кривото у човека, досега светът щеше да бъде изправен. Дават под съд някого, че дължал хиляда лева и го обвиняват като нечестен човек. Често

тия, които съдят, имат да дължат повече от десет хиляди лева и не мислят да плащат. Кой е по-честен от двамата: обвиняемият или обвинителят? Съдия, или учител на хората може да бъде само онзи, който има да дава най-малко от тях, или който никому нищо не дължи.

Следователно, когато се говори за новото, човек трябва да има ясна представа за него. Той трябва да познава живия морал, който е еднакво задължителен за всички живи същества на земята. Всяко живо същество, което влиза в областта на новата култура, е отговорно за постъпките си. Щом влиза в новата култура, всяко живо същество, било паяк, муха, или друго някое, непременно ще отговаря за постъпките си. Сега сме в ликвидация със старото и виждаме, че престъпленията получават възмездие много скоро. Сега живеем времена на бърза ликвидация. Свърши се времето на отлагането. Днес и паяците се съдят. И за тях има съдии, прокурори. Те приемат човешката мисъл и ако някой иска да ги спре от известно престъпление, може да им въздейства.

Един ден седя в стаята си и работя. По едно време чувам, че една муха бръмчи силно. Поглеждам по направление, откъдето идва бръмченето и виждам един голям паяк нападнал една муха и се готви да я удуши. Ставам веднага, взимам бастуна си и приближавам до паяка. Започвам мислено да се разговарям с него: Слушай, пусни мухата на свобода! Не позволявам в стаята ми да се вършат престъпления. Паякът прие мисълта ми, спря за момент, замисли се, но по стар обичай, пак се хвърли върху мухата. Аз му посочих бастуна си и още по-внушително му казах: Ако не пуснеш мухата, още сега ще разваля мрежата ти и ще те изхвърля вън. Паякът разбра, че работата е сериозна, веднага скъса нишката, в която мухата се беше оплела и я освободи. — Сега вече можеш да останеш в стаята ми, колкото искаш, но ще знаеш, че в мое присъствие не позволявам да се вършат престъпления.

Сегашните хора искат да си въздействуват помежду си, да си влияят едни-други, за да се изправят. Невъзможно е човек да повлияе на човека, ако в това направление не е правил малки опити. Той трябва да започне с малки опити, да въздействува на паяци, на мухи, постепенно да отива нагоре, докато дойде до човека. Малките опити са приятни. Те дават знания на човека и му отварят пътя към велики постижения.

Тези примери навеждат човека на мисълта, че и у него има мисли, подобни на паяците. На такива мисли човек трябва да заповядва, както на паяците. Настроенията му не са нищо друго, освен паяци, на които трябва да заповядва. Когато настроението си позволи да хване муха в мрежата си, ще му кажете да пусне мухата. Ако не ви послуша, ще му кажете по-сериозно да пусне мухата. Ако пък не ви послуша, ще го изпъдите вън. Щом разбере мисълта ви, то веднага ще скъса нишката, на която мухата се е оплела и ще я освободи. Направете този опит с настроението си и ще получите някакъв малък резултат. Ако първият опит не даде никакъв резултат, не се обезсърчавайте. Направете опита два-три пъти, докато имате поне малък резултат.

Коя е основната мисъл в тази лекция? Изобщо, основна мисъл е тази, която се силно подчертава, която може да се приложи при всички условия. Основната мисъл е силна. В нея няма никакви изключения. Тя има Божествен произход. Има думи, които са силни като основна мисъл. Такава е, за пример, думата "любов". Тя крие в себе си известни сили, но за да произведе резултат, който да отговаря на скритите сили в нея, тя трябва да се произнесе няколко пъти. Има кибритени клечки, които трябва да драснете няколко пъти на кутията, за да се запалят. Някои кибритени клечки веднага се запалват, още при първото драсване. Колко пъти трябва да произнесете думата "любов", за да произведе нужния ефект? Колко пъти трябва да произнесете думата "любов", за да

произведе нужния ефект? Колко пермутации можете да образувате от шестте букви на думата любов?(любовъ) – 720. – Правили ли сте опит, да видите, при колко произнасяния на думите "Бог е Любов", ще можете да смените скръбта си в радост, или да се освободите от известно изкушение? Любовта е проява на Бога. Без любовта Бог остава неразбран. Вървите по пътя и срещате много деца, но нито едно от тях не спира вниманието ви. По едно време виждате едно дете босо, гологлаво, окъсано и вие веднага го спирате, започвате да го питате, има ли майка, баща, къде живее и т.н. Хващате детето за ръка, завеждате го у дома си и го нахранвате добре. Вниманието, което сте оказали към детето, е проява на Божията Любов. Тази любов се изразява първо в отношението ви към детето, във връзката ви с него. После го нахранвате, задоволявате глада му. Какво е значението на нахранването в духовен смисъл?

Когато искате да направите опит с любовта, трябва да изберете съответен момент за това. Два момента, като два полюса, са важни при опита с любовта: или най-лошият, който отговаря на 12 ч. след полунощ, или най-хубавият, а същевременно и най-силният, който отговаря на 12 ч. на обяд, когато слънцето е на меридиана, на най-високата точка. Любовта ще се прояви, именно, между тези два полюса, между противоположностите, между добрите и лошите условия.

В думата "любов" на български език, първата буква "Л" означава стремеж нагоре, а после слизание надолу – търсене на пътя. Буквата "Б" означава път на растене на посятото семе. Буквата "О" представлява ограда на посятото семе. Значи, всяко посято семе се огражда. В любовта се явява една мъчнотия, която трябва да се преодолее. Любовта започва със стремеж към онзи, когото обичате. Сърцето на онзи, който обича, винаги трепти. Той започва да се страхува, което показва, че страхът идва заедно с любовта. Когато любовта посети човека, той

става страхлив като заек. Това е закон. Който казва, че не се страхува, той никога не се е влюбвал. Щом не се страхува, той не е човек. За да стане човек, трябва да се влюби. Казано е в Писанието: "Начало на Божията Мъдрост е страхът". Мъдростта е начало на благочестието. Аз не говоря за страх, който помрачава съзнанието, но за страх, който води към намиране пътя на Божията Мъдрост и знание. Когато влезе в областта на любовта, човек става страхлив, недоволен от себе си, че е направил някаква грешка, заради която ще го уволнят от служба. Страхът е естествено последствие на любовта.

Като ученици, правили ли сте опит да произнасяте думата "любов" по 10, 20 или 30 пъти на ден и да видите, какъв резултат произвежда? Направете следния опит: в продължение на десет дни произнасяйте думата любов по един път на ден, в един от най-силните моменти: на обяд в 12 ч., или вечер в 12 ч. Който иска, той може да произнася думата и в някой слаб момент. Има два слаби момента: сутрин и вечер. Те представляват отражение на силните моменти. Като направите този опит, можете да произнасяте думата любов още десет дни, по десет пъти на ден. Когато произнасяте тази дума, вие ще преживеете ред противоречия. Произнасянето на думата може да бъде мислено, гласно, или като я почувствувате. При трите случая ще имате три различни резултата. Буквите в думата "любов" ще ги произнасяте според мекотата и твърдостта на техните звукове. Звукът "Л" е мек; звукът "Ю" представлява отвор; звукът "Б" затваря нещата; звукът "А" е също отвор. Значи, думата любов има два отвора. Има нещо страшно в тази дума. Страшното се крие в буквата "В". При изговаряне на буквата "В", зъбите опират на долната устна. Това показва, че онзи, който не разбира любовта, слага човека, когото обича, на устните си, между зъбите и го ухапва. – Какво показва това? – Това показва, че във всяка дума има динамическа сила, която се проявява по един, или по друг начин. Ако

не се прояви по естествен път, тя ще произведе обратни резултати.

Енергиите в природата не могат да се задържат дълго време, без да се проявят. Те все ще се проявят, но това трябва да стане по естествени пътища. Ако се задържат дълго време, в края на краищата пак ще се проявят, но вече по неестествен път и с големи вътрешни сътресения. Който не иска доброволно да прояви своите енергии, невидимият свят ще го застави чрез големи страдания да даде всичко, което е взел. Нещастията и страданията имат за цел да заставят човека да даде нещо от себе си, да се откаже от своя егоизъм. Когато любовта посети някого, той вижда, че трябва усилено да работи върху себе си, да облагороди своя характер. Има начини за просвещаване на ума, за облагородяване на сърцето и за възпитание на волята. Като се прилагат тия начини, светът ще се подобри.

И тъй, изучавайте начините на приложение на любовта в живота. Ако любовта би се приложила, като метод, при възпитанието на децата, резултатите щяха коренно да се различават от тия, които имаме сега. Хората говорят за любов, за свобода, но като не знаят, как да приложат любовта при възпитанието, получават обратни резултати. — Защо? — Защото говорят само, без да изпълняват това, което говорят. Любовта, свободата са достойние на всички живи същества. Когато любовта посети човека, той се превръща в градина, в която всичко започва да расте, да се развива и да цъфти: стремеж, нежност, благоговение, мекота, разсъдителност и т.н. Покрай тия качества ще се явят и някои отрицателни — страх, ревност и др. Това е в реда на нещата. Това показва, че любовта е сила, под влиянието на която всичко расте и се развива. Щом е дошъл на земята, човек не може да бъде ангел. По прояви човек може да бъде ангел, но по същество не може още да бъде ангел.

Сега, пристъпете към първия опит – да любите, без да очаквате други да ви любят. Вие сте любени вече – Бог ви обича. Нищо друго не ви остава, освен да проявите любовта си. Който се осмели да каже, че никой не го обича, той не говори истината. Пръв Бог ви е обичал, а след Него майка ви, баща ви, братята и сестрите ви. Ако майка ви и баща ви не са ви обичали, вие не бихте се родили. – Ама любовта им не била голяма. – Когато се говори за проява на любовта, важно е, че тя се проявява, а за силата, за големината на любовта не трябва да се говори. На всяко живо същество се дава толкова любов, колкото му е нужна. Когато някой казва, че не е обичан от никого, той иска да каже, че не е обичан от тези, от които иска любовта им. Значи, той е обичан, но от тези, от които нищо не иска. Важно е човек да бъде обичан и е обичан. От кого е обичан, това не е важно. Едно трябва да знаете: Любовта е израз на голяма разумност. Тя представлява съвкупност от висши същества, които са завършили развитието си. Те са вкусили от Божията Любов, познават я, прилагат я и затова слизат на земята. Те са богати, щедро раздават от своите блага и на праведни, и на грешни. Те не обръщат внимание на греховете на хората. Като види някой лош човек, любовта го хваща в обятията си, прегръща го и злото веднага го напуска. При когото се докосне, любовта върши преврати. Когато военният срещне любовта, той веднага предава сабята си. Като се отдалечи от любовта, той се чуди, как се е предал толкова лесно. Мощно нещо е любовта! Докато любовта е в човека, той е готов на всички жертви. Щом замине, човек се връща към стария живот.

Като ученици на Великата Школа, вие трябва да започнете с любовта, която носи живот, която дава подтици, импулси. Без любов животът сам по себе си се обезсмисля. Не казвайте, че животът няма смисъл, че няма защо да живеете. Ако нямате условия да живеете като риби, ще живеете като птици; ако нямате условия да

живеете като птици, ще живеете като млекопитаещи; ако нямате условия да живеете като млекопитаещи, ще живеете като човек; ако нямате условия и като човек да живеете, ще живеете като светия. В каквата форма и на каквото положение да се намирате, вие все ще имате условия за живот. Животът на светията е много широк. Той има толкова много и красиви занимания, че заслужава човек всичко да пожертвува, за да придобие неговия живот.

Аз нямам предвид светиите, които църквите са провъзгласили, но говоря за светии, любимци на Бога. Който иска да бъде любимец на Бога, той трябва да стане светия. От ангела се иска много повече. Ангелите се делят на степени, като офицерите. Между тях редници няма, а от офицерските чинове има само три степени: капитан, полковник и генерал. Всички наредби на земята са взети от невидимия свят, но те са така изопачени, че са създали някаква каша. Степените на ангелите се определят от степента на тяхната любов. Следователно, когато обичате някого, първата ви работа е да го произведете в чин капитан. Това значи да имате особено мнение за него, да се отнасяте към него с голямо благоговение, с голямо уважение. В душата и в духа си да му определите високо място и оттам да го гледате. Както вие се отнасяте към него, така и той ще се отнася към вас. Не можете ли да запазите това отношение, всички усилия, които правите в любовта си, ще останат напразно.

Същите отношения трябва да се спазват и в науката. Ако студентът не обича професора си, той не може да стане учен. Това се отнася до студента в университета, в музикалната, или в художествената академия. За да прогресира, човек трябва да има висок идеал. Няма ли висок идеал, той ще живее като обикновен човек. За да не останете обикновени хора, стремете се към висок идеал. — Тогава да живеем като Христос. — Христос не живее по един начин. Той живее като велик поет, като велик философ, като велик учен, като велик музикант, като велик

художник, като велик мъдрец, като велик естественик. Той е образец на всичко. Навсякъде и във всичко Той е пръв. Христос е дал простор на Божественото в себе си. Той казва: "Ако пребъдвате в любовта ми, вие ще правите чудеса по-големи от тези, които аз правя". С това Той иска да каже, че Божественото е достойние на всички. Затова всички трябва да се стремим да живеем като Христос. За да постигне това, човек трябва да бъде готов на всички жертви. Само така той може да получи Божието благословение. Който не е готов на никакви жертви, той нищо няма да получи. Жертвата не подразбира да се отрече човек от хората, от живота и да отиде да живее в горите и в пустините. Как ще се отречете от хората, когато Бог ги люби? Казано е в Писанието: "Бог толкова възлюби света, че даде своя Еднороден Син в жертва, за да не погине всеки, който вярва в Него". На друго място в Писанието е казано: "Който не се откаже от света, той не може да угоди на Бога". Как ще разберете това противоречие? Между тези два стиха няма никакво противоречие. В първия стих се говори за хора от друг свят. Това са хора, които влизат в ядрото на Божествения свят. Псалмопевецът казва: "Не обичам ли тези, които Ти обичаш? И не мразя ли тези, които Ти мразиш"? От този стих виждаме, какво е било разбирането на Псалмопевеца за любовта.

Съвременните хора са дошли в любовта си дотам, че говорят за нея, без да я прилагат. Казват, че обичат някого, но ако този човек им дължи някаква сума, те слагат любовта настрана и настояват да си получат парите. Те казват: Любовта е едно нещо, а дългът – друго, той трябва да се плати. Представете си, че кажа на ония от вас, които имат да взимат пари от някъде, да простят всичкия дълг на своите длъжници. Какво ще направите? Бедните, които дължат и не могат да платят дълга си, ще се зарадват, а богатите, които имат да взимат, ще останат недоволни. Понеже говорим за любовта, от нейно

име казвам: Онези, които обичат Бога, но имат да дават, да платят дълговете си! Онези, които обичат Бога, но имат да взимат, да простят дълговете на ближните си, нищо да не им искат!

Това е едно от правилата на любовта. Сега става точно обратно. Бедният, който дължи, търси случай да не плаща. Богатият, който има да взима, на всяка цена иска да му се плати. Обаче, любовта разрешава въпроса по друг начин: бедният трябва да плаща дълга си, а богатият — да е готов на жертви, да прости дълга на своя ближен. Който говори за любов, той сам трябва да направи това, да не чака отвън да му се казва, какво трябва да върши. Ако доброволно не направите това, един ден ще ви се каже да го направите. Новата култура иска хора, свободни от стари взимания и давания. Да дойдат юбилейни години, да започнете всичко отново. Които очакват Божието благословение, да започнат отново, да постъпят според изискванията на любовта: дълговете си да платят, а на длъжниците си да простят. Като постъпват по този начин, да не се разкайват. Така те ще се почувствуват свободни, разширени по ум, по сърце и по воля.

Сега, като ви наблюдавам, виждам, че всички сте забогатели, имате големи капитали, много стока, но няма къде да ги пласирате. Това, именно, създава големи стълкновения, недоразумения между вас. Щом намерите пазар за стоката си, вие ще се освободите от вътрешното стеснение, в което сега се намирате. Съвременните християни се намират в същото положение. Те забогатяха и не знаят, какво да правят с богатството си. Богатите християни не прощават дълговете на бедните; бедните християни не желаят да изплащат дълговете си. Тази е причината, поради която и едните, и другите фалираха. След фалирането им, нещастията и страданията започнаха да ги следват. Днес Бог казва на сиромасите: Ще имате вяра и ще платите дълговете си. На богатите пък казва: Ще бъдете щедри и ще простите на сиромасите.

сите всичко, което ви дължат. И бедният, и богатият са касиери на банки. Бедният ще вярва, че ако днес касата му е празна, утре ще се напълни и ще може да плати дълга си. Богатият ще бъде щедър да даде, където трябва, или да не иска откъдето има да взима. Когато и двамата изпълнят изискванията на любовта, Божието благословение ще дойде и ще напълни касите им.

И тъй, прилагайте любовта в живота си, за да не изпаднете в отрицателни състояния. Не чакайте спасението ви да дойде отвън някъде. Спасението на човека зависи от самия него. Апостол Павел казва: "Боя се, като проповядвам, да не бъда отхвърлен". Той предвижда, че ако не прилага изискванията на любовта, ще я изгуби. Най-после той казва: "Всичко опазих". Това значи: Всичко победих!

Желая ви да започнете с любовта. Сутрин, когато виждате изгряването на слънцето, вечер – явяването на звездите, а хората и животните – всеки момент, нека сърцата ви трептят, като че Божият Дух присъства между вас.

Т. м.

*

27. Лекция от Учителя, държана
на 2 май 1928 г. София. – Изгрев.

ПРИДОБИВАНЕ НА ЩАСТИЕ

"Верен, истинен, чист и благ всякога
бъди и Господ на мира ще изпълни сърце-
то ти с всички добрини".

Размишление.

Чете се резюме на темата: "Отношение между добро
и зло".

Често се говори за единство в природата. Какво се
разбира от тия думи? Засега, по този въпрос има две
разбирания, които вървят паралелно в човешкото съзна-
ние. Едното разбиране е обективно, външно схващане на
живата природа. То се спира върху положителната стра-
на на природните явления. Това схващане се нарича мате-
риалистическо или материализъм. Това схващане изхож-
да от проявите на обективния ум у човека.

Второто разбиране на природата е наречено субек-
тивно, вътрешно, или пасивно. Обаче и обективното, и
субективното схващане на нещата са резултат на целоку-
пния човешки ум. Когато разглежда субективния и обек-
тивния свят и вади заключения за тях, човек се основава
върху отражения и впечатления, получени чрез мозъка.
Всъщност, какво представляват тия два свята и той не

знае. Впечатленията, които човек получава по отражение от мозъка, са толкова верни с действителността, колкото са верни образите, които той получава при разглеждане-то им през лупа. Едни и същи предмети, гледани през лупа и без лупа, имат различни големини. Никое живо същество не може да види нещата в тяхната естествена форма и големина, каквато в действителност те имат. Както и по какъвто начин и да ги разглеждат, те са относителното им положение, а не действителното. Единствен Бог, единствена Първата Причина вижда нещата в тяхната абсолютна действителност, защото Тя ги е създала.

Всичко това не трябва да обезсърчава човека, но да му дава подтик, стремеж да работи и да учи. За пример, той не знае, кой час се е родил в Битието: сутрин, на обяд, вечер, или посред нощ. Началото на Битието е моментът на неговото зачеване. Битието има ден и нощ, които никога не се свършват. Понятията ден и нощ са метафизически. Те се употребяват в живота само за изясняване на понятията светлина и тъмнина. Какво съществува извън деня и нощта, не е известно. Нощта е противоположност на светлината, а денят – на тъмнината. Щом има светлина, има и тъмнина; щом има тъмнина, има и светлина. Те се менят периодически. Ако човек живее една-две години в светлина, следващите една-две години ще прекара в тъмнина. За пример, докато човек е млад, очите му са здрави и той живее в светлина. Щом остарее, очите му отслабват, не могат правилно да регулират светлината и той прекарва повече в тъмнина.

Когато хората говорят за ден и нощ, ние подразбираме два психологически момента, създадени от самия него. Има същества, които не познават ден и нощ. Обаче, за човешкото съзнание те съществуват. От степента на човешкото съзнание зависи, дали той ще раздели дните на ден и нощ, или ще познава само деня. Ако старецът знае начин, по който може да регулира енергията на

своите очи, а също така и да уравниресява своята нервна система, той никога не би изпаднал в положение да се вижда. За да не дойде до това положение, човек трябва да повдигне и мисълта, и съзнанието си до едно по-високо поле от това, в което се намира. Това значи да владее човек законите на подмладяването. Който не владее тези закони, той неизбежно ще бъде изложен на постепенно остаряване, което ще го доведе до смъртта. Обаче, след 10, 20, 50, 1000 или 2500 години, крайният предел на прераждането, той отново ще дойде на земята.

Сега мнозина ще се запитат, какво отношение имат тия обяснения към техния ежедневен живот, пълен с тревоги и неразрешени задачи. Обясненията, които ви давам, имат отношение към вашия живот, който не е нищо друго, освен проява на вашата душа. Душата ви живее, а вие растете и се развивате. Като се натъквате на ред противоречия, които не можете да си обясните, вие растете и всеки ден прибавяте по нещо ново към живота на вашата душа. — Защо човек ослепява? — Защото не е живял съобразно законите на разумната природа. Когато човек се тревожи много, тревогата произвежда сътресение първо на стомашната му система; оттам сътресението се предава на дробовете; от дробовете — на мозъка, а от мозъка — на очния нерв. Щом очният нерв отслабне, човек почва постепенно да губи зрението си. За да възстанови зрението си, човек трябва да започне по обратен път да възстановява нормалното състояние на органите си: първо на мозъка, после на дробовете и най-после на стомаха, където е дошло първото сътресение. После трябва да намери причината, която е произвела сътресението и тя да се премахне. Сътресенията, които човек преживява, всякога произвеждат разширяване или намаляване на пространството между молекулите на живата материя. Когато в междумолекулните пространства на материята се събере повече енергия, която не може да намери изход, там се развива магнетична сила. Който не

може правилно да използва тази енергия, той започва да мечтае за много работи – да стане богат, учен, силен. В него се развива голяма алчност. Макар че не може да постигне всичко това, той изпада във фалшиво положение, започва да мисли, че е нещо по-особено от другите и вместо да върви напред, спира на едно място. Обаче, това напрежение предизвиква сътресение в мозъка му и не се минава много време, казват, че този човек се е разстроил умствено. Сътресението на мозъка се дължи на разширяване на междумолекулните пространства в мозъчната материя. Оттук молекулите на нервната система изгубват своята стабилност и пластичност, вследствие на което магнетизмът не може да се предава по нея.

Хората са изложени на сътресения, които разстройват нервната им система, вследствие на което у тях се явяват ред болезнени състояния: припадъци, треперения, земетресения и др. Гневът у човека също така се дължи на голямо количество енергия, събрана между молекулите, която търси изход да излезе навън. Докато се освободи от тази енергия, човек става, сяда на стола, хваща се за главата, сърди се на този – на онзи. Щом тази енергия се асимилира от лицето, с което разгневеният се обменя, последният се освобождава от гнева си.

Всеки човек в живота си трябва да се обменя с някого. Тия двамата представляват два центъра, които взаимно се обменят: енергията от единия център тече към енергията на другия. Обмяната може да става между двама души, които се обичат, но може да става и между двама души, които не се обичат. И когато се обичат, и когато се мразят, хората мислят едни за други. Природата не обича да подпушва енергиите си. Този закон съществува в цялата природа, затова, когато един човек се радва, друг скърби. Когато двама души не се разбират, в помощ ще им дойдат други двама, с противоположни на тях енергии, за да се обменят. Събраната енергия в междумолекулното пространство, като по-гъста, минава в

междуатомното, където функционира електричеството и по този начин тези енергии се взаимно обменят. Ако човек подпуши в себе си енергиите на едно висше желание, в него става голямо сътресение, голямо земетресение. Не отвори ли път на това желание в себе си, непременно ще го сполети някакво нещастие. За да не става това, той трябва да даде ход на своето желание, да му отвори път. Щом му отвори път, събралата се междумолекулна енергия ще мине в междуатомните пространства. Спирането на енергията в междуатомното пространство се придружава с голяма експлозия. Тази е причината за внезапната смърт на хората. Когато една бомба експлодира у човека, тя причинява внезапна смърт.

Мислите на човека проникват в междумолекулното пространство на мозъчната нервна система, а чувствата – в междуатомното пространство на симпатичната нервна система. В това, именно, се заключава разликата между мислите и чувствата на човека. Ако човек подпуши някоя своя мисъл, т.е. не и даде възможност да се реализира, тя ще предизвика взрив в мозъчната нервна система. Ако пък подпуши някое свое чувство, то ще предизвика взрив в симпатичната нервна система. Ето защо, за да се запази човек от разрушителното действие на силите, които се крият в междуатомните и междумолекулните пространства на нервната му система, окултната наука казва: **Не противодействай на своите добри чувства и желания! Не противодействай на своите възвишени мисли!** Природата не търпи никакви противодействия. Който не я слуша, тя ще го разтърси. Същото научно обяснение се прилага и при земетресенията. Земетресенията се дължат на напрежението, което изпитват силите на земята в междумолекулните и пространства. Това напрежение предизвиква разширяване на тия пространства, което се изпитва от нас като земетресения. Напрежението върху силите на природата не е нищо друго, освен космическа енергия, която идва от хората,

от всички живи същества на земята. Живите същества са врати, проводници на енергии. През човека, като през най-висша форма, минават най-висши енергии.

Следователно, материята живее и съществува поради космическия човек. Ако той умре, т.е. престане да живее на земята и земята ще умре – няма повече да съществува. Ние сме дошли на земята, за да може тя да живее. Значи, недиференцираната материя приема живота, който минава през хората. Когато казваме, че човек е причина за земетресенията, подразбираме онези човешки мисли, които са в състояние да подпушат междумолекулната енергия на земята. Чрез земетресенията природата стресва хората, уплашва ги, а по този начин тя **трансформира енергиите си**. Когато се проповядва на хората да живеят добре, да не изтезават и да не колят животните, целта е да ги заставят чрез молитви, чрез добри дела да преработят недиференцираната материя на земята, да отпуснат запушените ѝ отвори, да се избягнат земетресенията и катастрофите, които стават в природата. В Божествения свят не съществуват никакви сътресения, никакви катастрофи. Там всичко е абсолютна хармония. Дисхармония съществува само на физическия свят, причина заради която са хората.

Ще кажете, че това са неразбрани работи. Неразбраните работи не са неистинни. Ще учите и ще се убедите в това. Човек много неща днес не разбира, но утре ще ги разбере. За пример, какво знае той за отношението между числата 10 и 2? Защо числото 10 без числото 2 не може да реализира своите стремежи? За изяснение на това отношение ще приведа следната проста аналогия. Представете си, че числото десет е едно буре, с десет обръча, а числото две са двете дъна на това буре. Каква работа може да свърши бурето без двете дъна? – Никаква. Поставете ли му дъната, в него можете да сложите, каквото пожелаете. В този смисъл и човек представлява живо буре с две дъна. Дъските на бурето представляват

човешките органи, които се съчетават в едно цяло. Вън от бурето съществуват известни ограничения, известни закони. Законите, това са обръчите на бурето. Средният, най-широк обръч, представлява екватора на бурето. Над и под този обръч поставят по още пет обръча – пет закона, благодарение на които дъските се стягат и бурето върши работа. – Защо са сложени пет обръча над средния? – Да държат цялото буре в равновесие. Когато бурето се разсъхне, взимат чук и го начукват тук-там по обръчите, да се стегне, или наливат в него вода. Когато дъната на бурето са добре прилепени, обръчите му добре стегнати и не го излагат на слънце, то не се разсъхва. – Кое буре се разсъхва? – Безидейното. – Кое буре е безидейно? – Което няма съдържание в себе си. Всяко буре, което има съдържание, е идейно. – Какво съдържание може да има? – Сок от ябълки, от круши, от сливи, или пет, шест или двадесетгодишно вино; то може да съдържа още и масло, сирене, жито и др. Каквото и да съдържа, то е идейно буре и като такова, никога не се разсъхва. Всяко буре, което няма съдържание, непременно ще се разсъхне, ще се образуват междини, през които въздухът ще започне да прониква. Щом въздухът проникне, дъските започват да гният, да се разлагат.

В заключение на всичко това, ние казваме, че човек трябва да бъде идеен. Само онзи човек може да бъде идеен, който има в себе си съдържание. При това, той трябва да бъде пълен с това съдържание, а не само до половина. Природата не търпи празни пространства. Като сипва съдържание в бурето, тя го пълни догоре, да не остава място за въздуха. Следователно, добрият човек представлява буре, което е пълно догоре със съдържание; лошият човек е буре, което не е пълно догоре със съдържание, вследствие на което въздухът прониква в него и предизвиква кипене, врене, гниене, разлагане и т.н. В бурета, пълни със съдържание, т.е. в идейни бурета, обръчите никога не падат. В безидейните бурета, об-

ръчните и дъната падат, а дъските се разсхват. Значи, в лошия човек дъната и обръчите падат, дъските се разсхват, а съдържанието се излива навън. Тази е причината, за която философите често си задават въпроса: Къде е човекът? — Няма го. Щом съдържанието му се е изляло на земята, човекът го няма вече. Сега, не остава нищо друго, освен този човек, както и неговите близки, да се молят за него, да дойдат разумни същества от невидимия свят да сглобят по някакъв начин дъната, обръчите му, отново да го възстановят. Щом формата му се възстанови и съдържанието ще дойде. Къде е отишло съдържанието на това буре? — В земята. Щом е в земята, то не е изгубено. Известно е, че в природата нищо не се губи. Съдържанието на бурето има свой специфичен обем, своя гъстота, тежест, поради което никое друго същество не може да се ползва от него. Никое същество не може да се ползва от чуждо съдържание. Това съдържание ще се движи от едно място на друго, ще приема различни елементи и съединения в себе си, но в края на краищата ще се влее пак в онази нова форма, от която някога се е изляло.

Сега, не схващайте нещата едностранчиво. Бурето представлява личността на човека, която е временна, т.е. има временни отношения към хората. Съдържанието на бурето, обаче, никога не се губи, не изчезва, нито се пресъздава. Казано е, че Бог е троеличен. Значи, ако човешката личност се унищожи, човек ще приеме едно от Божиите лица. Значи, Бог ще се всели у човека. В този смисъл, човек е слабо отражение на Божията личност, на Божието лице. Когато казваме, че човек трябва да се откаже от личното в себе си, подразбираме да дойде в него нещо велико. Само великото може да замести личността. Лесно може човек да се откаже от едно нещо, ако в замяна на това му се даде друго нещо по-голямо. Лесно можеш да пожертваш 1000 лв. за 2000; 10 000 — за 100 000 или 1 000 000 за десет или сто милиона и т.н. Малко

хора ще срещнете днес, които могат да пожертвуват голямото за малкото. Какво ще направите, ако ви кажа още тази вечер да пожертвувате 10 000 лв., за да получите срещу тях сто лева? Всички ще започнете да се отказвате, под предлог, че тия пари ви са нужни. Обаче, ако кажа да дадете по сто лева, за да получите по десет хиляди и най-бедните ще намерят сто лева и ще ги внесат. Но и едното, и другото, като методи, са полезни, необходими и често се срещат в живота. Смаляването е толкова необходимо, колкото и увеличаването; растенето на детето е толкова необходимо, колкото и остаряването, т.е. спирането на човека да расте. Старият наново ще се подмлади, а детето върви към остаряване. Кое от двете положения е за предпочитане? Някога е по-добре човек да бъде стар и да върви към подмладяване, а някога – да бъде дете, млад, макар и да върви към остаряване.

Това е философия, която не е отвлечена, затова може да се приложи в живота. Днес всеки иска да бъде здрав, млад, щастлив. Всеки търси щастие, но щастieto върви по известни закони. Щастieto не се намира нито в окръжаващата среда, нито в парите, нито в знанието, нито в красотата. Щастieto е нещо вътрешно. Щастieto се обуславя на вътрешни закони. Човек може да бъде красив, само когато е щастлив. Човек може да стане музикален, когато е щастлив. Човек може да стане учен, богат, когато е щастлив. Без щастие човек нищо не може да постигне. Без щастие човек е актьор на сцената. Щастieto представлява първата допирна точка на човека с Бога, или на ученика със своя Учител. Когато ученикът се отрече от своя личен живот и се слее с живота на своя Учител и двамата са щастливи. Когато придобие това щастие, съзнанието на човека се слива с висшето съзнание на разумната природа, с Духа Божий, Който витае в нея. Това значи да придобие човек единство с Природата. Това значи, изобщо, единство в Природата. Единство на съзнанието между две души означава дълбоко вътрешно

разбиране, вътрешно сливане: когато единият говори, другият го разбира и му отговаря; когато вторият говори, първият го разбира и му отговаря.

Следователно, щастието е резултат на сливане между две души. Където има сливане, там е щастието; където няма сливане, там никакво щастие няма. Там има временно, привидно настроение, което моментално изчезва. Истинското щастие никога не изчезва. Щастливият не може да бъде беден, не може да бъде невежа. Той разполага и с богатство, и със знания. Може ли да бъде беден и невежа онзи, който се е слял с Духа на природата? Той ще разполага с богатствата и със знанията на природата като със свои. Това щастие може да се придобие, само когато човек изпълнява законите на любовта. За да се обичат хората, между тях трябва да има вътрешно сливане. Без това сливане няма любов, няма и щастие.

Сега, като говоря за щастието, аз засягам един закон, който обединява всички явления в природата. Който е придобил щастието, той е еднакъв в отношенията си към всички живи същества. Щастието не може да дойде нито от мъжа, нито от жената, нито от децата, нито от учението. Щастието идва само от едно място – от Всемирния, Всесилен Божи Дух. Някой казва, че бил много щастлив. Неговото щастие трае ден и половина. Друг се хвали с голямото си богатство. Колкото голямо да е богатството му, с него той може да обиколи най-много земята, но не може да отиде до слънцето, до Венера, до Сириус. Обаче, със своето богатство, щастливият човек може да обиколи цялата вселена. Той няма да живее само на земята и да трепери като другите хора, да не го скъсат на изпит, било в университета, било в живота някъде. Той е в състояние да направи хората около себе си щастливи. Ако се запище студент в университета, той ще се остави съзнателно да го скъсат, за да помогне на професора си, който не живее добре с жена си. Ще се запознае с професора си и ще му помогне. Невъзможно е щастли-

вият студент да бъде скъсан, но това се допуска от невидимия свят, за да се създадат отношения между професора и студента. Много начини има за създаване на отношения, но и този е един от начините, които се допускат в живота. И доброто, и злото се допускат еднакво, като проява на абсолютния закон на свободата. Който мрази злото и се страхува от него, а обича доброто, той не е щастлив човек. Докато със своя живот, човек става причина за подпушване на междумолекулните и междуатомните пространства в своята нервна система, а оттам и на земята, злото винаги ще го следва, във форма на земетресения, експлозии, нещастия, страдания. Дали разбира причините на тези неща, не е важно. Един ден все ще ги разбере, ще престане да се подпушва.

Атомите и молекулите са живи, разумни същества. Между тях съществуват нежни чувства. Атомът на кислорода, като невеж, внимателен кавалер, пише любовно писмо на два атома водород, като им казва, че не може да живее без тях и ги поканва да се съединят, да образуват една молекула вода, с която да услужват на жадното човечество, да утоли жаждата си. По техния пример милиарди още кислородни и водородни атоми се съединяват, за да образуват онова грамадно количество вода, източник на живот. При всяко съединяване на атомите се образува топлина, някога и светлина, придружени с малък взрив, който химиците означават с думата "реакция". Този е вътрешният живот на атомите. Външният живот на атомите е подобен на говора, на звуковете, които се чуват от грамофонните плочи. Те говорят нещо, без да разбират, какво говорят; декламират или пеят нещо, без да го разбират.

Знанията, които сега ви давам, са нови. Те се отнасят до шестата раса, а не до петата. Петата раса ще си зами-не със своите стари възгледи. Шестата раса има нов морал, който почива върху закона на любовта. Новият човек ще се разговаря с атомите и молекулите на тялото си

като с приятели. Сутрин, като става от леглото си, ще ги запитва, в какво състояние се намират, имат ли излишна енергия в празните си пространства, за да вземе мерки, да отвори всички пътища, да излезе тази енергия навън. Ако те кажат, че имат излишна енергия в себе си, той веднага ще направи едно добро дело и ще ги освободи от излишния товар. Затова, именно, се препоръчва на хората да правят добро. Когато някой човек усети в себе си излишна енергия, за да се предпази от експлозия, той трябва да направи едно добро дело. В каквата форма и да е доброто, то непременно трябва да се извърши. От някого се изисква да свърши основно училище, прогимназия, гимназия и университет. Защо трябва да свърши, не е важно. Ще учи и няма повече да пита. От друг някой се иска да следва окултна школа. Ще влезе в школата и ще учи, без да пита, защо му е това знание. Когато започне да учи, тогава ще разбере, защо е трябвало да следва тази школа. Когато невидимият свят е изпратил човека на земята, той предварително е начертал неговия път. За всеки човек е определена специална служба, която той трябва да свърши. За всеки човек е предвидена специална задача, която той трябва да реши. От правилното решаване и изпълняване на задачата и службата, която му е дадена, зависи да му се даде право да се ползва от богатствата и привилегиите на разумната природа, да бъде съработник с нейните разумни същества. Като работи правилно, човек ще се примири с противоречията в живота.

Главната мисъл в тази лекция е, че всеки човек очаква да намери своя Учител, който да донесе Божествената запалка на щастието. Без Учител, като висша свършена форма, като образец в живота, никой не може правилно да се развива. Чрез висша форма се предава висша енергия. Възвишените същества представляват две форми, свързани в едно. И Христос представляваше такава душа. Той имаше два центъра: един горе и един долу. Затова,

именно, Христос казва: "Както ме е Отец научил, така говоря". Значи, по плът Той живееше на земята, а по дух се ръководеше отгоре. В това се състои истинското щастие.

Сега, като ученици, вие трябва да работите за придобиване на щастieto. Мнозина мислят, че като отидат на онзи свят, там ще придобият щастие. Те се самоизлъгват. Каквото човек придобие на земята, това ще занесе със себе си на онзи свят. Понякога на земята има по-добри условия за придобиване на щастieto, отколкото на онзи свят. Понякога в онзи свят условията за придобиване на щастieto са по-добри. Апостол Павел се обръща към своите последователи с думите: "За мене е по-добре да отида при Христос, там да придобия щастieto, но за вас е по-добре да остана на земята". Апостол Павел можа да понесе всички страдания с радост, защото беше щастлив, учен човек. Той казва: "Не живея вече аз, но Христос живее в мене". Значи, между Павел и Христос има вътрешно единство. Затова той казваше: "Никой не може да ме отдели от любовта Христова". Благодарение на тази любов, на щастieto, които придоби, Павел имаше голям ентусиазъм и голяма смелост, вследствие на което, като малко дете, ходеше от плевник на плевник – човешките души, да ги подпалва. И като ги подпалваше, той се отдаляваше, гледаше, как горят и казваше: Старата слама трябва да изгори, за да дойде нова!

Старата слама, това са старите вярвания, обичаи, разбирания, които са пълнили бурето. Съдържанието на това буре трябва да се излее навън и да се напълни с ново – съдържание на щастieto. Повечето хора днес са пълни с нещастия. Когато срещнете, все се оплаква, че бил нещастен и пита, какво да прави, за да се освободи от нещастieto си. – Много просто! Нека отвори горното дъно на бурето си, да излее старото съдържание навън, да го измие, дезинфектира добре, да извика един кацар да стегне добре обръчите му, да го напълни със съдържание

на щастието и след това да постави горното дъно на мястото. Щастието не се придобива чрез закона на еволюцията, нито чрез раждане и прераждане. Чрез раждане и прераждане човек изкупва греховете си, а щастието принадлежи на новата епоха. Първо човек трябва да ликвидира с кармата си, с прераждането си, да стане едно с Бога и тогава да дойде до новата фаза на живота – до щастието. Хората на земята живеят по благодат, но не са щастливи. – Защо? – Те не могат да използват благодатта, която им е дадена. Има щастливи хора на земята, но повечето са кандидати за щастие. Човек моментално може да стане щастлив, няма защо да отлага нещата. Обаче, като очаква щастието, той трябва да бъде доволен на най-малкото, което му се дава, на зазоряване на щастието. Пълно щастие не може да се придобие изведнъж. За вас е важно да придобиете щастието, а как по-нататък ще се развива животът ви, това е въпрос, върху който не трябва да се разисква. Като дойдете до щастието, благодарете за всичко, което досега сте преживяли; благодарете за всички усилия, които досега сте правили.

Придобиването на щастието е в зависимост от миналия живот на човека, от усилията му, от паданията и ставанията, от страданията и изпитанията, през които е минал. Пред щастието няма да говорите за вашето минало нещастие, или за добрите животи, които сте прекарвали. Пред щастието няма да говорите за добро и за зло. Щастието е извън доброто и злото. Някой се оплаква, че е добър човек, а е нещастен. Когато щастието ви посети, вие ще бъдете в съвършено друг свят – нито на небето, нито на земята – в света на любовта. Любовта ще бъде среда, условие за проява на човека. В този свят не съществуват понятия за добро и за зло. Любовта е плод на Духа. Така трябва да мисли човек, за да има ясна представа за света. Които не разбират законите на любовта, те търсят щастието по механически начин. Те го търсят в горите и в пустините, но не го намират; търсят го между

хората, не го намират; търсят го в женитби, в раждане на деца и там не го намират; стават учители, свещеници, владици, министри, учени, и в това не го намират. — Защо? — Защото търсят Бога по външен, по механичен начин. Това са само условия за развитие.

Сега аз разглеждам щастието в широк смисъл, като първа стъпка, като първа връзка в живота. Като се говори за щастието, някой казва, че не се нуждае от наука, не се нуждае от богатство, само да придобие щастие. — Това е едната страна на въпроса. Има бедни и прости хора, които, за да добият щастие, нужно им е и богатство, и знание. Има богати и учени хора, които, за да добият щастие, трябва да се откажат от сегашното си богатство и знание. Щом се откажат от старото, ще придобият новото. По кой от двата метода ще придобият щастие, не е важно. — Ама ще дойде ли щастието? — Хората говорят за щастието, но не вярват в него, вследствие на което гледат да се осигурят в различни банки, да си правят къщи и т.н. И при това положение пак са нещастни. Ако по-рано са били доволни на една стая и кухня, сега искат две стаи и кухня, после три стаи и т.н. Ако днес са доволни на едно ядене, утре няма да бъдат доволни и на две. От сутрин до вечер готвят, а после се оплакват, че са роби на кухнята. От човека зависи да бъде роб, от него зависи да бъде свободен. — Тогава да не ядем. — Това е друга крайност.

Човек трябва да разбере, защо природата му е дала органи за хранене, защо някой път го заставя повече да яде, а някога — по-малко; защо някога го остава да живее само в една стая и кухня, а друг път в две и повече. Защо природата постъпва по този начин, тя има свой план. От човека се иска да слуша. Каже ли му природата, че трябва да има една стая, да благодари на нея; каже ли му, че трябва да има две стаи, да благодари; каже ли му да има десет стаи, десет ще има и ще благодари. Рече ли му да има само една стая, а той иска десет, в

скоро време бурето му ще се изпразни. Каквото природата каже, трябва да я слушате. Тя е Великият Учител, който ви ръководи. Не я ли слушате, тя ще ви сложи далеч от себе си. След това ще дойдат страдания, нещастия; ще охкате, ще пъшкате, но тя няма да ви погледне. Ще мине покрай вас, и дума няма да ви каже. Слушате ли я, изпълнявате ли нейните закони, вие ще бъдете свободни, ще живеете разумно.

Една госпожа от Стара Загора, сега работи в едно сиропиталище, дойде един ден при мене и ми разправи накратко живота си. От дете тя била религиозна и като младо момиче още, решила да постъпи в някой манастир, да се предаде в служене на Бога. После и дошло на ума, че ако се ожени, може да бъде по-щастлива. И така направила: оженила се за един добър човек, но голям материалист. Покрай него и тя ударила на ядене и пиене, отклонила се от правия път, забравила Бога. Родила няколко деца, които измрели; останал и само един син. Няколко години след смъртта на децата, умрял и мъжът. Не се минало много време, синът и се самоубил. Тя останала сама в света; без средства, отчаяна и решила да сложи край на живота си. Докато обмисляла това решение, тя сънувала един сън, който я отклонил от решението ѝ. Сънят ѝ бил следният: Явил ѝ се Христос и ѝ посочил един стан, на който имало парче платно, изтъкано само до половина. Като посочил към платното, Христос и казал: Това платно е твое. Ти го започна, добре работи, но го напусна. Сега отново трябва да влезеш в стана, да свършиш работата си. Щом свършиш платното, всичките ти работи ще се наредят. След това жената продължи: Като се събудих сутринта, спомних си съня и започнах да търся начин, как да вляза в стана и да завърша започнатото платно.

Христос е явил на тази госпожа, казал ѝ какво да прави, но по същия начин не може да се яви на всички хора. За вас е важна основната идея, че след всички стра-

дания и нещастия, които сполетяват човека, той пак има възможност да придобие щастието. Постигане на щастие-то, това е идеалът на човечеството. Щастието представлява първа връзка, сливане на две души. Когато душите започнат да се сливат, нова основа се поставя, нов свят се създава. От този момент нови деца се раждат, нови отношения се поставят, нова култура се възцарява – култура без деление, без програми и налагания – култура на любовта. От този ред, който днес съществува в държавите, в обществата, в училищата, в семействата, светът не може да се поправи. Земята днес е покрита с гробища. За да се оправи светът, всички хора, двама по двама, трябва да се слоят с Първичния Дух. Днес хората не могат да разберат и да приложат този закон, поради вътрешно отклоняване, вътрешно заблуждение у тях. Дойдете ли до щастието, вие ще почнете да говорите на понятен език помежду си и всички ще се разбирате. Няма по-велико нещо от щастието! Няма по-велико нещо от сливане на душите с Първичния Дух!

Сега, за да придобиете щастието, гледайте философски на нещата. Знайте, че зад всичко, което става в света, седи Бог и коригира. Зад всичко, което хората говорят, пак седи Божието Слово и коригира. – Ама някой казал някоя обидна, или неразбрана за вас дума – не се смущавайте, не мислете, че това е противоречие. Вървете напред и всичко ще си изясните. Кандидатът за щастието гледа другояче на нещата. А обикновеният човек, като го бутнеш малко, той веднага избухва: устата му започва да се криви, ръцете му се движат нагоре-надолу – цяло земетресение става в него. Той не е виновен. Причината за това се крие в излишното електричество в междумолекулните и междумолекулните пространства на неговата нервна система. Значи, причините за земетресенията са вън от човека. Не обвинявайте капитана на парахода, когато последният се клатушка в сред бурните морски вълни. – Ама защо не ни казахте, кога да тръгнем? Защо не ни

казахте, че ще има толкова големи вълни? Капитанът отговаря: Аз се подчинявам на Великия Закон. – Това значи да има човек нови схващания, да разбира смисъла на живота.

Няма по-велико нещо от щастието!

Няма по-велико нещо от сливане на душите с Първичния Дух!

Т. м.

*

31. Лекция от Учителя, държана
на 30 май 1928 г. София. – Изгрев.

БОЖЕСТВЕНА СВЕТЛИНА

"Верен, истинен, чист и благ всякога
бъди и Господ на мира ще изпълни сърце-
то ти с всички добрини".

Размишление.

Чете се резюме на миналата лекция.

Сега, като говоря за междумолекулно и междуатомно пространство, ще знаете, че първото е свързано с чувствата, а второто – с мислите. Чувствата се проявяват в гъста материя, в която се образува повече топлина, отколкото светлина. В междуатомното пространство се проявяват мислите на човека, които образуват повече светлина, а по-малко топлина. Затова, именно, казват, че хората на мисълта са хладни, студени. Когато чете, когато учи, човек се нуждае от светлина. Когато краката на човека са изстинали, той се нуждае от топлина. За да се ползва правилно от светлината и от топлината, човек трябва да работи върху себе си, да научи законите на светлината и на топлината, да знае, как и кога да ги прилага.

Съвременните хора не успяват в много работи, защото мислят, че богатата, към които се стремят, се придоби-

ват по механичен начин. Това е стар възглед, останал от далечното минало на човечеството. Тази е причината, поради която детето очаква всичко от майка си, синът — от баща си, дъщерята — от майка си, ученикът — от учителя си, болният — от лекаря и т.н. Това е вярно отчасти само, по отношение на физическия свят. Обаче и на физическия свят, за предпочитане е човек да прави усилия, сам да придобива благата на живота. Какво правят сегашните хора? Те постъпват точно обратно. Цял живот бащата работи за сина си, копае на лозето, оре нивата, за да може синът да учи, да се образова, да придобие знания. Бащата носи скъсани дрехи и обувки, да има повече пари, да облече добре сина си. А синът чете, пише, облича се добре, ходи по разходки с другари, не мисли, че трябва да помогне на баща си. Той счита, че в реда на нещата е бащата да копае, да вдига и слага мотиката. Бащата се въодушевява от надеждата, че един ден синът му ще стане учен човек и затова има сили да работи на лозето и на нивата, но синът не цени тези грижи, този тежък труд. Той не казва, че един ден, като стане баща, ще следва примера, който е видял в дома си. Като гледа, че баща му ден след ден старее, синът казва: Остаря вече баща ми, трябва да си замине за онзи свят. Най-последва бащата заминава, но синът не е придобил онова, от което сърцето и душата му се нуждаят.

На какво се дължи това противоречие в живота? Някои ще кажат, че това е карма. Обаче, кармата не обяснява нещата. Ако приемете, че известно противоречие в живота се дължи на кармически отношения, вие трябва да го докажете. Всяко нещо, което човек приема, трябва да се докаже. В геометрията, за пример, се казва, че сборът от вътрешните ъгли на триъгълника се равнява на два прави. Който приема тази теорема, едновременно с това той я доказва. За да не поддържа синът в себе си мисълта, че баща му трябва да си замине, самият баща не трябва да допуска тази мисъл. Като започне да остарява, ба-

щата мисли, че е време вече да заmine за другия свят, да не пречи на младите да живеят. Щом той мисли така, синът възприема мисълта му и очаква вече заминаването на баща си. — Не, докато живее на земята, човек трябва да мисли, каква работа му предстои още да извърши, а не, кога по-скоро да заmine за другия свят. Какъв смисъл има разбирането на бащата, че трябва да се живее, ако той сам за себе си говори, че трябва да заmine? Човек трябва да бъде последователен в това, което говори. Какъв смисъл има да проповядваш един морал, а да изпълняваш друг?

Господарят казва на слугите си, че не трябва да лъжат, а като дойде до своите отношения към тях, той си позволява понякога да ги лъже. Някой изисква от хората да го обичат, да му се подчиняват, а щом дойде до него, счита, че е свободен, т.е. не е длъжен да ги обича. — Защо? — Защото не могъл да обича. Щом не може да обича, а изисква от хората да го обичат, той няма никакъв морал в себе си. Който живее по закона на любовта, той едновременно трябва да дава и да взима. Не постъпвали така, нищо не може да го извини. Колкото и да се извинява човек, природата не приема неговите извинения. На човешките извинения природата отговаря по следния начин: Който обича, той придобива живот; който не обича, той намира смъртта. — Защо трябва да обичате? — За да придобиете живота. — Какво ви очаква, ако не обичате? — Смърт, страдания, мъчности и неуспехи. Мнозина поддържат кривата философия, че за да те обича един, ти трябва да мразиш друг. — Това е криво разбиране. Любовта не почива на омразата, нито на страха. Каква любов е тази, която се дава от страх? Ще дойде някой млад момък при една мома, ще извади револвер насреща ѝ и ще я застави да му каже, че го обича. Любов, която се дава от страх, не е истинска. Любовта е сила, която не отстъпва пред никакви външни насилия. Любовта изключва страха.

Коя е причината за противоречията? – Противоречията се крият в човека, в неговите вътрешни чувства, в това, което той е складира в своето подсъзнание. За да разбере това, човек трябва да познава естеството си. Като познава себе си, човек ще познава и другите хора. Така той ще разбере, че като форма, всеки човек, всяко същество носи в себе си известен род сили, които оказват добро или лошо влияние върху хората. Тази е причината, за която един обичате повече, а друг – по-малко. Всички хора обичат малкото агънце, радват му се, гаят го. Обаче, като видят змия, всички отстъпват настрана, страхуват се от нея. – Защо? – Агънцето носи един род сила, а змията – други сили, съвършено противоположни на тия, които са в агнето. Значи, според устройството си, външните форми пречупват светлината в себе си по особен начин, вследствие на което произвеждат благоприятно или неблагоприятно влияние върху човека. Змията, за пример, така пречупва светлината в себе си, че произвежда големи сътресения върху човешкия мозък. Като наблюдават черепа на змията, намират голяма дисхармония в него. Моралните ѝ чувства са едва в зачатъчно състояние. Змията е лишена от нежност, от съчувствие, в нея на което в нея са силно развити разрушителните елементи. Светлината, пламъкът, който излиза от очите на змията, внася страх, ужас в човека. Страхът прекъсва връзката в човешкото съзнание и той може да припадне. За да не се прекъсва тази връзка, на помощ идва вярата. Където има вяра, там страхът е изключен. Докато човек вярва в някого, страхът стои настрана. Щом изгуби вярата си, страхът идва на първи план.

Какъв е произходът на страха? – Страхът е остатък от далечното минало, когато човек се е отделил от Бога, т.е. когато е скъсал връзката си с Първата Причина. Въпреки отклоняването на човека, Бог пак го държи в съзнанието си и го заставя да се подчини на Неговите закони. Страхът е остатък от една култура, в която животинският

елемент е имал преодоляващо влияние. Страхът е най-високото чувство в животинското царство. Човекът, който е живял през тази епоха, е бил много висок, над 15 м височина. Той е бил гигант. За да се развие страха в него, помогнали му са големите сътресения, големите преживявания, през които е минал. От силни сътресения, той е бил подхвърлян във въздуха като перце. И до днес още хората носят последствията на тия силни преживявания. С това се обяснява страха на човека от змия. Той е страдал много пъти от змия, вследствие на което и до днес носи спомена от тази опитност. Страхът, който човек е преживял в миналото, днес се е видоизменил, преминал е през разни фази: страх за прехрана, страх от външни условия на живота, страх от болести, от сиромашия, от пожари, от природни стихии и т.н. Този страх е естествен.

Казано е в Писанието: "Начало на мъдростта е страх Господен". В страха влиза разсъждение, разум. Като се страхува, човек започва да мисли. Без страх никаква мисъл не може да се събуди у човека. Страхът предпазва човека от зло. Затова е казано, че начало на мъдростта е страх Господен. Вместо да се пазят от злото, хората се пазят от правене на добро. Те казват: Не е нужно човек да прави добро. Някои хора правят добро от страх, а някои не правят добро от страх. За пример, един богат човек върви сам в гората. Среща го просяк, спира го и му иска милостиня. Богатият иска да му даде някаква монета, но като си представи, че при отваряне на кесията си, просякът ще види златните монети, ще се съблазни и може да го нападне, той казва: Нямам пари. Значи, от страх той се отказва да направи добро. Богатият може да постъпи и по друг начин. За да не настрои просяка против себе си, той му казва: Понеже нямам пари в джоба си, ела у дома да ти дам. В този случай той прави добро, но пак от страх. В правене на доброто човек не трябва да се ръководи от страха, но от благого, което доброто ще

допринесе, както за него, така и за онзи, на когото се прави. И в правене на доброто, човек пак трябва да знае, как да приложи светлината.

Следователно, който иска да подобри живота си, той трябва да познава законите на светлината и да ги прилага. Човек не може да бъде морален, нито духовен, ако не разбира законите на светлината. Моралният и духовният живот подразбират изобилие на светлина, която внася дух и разположение у човека. Тази светлина се отразява благоприятно върху развитието на човешкия мозък. Тя влиза не само през очите на човека, но и през всичките му пори. Като минава през всички части на тялото, от едни органи тя се приема като във вдлъбнати огледала, а от други се отразява като в изпъкнали огледала. В това отношение някои от органите играят роля на среди, които разпръсват светлината, като изпъкнали огледала, а други я събират, като вдлъбнати огледала. Когато човек събира известни енергии в себе си, като вдлъбнатото огледало, той трябва да знае, как да ги събира. Като разпръсва известни енергии, той трябва да знае, как да ги разпръсва, т.е. как да ги отразява. Медиумите са хора, подобни на вдлъбнатите огледала. Те събират в себе си духове, като живи енергии, с които трябва да знаят, как да се справят. Някои медиуми знаят начини за събиране на духове около себе си, но не знаят, как да се освободят от тях, т.е. как да ги разпръснат. Като се намери натясно, медиумът започва да бяга, но с него заедно и духовете бягат. Тогава той търси човек, който може да го освободи от духовете.

Съвременните хора понякога стават манияци. В ума им влиза някаква мисъл, от която ден и нощ не могат да се освободят. За пример, някой си внуши, че го преследват да го убият и не може да се освободи от тази мисъл. Където и да отиде, каквото и да направи, все тази мисъл го преследва. Всъщност никой не го преследва. Той сам си е внушил тази мисъл, или я е приел отнякъде. Може би

в това време да преследват друг някой човек, или някое животно. За пример, често се случва следното. Минавате през някоя гора. В това време ловец гони един заек. Заекът е много активен, бяга, иска да избегне преследването, търси начин да скрие следите си. Вие пък сте пасивен и готов да възприемете чужди мисли и състояния. Като минете покрай мястото, където заекът е бил гонен, вие възприемате неговия страх, неговите мисли и започвате да се страхувате, да чувствувате, че някой ви гони. Казвате: Защо ме преследват като заек? – Някой не ви преследва. Като окултен ученик, вие трябва да се замислите, да влезете в положението на заека и да отправите мисълта си към ловеца, да му кажете, че това, което прави, не е добро. Посъветвайте го мислено да прибере пушката си, да се върне у дома си, а заека да остави на спокойствие. Ако не направите това, вашата глава ще пати. Ако ловджията не съзнава, че си служи с насилие, ваш дълг е да му кажете това.

Човек, като разумно същество, трябва да помага на по-слабите от себе си. Не позволявайте във ваше присъствие да се вършат престъпления. Видите ли, че някой паяк е хванал муха, или някоя змия е хванала жаба, или някой човек е хванал заек, или някой сокол е хванал птичка, насочете мисълта си към тях и кажете им да пуснат жертвата си. Кажете им, че във ваше присъствие, пред очите си не позволявате да вършат престъпления. Далеч от очите ви могат да правят, каквото искат. Някои ще възразят, че Господ е създал всички животни, че Той е наредил животните да се изстребват едни-други. – Вие трябва да знаете, че всичко, което става около вас, е предметно учение и човек трябва да учи от това, да прояви своята разумност. Когато види, че пред очите му се върши някакво престъпление, разумният човек не чака да слезе Господ от небето и да го спре, но с мисълта, с чувствата и с волята си той го предотвратява. Бог се проявява чрез мислите, чувствата и действията на разум-

ния човек. Волята на Бога се заключава в помощта, която можете да дадете на по-слабите, на по-малките от вас. Кажете ли, че се страхувате да противодействате на престъплението, което се върши пред очите ви, ще ви поставят в положението на заек, да ви гонят, да ви преследват, докато развиете смелост и безстрашие.

Като ученици, вие трябва да приложите същия морал и в отношенията си към хората. Срещате един беден, отчаян човек, който е решил да се самоубие. Не го съдете, не търсете причината на отчаянието му, но отправете своята добра мисъл към него, да му въздействувате, да го отклоните от решението му да се самоубие. Опитайте се после да поговорите с него, да създадете връзка. Какво правят съвременните хора в такива случаи? Всеки бърза по своята работа и ако срещне такъв човек, погледне го и казва: Бог има грижа за него. Той ще му помогне. Щом си кажете така, вие се успокоявате и продължавате пътя си. Какво ще бъде положението на вашето тяло, ако ръцете ви кажат, че и без да работят, светът ще се оправи? Тогава краката ще кажат, че и без да ходят, без да се движат, светът ще се оправи. Езикът ще каже, че и без говор нещата се разбират. Сърцето ще каже, че и без да тупа животът си тече. Мозъкът ще каже, че и без мисъл нещата си съществуват. Откаже ли се всеки орган от своята функция, в края на краищата тялото е осъдено на смърт. – Не, щом сте дошли на земята, всичките ви органи, външни и вътрешни, трябва да работят: ръце, крака, очи, нос, уста, сърце, мозък, стомах – всичко в човека трябва да работи правилно, съзнателно, разумно. Само по този начин светът може да се оправи. Бог ще оправи света чрез хората.

И тъй, като ученици, вие трябва да започнете с малки опити. Щом чуете, че някаква муха бръмчи, вижте, коя е причината за бръмченето ѝ. Разберете ли, че тя се е оплела в паяжината на някой паяк, който се готви да я удуши, веднага станете на крак. Идете близо до паяжината и от-

правете мисълта си към паяка да пусне мухата на свобода. Ако не ви послуша, развалете паяжината му, освободете мухата, а паякът хвърлете вън. Истинският човек се познава в малките работи. Ако човек не се трогва от страданията на мухата, на птичката, на заека, той няма да се трогва и от страданията на хората. Ако човек страда само за своите близки, че жена му умряла, или дъщеря му се разболяла, това е обикновен, прозаичен живот. Да страда човек за мухата, за жабата, за птичката, за заека, за човека това подразбира поетичен, съзнателен живот.

Ще кажете, че мухата е дребно, нищожно същество. Разгледайте я с лупа, да видите, колко е красива. Свържете се с нея в астралния свят, да видите, че и тя е интелигентна. Това не се отнася до всички мухи, но само до ония, които са запазили своите първични качества. Ако такава муха кацне на носа, на челото, на главата ви някъде, с това тя иска да ви каже нещо. Мухата, както и всички живи същества, може да бъде проводник на възвишени мисли. Чрез нея някое разумно същество говори на човека, казва му, че не мисли право, или не постъпва право. Някой човек намислил да извърши едно престъпление. Дойде една муха при него, кацне на носа му. Той я изгони, но тя повторно кацне на носа му. Той пак я изгони. Мухата кацне трети, четвърти, десети път на носа му, докато го застави най-после да мисли право и да се откаже от престъплението, което е решил да направи. Някой пише писмо, с което иска да развали една добра работа. Дойде някоя муха при него и кацне на носа му. Той я изгони, тя пак кацне. Докато не се откаже от писмото си, мухата не го оставя на спокойствие. Съзнателно ли е това кацане на мухата, или несъзнателно? Щом с кацането си мухата е в състояние да отклони човека от кривия път, това кацане е съзнателно и на място. Ще кажете, че това е някакво съвпадение. Как тълкувате нещата, това не е важно. Важно е, че в колективното съзнание на живата природа всички явления са неразривно свър-

зани. Живата природа праща един човек да каже на приятеля си, че това, което е намислил да прави, не е добро. — Това не е моя работа. Не искам да влизам в лоши отношения с приятеля си. След това тя праща вола. — Не мога да вляза в човека, голям съм, не мога да му предам твоите мисли. Тя казва на коня да отиде при човека, но и той се отказва, под предлог, че е впрегнат. Най-после живата природа използва мухата. Мухата кацне един, два, три пъти върху носа на човека, с което го заставя да мисли правилно и да се откаже от злото, което е решил да прави. Който не знае причината за настояването от страна на мухата, ще се чуди, какво иска тя от него. Обаче, който мисли, ще разбере, че между кацането на мухата върху носа на човека и изправянето на мисълта му, има някаква връзка.

Седи една млада сестра в стаята си и размишлява върху един въпрос, който я занимава. В това време един стършел влиза в стаята и започва да хвърчи над главата ѝ. Тя става от мястото си и излиза вън. Стършелът излиза след нея и пак хвърчи над главата ѝ. Тя влиза в стаята си и той след нея. Чуди се, какво да прави, страхува се, защото стършелът може да я ужили. От страх, от напрежение, тя започва усилено да мисли и в това време се спира върху въпроса, който я занимава. Щом изправила мисълта си и започнала да мисли право, стършелът хвъркнал далеч от нея. Защо е хвърчал този стършел над главата ѝ? Ако речем да обясняваме тия неща, ще дойдем до суеверието в живота. Едно е важно да знаете, че между всички явления в природата има **непреривна връзка**. Зад всяко явление се крие една разумна причина. От човека се иска да мисли правилно, да съпоставя фактите и да вади верни заключения.

Сега ще приведа още един пример, да видите, как невидимият свят работи. Един наш приятел имал една важна работа, за свършването на която трябвало да става всяка сутрин в три часа. Обаче, той нямал будилник, а не

могъл сам да се събужда. Легнал си вечерта и дълбоко в себе си се помолил, да се събуди по някакъв начин в три часа, за да започне работата си. Като наближило три часа, той чул, че една голяма муха бръмчи над главата му, не го оставя да спи. Той станал, погледнал джобния си часовник и видял, че часът е три. Веднага скочил от леглото си, облякъл се и започнал да работи. На другата сутрин мухата пак започнала да бръмчи и той се принудил да стане. Това се продължило цял месец, през което време той свършил работата си. Значи, мухата изпълнила ролята на будилник. Невидимият свят я използвал като слуга, като свой проводник. Който мисли право, той вижда връзката между всички явления; той се ползва от светлината на това знание и върви напред. За да се ползва от тази светлина, човек трябва да бъде отворен за нея, да има добро разположение на духа.

За да разбере света, човек трябва да има разположение, да вижда нещата правилно. Няма ли разположение, съзнанието му се помрачава и целият свят пред него изгубва своята красота. По лицата на всички хора той вижда само сенки. Неразположението на един човек само е в състояние да произведе пертурбация във всички окръжаващи. Наистина, когато бащата е тъжен и майката, и децата стават тъжни. Тъгата, скръбта, мрачните мисли се предават от човек на човек. Както светлината постепенно обхваща цялото пространство, същото прави и тъмнината.

Сега, като говоря за светлината, вие ще имате предвид физическата светлина, която идва от слънцето. Тя е първата фаза на светлината. Щом изучите законите на тази светлина, вие ще се домогнете до духовната светлина, ще започнете да изучавате и нейните закони. Физическата светлина изгаря кожата на човека. Когато се излага дълго време на действието на слънчевите лъчи, човек изгаря, почернява. Това е признак, който показва, че слънчевите лъчи се отразяват благотворно върху човека

и могат да го лекуват. Който не почернява от слънцето, той не се подава на неговите лъчи, т.е. слънцето не може да го лекува. Духовната светлина, наречена още "астрална", има обратно действие на физическата. Тя е мека, приятна и представлява отражение на физическата светлина.

За да се ползва от светлината, човек трябва да разбира нейните закони, да не се страхува от нея. Някой се страхува от силната светлина и гледа по някакъв начин да я намали, или да я закрие. За тази цел той си служи с различни цветни абажури: червени, зелени, сини и т.н. Вместо да слага абажури отвън, човек може в съзнанието си да слага, каквито ще абажури. За пример, ако иска да сложи червен абажур, нека започне да чете някой любовен роман. Любовният роман замества червения абажур. Ако иска да сложи на лампата си зелен абажур, нека започне да мисли върху богатството, как може да го придобие; или, нека се заеме с изучаване на ботаника. Ако иска син абажур, нека мисли за истината; или, нека излиза вечер да наблюдава звездите. Живата природа разполага с ред условия за създаване в съзнанието на човека различни цветове. Денят и нощта крият в себе си големи богатства. Пред лицето на Бога и нощта е ден. За хората съществува нощ по причина на това, че в съзнанието им има ред пластове, които затварят пътя на светлината. Щом светлината не може да мине през тези пластове, в съзнанието на човека наставка тъмнина, нощ.

Изобщо, на стари години хората постепенно губят силата на своето зрение, вследствие на което чувствуват нужда от очила. Когато очите на човека отслабват, пречупването на светлината не става правилно и той не вижда предметите ясно. Навсякъде, където светлината не се пречупва и отразява правилно, образите, предметите изглеждат криви. С това се обяснява, защо, като влезе човек в някоя стая, или в някой голям салон, се настройва войнствено. Той е готов да се сърди, да се кара с хората. Това

се дължи на ъглите, които се образуват при пречупване на светлината. Колкото повече криви линии има някой салон, толкова по-правилно се пречупва светлината. Щом светлината се пречупва правилно, отразената светлина е мека, приятна и действа благотворно върху човека. Защо не виждате грешките на човека, когото обичате? – Защото сте го поставили в храм със сферична форма, в който светлината се пречупва и отразява правилно. Когато не обичате, вие го поставяте в храм с много квадрати, които пречупват светлината неправилно. Каквото и да ви говори този човек, все ще ви дразни. Обичта и омразата към човека се обяснява не само чрез законите за падането и отразяването на светлината, но и чрез Великия закон на любовта. Когато някой човек постъпва според закона на любовта, чрез него се проявяват разумни същества, които разбират светлината, а същевременно разбират и живота.

Като ученици, вие трябва да изучавате Науката на светлината, за да се ползвате от нея. Мнозина очакват всичко да им дойде наготово. – Не, те сами трябва да учат, да прилагат ред методи в живота си. Без работа и приложение нищо не може да се придобие. За пример, на някой от вас липсва мекота. Те вървят по бащина линия, наследили са от баща си повече електричество, отколкото им е нужно. Те трябва да превърнат излишното електричество в магнетизъм. – Как може да стане това? Българите казват: Ако барутът на човека е сух, той трябва да го полее с вода. Това значи: ако човек има много електричество в организма си, той трябва да внесе в него известно количество влага. Организмът се нуждае от известно количество вода. Ако няма това количество вода, той трябва да си я достави по някакъв начин. От една страна водата улеснява смилането на храната; от друга – провежда електричеството. Слабите, сухите хора имат в организма си излишно количество електричество, а пълните – излишно количество магнетизъм. За да се

освободят от излишните енергии в себе си, сухите хора трябва да дружат с пълни, да става правилна обмяна между тях. Излишната енергия, била тя електричество или магнетизъм, причинява ред болести. Когато някой пълен човек заболее, в организма му трябва да се внесе електричество; когато някой сух човек заболее, в организма му трябва да се внесе магнетизъм.

Какво трябва да прави окултният ученик в такива случаи? Когато окултният ученик заболее, той не трябва да прибягва до лекар. – Защо? – Защото тази болест му е дадена като задача за разрешаване, в която да приложи своя ум и своето сърце. За да се излекува, ученикът трябва да приложи следната формула: $L^2 M^4 P^5$. Тази формула подразбира, че той трябва да вземе две части любов, четири части милосърдие и пет части разумност, да ги смеси заедно и да образува от тях разтвор, с който да се лекува. Сместа ще направите по следния начин: ще вземете един чист стъклен съд и ще налеете в него половин килограм чиста вода. След това ще потопите във водата трите си пръста – палец, показалец и среден, ще ги държите десет секунди и ще вложите в нея две части от любовта. След известно време ще потопите четирите си пръста във водата, ще ги държите 15 секунди и ще вложите четири части от милосърдието. Най-после ще потопите и петте пръста във водата, ще ги държите 20 секунди и ще вложите пет части от разумността. Като пригответе тази рецепта, благодарете на Бога, че ви е дадена, за да се ползвате от нея. Щом сте неразположени духом, или страдате от някаква болест, взимайте от тази вода по три пъти на ден – сутрин, на обяд и вечер, по една супена лъжица. Като правите този опит, никой не трябва да ви вижда, особено външни хора. Тя е дадена само за учениците. Изнесете ли я навън, тя няма да даде никакви резултати. Ако от първия път не получите никакъв резултат, направете опита още два-три пъти, докато придобиете известен резултат. Без опити нищо няма да придобиете.

Опитът играе важна роля във всички области на живота и на науката. И в новата наука опитът е на първо място.

Какво значение има потопяването на пръстите във водата? От всеки пръст тече известен род енергия, която се мени всеки момент. В този смисъл пръстите представляват проводници на енергии. Всяко дигане на ръцете означава изтичане на енергия. Когато благославяше, Христос дигаше ръцете си. Така и Яков благослови синовете си. Всеки човек е опитал и знае, че от пръстите на човешката ръка изтичат енергии, които той може да използва съзнателно за лекуване. Като знаете това, направете опита с водата. Водата трябва предварително да бъде приготвена, та когато ви потрябва, да бъде на разположението ви.

И тъй, изучавайте законите на Божествената светлина, чрез която идва знанието. Без светлина няма знание.

Т. м.

*

32. Лекция от Учителя, държана
на 6 юни 1928 г. София. – Изгрев.

ЗАДНА СТРАЖА

Т. м.

Размишление.

Напишете на дъската думите "татко, баща, отец" и мислете върху тях, да схванете вътрешния им смисъл, вътрешното им съдържание. Как мислите, едно и също ли е съдържанието на тези три думи? Ако зададете този въпрос на някой професор по филология, той ще започне да ги анализира и ще дойде до някакво заключение. Ако съдържанието и смисълът на тия думи са еднакви, нямаше защо да съществуват три различни думи за едно и също понятие. Веднъж щом съществуват, това показва, че между тях, като понятия, съществува и външно, и вътрешно различие. Както тоновете се различават помежду си по височина и по интензивност, така също се различават думите "татко, баща и отец". За да определите, коя от трите думи има най-голяма височина и интензивност, вие трябва да имате точна мярка, с която да си служите, като с ключ.

Като мислите върху трите думи, вие се домогнете до нов начин на разсъждение. Като се спирате върху буквите, с които се пише всяка една от дадените думи, вие ще разберете тяхното съдържание и смисъл. За пример, думата "татко" започва с буквата "Т", която е знак на

противоречие, на препятствие на физическия свят. Тази буква се проявява само в материалния, в физическия свят. Думата "баща" започва с буквата "Б". Някои пророци наричат Бога свой Баща. Като казват за себе си, че са говорили с Баща си, те имат предвид Бога. Буквата "Б" представлява духовния свят. Тя е семе, посадено в земята и дава първа издънка, първа проява на живота. Животът пък се изявява чрез духовния свят. Където има живот, там има дух, там е духовното. Думата "Отец" започва с буквата "О" – мярка на всички неща. Когато иска да създаде една вселена, Бог начертава един кръг, т.е. определя границите на тази вселена. Буквата "О" съдържа възможностите, до които човешкото съзнание може да достигне. Значи, от трите дадени думи, първите две започват със съгласни букви, а третата – с гласна. От началните букви на тези думи се образува думата "тоб", която означава същество, което граби. Може да се образува и думата "бот", която на български значи бодене, шиене с игла, а на английски означава "двама". Значи, двама души могат да направят нещо. Ето защо, за да ушие нещо, човек непременно трябва да има бод, игла, шило. Без шило, без игла и най-опитният шивач не може да ушие.

И тъй, като разглеждате буквите, от които са съставени думите, вие ще се домогнете до вътрешното съдържание на думите, а също и до техния смисъл. Всяка дума е съставена от букви, които се подчиняват на известни закони. Можете ли да кажете, коя е първата дума, с която българският народ е започнал своето съществуване? Не можете. Това знае само онзи, у когото висшето съзнание е пробудено. По употребата на едни или други думи, може да се каже, кой човек, къде живее – на физическия, в духовния или в Божествения свят. Когато някой човек употребява думата "татко", това подразбира, че той е живял на физическия свят и е заминал вече за другия свят. Дали този човек е бил на земята цар, княз, минис-

тър, това не е важно. От онзи свят погледнат, той е подобен на всички хора, които са на еднаква степен на развитие. В духовния свят, а още повече в Божествения, никакви титли не съществуват. Там съществуват други имена, за които хората нямат никаква представа. Не само хората, но и ангелите не знаят, какво съществува във висшите светове.

Мнозина се хвалят, че са говорили с Татко си, т.е. с Бога. — Щом са говорили с Бога, те са учени хора. Тогава нека кажат, колко звезди има в нашата слънчева система. Те ще кажат, че не знаят. Ако отидете при някое малко овчарче и го запитате, колко овце, говеда, или коне има баща му, то ще ви отговори. Ако го питате, колко братя и сестри има и на този въпрос ще ви отговори. Как е възможно малкото овчарче да знае всичко, което го питат, а ти, големият човек, който си говорил с Бога, да не знаеш, колко звезди има в нашата слънчева система, колко добри и лоши хора има на земята, колко ангели има на небето?

Като се говори за добри и лоши хора, ние разбираме две противоположни движения: едното движение е надолу, а другото — нагоре. Стремехът на лошия човек е надолу, към земята, а на добрия — нагоре, към Бога. От това гледище, ние не можем още да наречем добър човек онзи, който е направил някакво добро. Ако този, който прави добро, е добър човек, тогава и касапинът, който храни и угоява своите овце, ще излезе добър човек. Като храни говедата и овцете си, той се ръководи от мисълта да ги угои, че като ги заколи, да продаде месото им поскъпо, повече да спечели от тях. Добрият човек се определя от правилното движение. Той може да слиза и да се качва, той може да върви напред и назад, наляво и надясно, но всякога е добър, понеже стремехът му винаги е насочен нагоре. Който се стреми към центъра на земята и се отдалечава от Бога, каквито добрини да прави, той

не може да мине за добър човек, понеже користолюбието прониква в неговите стремежи.

Сега, като разсъждаваме върху доброто и злото, някои се обезсърчават и казват, че не са добри хора. Добрият и лошият човек се определят от посоката на своето движение. Докато се движи нагоре, човек не трябва да се безпокои, нито да се самокритикува. — Ама не се движа бързо. — Върви и не спирай в пътя си. — Грешки правя. — Изправяй грешките си и продължавай своя път. Когато видният музикант, художник или писател направи някаква грешка, той не се спира да се извинява, но изправя грешката си и продължава да върви напред. Всяка грешка може да се изправи. Какво струва на виртуоза да изправи грешката си? Ако тоновете на музиката не са правилни, причината за това може да бъде или в лъка, или в струните на цигулката или в друга някоя нейна част. Обаче, ако първият момент тоновете не са правилни, следващият момент могат да се изправят.

За да дойде до положение да изправи грешките си, човек трябва да работи върху себе си, да мисли, да разсъждава право. Като разсъждава правилно, той ще има ясна представа за думите "татко, баща и отец". Думата "татко" подразбира онзи, който те е родил на земята. Думата "баща" подразбира онзи, който те е родил в духовния свят. Апостол Павел казва на своите последователи: "Аз ви родих", Той говори за духовно, а не за физическо раждане. Отец пък е Онзи, Който е дал възможност на човека да се прояви в света. Христос казва: "Аз и Отец ми едно сме". Следователно, що се отнася до Отца, с Него човек не може да се разговаря, но съставя едно цяло. Може ли човек да говори с ръката си? Може ли ръката да каже на човека, че няма нужда от него? Ръката не може да говори. Езикът говори за всички удове. Той се застъпва за тях. Той се наема да ги защитава пред върховния господар. Когато пострада нещо, ръката се отнася до мозъка. Мозъкът заповядва на езика да съ-

общи това нещо, където трябва. Езикът веднага съобщава на окръжаващата среда да се вземат нужните мерки. Не се минава много време и ръката получава помощ.

Какъв извод ще извлечете от говореното дотук? — Че всички имате желание да учите. Тази е причината, поради която често съжалявате, че от много години сте ученици, а почти нищо не сте научили. Някои от вас пък искат час по-скоро да свършат училището. Свършването е нещо обикновено. То представлява физически процес. Нещата се свършват само на физическия свят. В духовния свят нещата не се свършват. Там има вечно учение. Дали е във физическия, или в духовния свят, човек трябва непрестанно да учи. Той ще се учи да пее, да свири. При това, той ще учи, докато постепенно започне да изпълнява и най-мъчни парчета. Щом дойде до високия морален свят, човек често се натъква на противоречия. За пример, той се облече хубаво, с бели вълнени дрехи, но изведнъж му казват, че тези дрехи не са негови, не ги е изработил сам. Тези дрехи са изработени от вълната на овце, които сами са я приготвили. След тях други, по-свършени същества, са ги изпрели, изтъкали, скроили, ушили, а на човека дали възможност само да се облече с тях и да ги рекламира по широкия свят. С каквото и да се облече, човек носи все чужди произведения.

Казвате, че човек трябва да се облича добре. Какво представляват дрехите за човека? Срещате по улицата човек, облечен с царски дрехи, с мантия, с корона на глава, но минавате — заминавате покрай него, без да му обръщате внимание. Този човек върви из улиците на някой голям американски град. Всички американци го поглеждат, усмихват се, без да се спират пред него. Те си казват: Как и по какъв случай този европейски цар е дошъл в Америка? Отпред погледнат, той добре имитира някаква царска личност. Погледнете ли го откъм гърба, виждате, че целият му гръб е облепен с обявления, с реклами. Той казва: Вместо да викам по улиците и да

рекламирам разните стоки, по-добре да нося рекламите на гърба си, че който мине покрай мене, да чете. Какво прави този човек? – Вечер се връща у дома си, но вече детрониран. Денем, като изгрее слънцето, той пак се коронясва: сутрин се коронясва, вечер се детронира. Добре е човек да рекламира нещо. – Какво? – Истината. Какво по-хубаво от това, ако всички стихове и глави на истината бъдат написани върху човека? Който мине все ще прочете нещо.

Понякога хората са от онези царски синове, които носят на гърба си напечатани различни реклами. Когато и да срещнете, на гърба му все има написано нещо: или че е православен, католик или евангелист, или че е свършил някаква наука – теология, биология, астрономия, филология и т.н. Какво става най-после? Един ден разумната природа дойде при човека, снее мантията с надписите от гърба му, снее короната му и той остава гол, с едно голо съзнание. Докато е на земята, човек облича и съблича дрехите си, пише и заличава рекламите по тях. Обаче, влезе ли в духовния свят, облече ли една дреха, той никога не я сваля от гърба си. Там не е позволено да се пише нещо върху дрехата на човека. Когато художниците рисуват ангели, те ги рисуват с бели дрехи, със златни пояси, с широки ръкави, с крилца близо до раменете. Те считат ангелите за жители на Божествения свят. Когато рисуват Купидон, те поставят крилцата му отзад. Той ходи със своите стрели. Когато застреля, той непременно се влюбва в него.

Какъв е произходът на стрелата? Който се е влюбвал, той знае, какво представлява стрелата на любовта. Стрелата на любовта представлява човешкия език. Любовта се изразява чрез човешкия език. Момъкът среща млада, красива мома и ѝ казва: Като тебе красива мома не съм виждал досега. Щом чуе тези думи, момата се стресва и започва да се оглежда, да види, къде е изразена нейната красота. Така изразена любовта, тя се счита за

любов на физическия свят – първа степен на любовта. Ако момъкът каже на момата, че не е срещал по-добра мома от нея, това представлява любовта в духовния свят – втора степен на любовта. И най-после, когато момъкът каже на момата, че не е срещал по-умна мома от нея, това представлява третата степен на любовта – любовта в умствения свят. Когато момъкът каже на момата, че тя е ангел и не може да живее без нея, това представлява четвърта степен на любовта – любовта в ангелския свят. Така той се качва все по-нагоре, докато един ден постигне тази мома. Щом я постигне, той започва да слиза надолу, до точката, откъдето е започнал.

Когато изучавате любовта, не се спирайте върху вашите лични възгледи, но ръководете се от вашите психологически прояви. Ние сме изследвали проявите на любовта и в растенията, и в животните, и в хората и виждаме, че те са едни и същи навсякъде. За пример, когато обичате един човек, или кое и да е живо същество, вие го поставяте на един и същ уровень със себе си. Този закон е еднакъв и за хората, и за животните, и за растенията. При това положение, когато човек обича човека, той се намира пред две възможности: или слиза до положението на онзи, когото обича, или го повдига до себе си. В първия случай той страда, а във втория случай и двамата се радват. Човек може да изпита същите страдания и радости и без да е влюбен в някакъв външен обект. За пример, когато човек се е надценил, когато има високо мнение за себе си и мисли, че всичко може да направи, той се е влюбил в себе си и се е повдигнал на по-висок уровень, отколкото е в действителност. След години, когато види, че не е направил това, което е очаквал, той губи вяра в себе си, отчайва се и се разлюбва.

Значи, както човек се влюбва в себе си, така може и да се разлюби. Какво трябва да прави тогава? – Той трябва да възстанови любовта към себе си; той трябва да възстанови вярата в Божественото начало в себе си. Като

следва Божествените закони, той трябва да вярва, че всичко, към което душата му се стреми, може да се реализира. Като работи, като учи, същевременно той трябва да се ползва и от опитностите на своите ближни. Всеки човек представлява специална форма, в която е складирано известно богатство, което е в полза, както за самия него, така и за окръжаващите. Колкото проста да е дадена форма, било човешка или животинска, или на някое растение, човек може да се ползва от нея. Разумният човек се учи от всичко, което е вътре и вън от него.

Човек трябва да гледа на всяка форма, на всяко живо същество, като на същество, в което Божественото живее. Щом гледа така, той ще има правилни отношения към тях. Какви са отношенията на сина към бащата? Какви са отношенията на момъка към момата? Когато момъкът срещне една красива мома, какво ѝ говори? Той ѝ говори за красотата като израз на истината. Ако отидете при един цар, с какви думи ще се обърнете към него? Когато болният отива при някой лекар, какво му говори? Когато бедният отива при някой богат, какво иска от него? Когато детето види майка си, какво ѝ казва? При всички тия случаи човек знае, как да започне разговора си и какво да каже. Яви ли се пред Бога, той не знае, какво да говори. — Защо? — Смирение се иска от човека. Казано е в Писанието: "Бог се противи на горделивите, а на смирените дава благодат". Щом отидете при Господа, няма да Му разправяте, какви страдания и мъчности имате, нито, какви добрини сте направили. Той знае всичко. Той знае целия ви живот, с всички подробности. Едно само не знае: искате ли да учите, или не. Ако искате да учите, ще Му кажете с всичкото си смирение, че се радвате на Божия свят и желаете да разберете смисъла на всичко, което ви обикаля. Ще признаете своето невежество и ще пожелаете Бог да ви даде светлина да учите, да виждате и разбирате нещата. Това не става изведнъж, но постепенно. Бог ще погледне към вас и ще разбере,

искрени ли сте, или не. Ако погледът ви е устремен надолу, Той ще ви остави дълго време на земята. Ако погледът ви е устремен нагоре, Той ще разбере, че имате искрено желание да изучавате Неговите пътища. Както и да ви погледне, не се страхувайте от Него. Чакайте с търпение, докато ви отговори и ви изпрати най-добрите условия, най-големите блага.

Обаче, докато дойде това време, вие трябва да бъдете готови да минете пълно разтърсване. Това значи да се намери човек в положение, като че светът се е свършил. След това ще дойде великото посвещение, наречено още "ликвидиране на кармата". Това значи придобиване на любовта, която сваля оковите на неговия ум и на неговото сърце. Освободи ли се човек от оковите, които са го ограничавали, той се вижда вече обиколен от своите братя и сестри, които са му помагали. Това е действителност, а не сън. За онзи, който живее едновременно и в този, и в онзи свят, това е действителност. За онзи, който живее само на физическия свят, това е сън. Има ли нещо вярно в сънищата? Някой сънува, че е богат. Като се събуди, вижда, че е беден. Друг пък сънува, че е учен. Като се събуди, пак остава невежа, какъвто е бил и по-рано. Друг пък е болен, но сънува, че е оздравял. Като се събуди, усеща, че е по-добре, постепенно върви към оздравяване.

Идеите, върху които сега ви говоря, не са в противоречие с вашите знания. Когато професорът обяснява на студентите въпросите от висшата математика, те не влизат в противоречие със знанията, които са придобили в отделенията. Това, което ученикът е научил по смятане в отделенията — събиране, изваждане, умножение, деление, влиза и във висшата математика. Опитностите, които човек е минал в живота си, непрестанно функционират в целокупния живот. Следователно, състоянията, през които човек е минал в живота си — детство, юношество и зряла възраст, непрестанно се повтарят през всичкото

време, докато той е на земята. Той може да е стар, но често се проявява ту като дете, ту като юноша, ту като възрастен. Като остарее, човек иска да се върне в младостта си, да стане отново млад. Физически той не може да стане млад, но по състояние, по вътрешно разположение може да бъде млад. Исква ли и физически да стане млад, той непременно трябва да мине през смъртта. И наистина, старият предпочита да умре и отново да стане млад, отколкото да живее и все повече да остарява.

Сега, като казвам, че старият трябва да умре, за да стане млад, това не се отнася до идеите. За да се възприемат от умовете на хората, идеите не трябва да остаряват. Под думата "идея" ние разбираме само онова, което никога не остарява. При сегашните разбирания на хората, стар човек е онзи, който е отживял времето си, който не мисли отново да става млад.

— Да се върнем пак към думите "татко, баща и отец". Светският човек има татко, духовният — баща, а Божественият — Отец. Това са три принципа, върху които почиват отношенията в човешкия живот. Значи, който живее на физическия свят, той има татко и майка; който живее в духовния свят, той има баща; който живее в Божествения свят, той има велик Отец, създател на всичко в света. Този човек е дал ход на Божественото в себе си. Той се е предал на служене на Бога — най-високото състояние, до което човек може да достигне.

Мнозина искат да прескочат различните стадии на живота, да прескочат грижите на земния живот и да влязат направо в духовния — при ангелите. Това е толкова възможно, колкото е възможно за детето от първи клас да отиде между студенти и да изучава тяхната наука. Колкото и да е способно и развито, това дете не може да следва науката, която се преподава в университета. За да изучава университетската наука, това дете трябва да има диплом за завършен гимназиален курс, да има знанията на студентите. Следователно, има стъпала в живота, през

които всеки човек трябва да мине. Много от окултните ученици са пропадали в знанията, в разбиранията си и затова трябва да учат, да издържат своите изпити. Като не разбира дълбоките причини на нещата, някой казва, че като се помоли, Бог веднага му отговаря. – Това е общо твърдение. Всякога не е така. Има хора, които не се молят, а Господ ги слуша. Не е достатъчно само човек да се моли, за да го слуша Господ. Да се говори така, това значи, да се качи човек на пиедестал и оттам да гледа на нещата. – Не, човек трябва да слезе от своето високо положение и като дете, да се моли на Бога. Защо човек трябва да се моли на Бога и защо Бог трябва да го слуша? – Кога човек не трябва да се моли? – Когато направи някаква грешка, човек не трябва да се моли. Тогава той трябва да се заеме с изправяне на грешката си. Щом изправи грешката си, той трябва да се моли, да му изпрати Бог повече светлина, да не повтаря същата грешка. Ще изправиш грешката си, за да не се изложиш пред Висшия свят и пред хората. – Ще ме слуша ли Господ? – Ще те слуша, само ако се оставиш напълно в Неговите ръце.

Коя е причината, че Бог някога само слуша човека и отговаря на молитвата му? Представете си, че един човек се дави в една дълбока река. Ти минаваш покрай реката, виждаш даващия се и веднага се обръщаш с молитва към Господа: Господи, помогни ми да спася давящия се! Той веднага ще ти изпрати сили, условия, да го спасиш. Ти влизаш в реката, хващаш давящия се и го изваждаш от водата. След това казваш: Едва се помолих на Господа и Той ме послуша. – Да, Господ те послуша, но не заради тебе, а за онзи, който се давеше. Като не знаеш причината, защо си получил отговор на молитвата, невидимият свят казва, че ти си придаваш голяма тежест. Бог обича този, който се дави и ти казва: Ако спасиш давящия се и на тебе ще помагам. – Ама освен мене нямаше друг кой-

то да изпълни тази работа. – Който е готов да изпълни волята Божия, него Бог слуша и на него отговаря.

Представете си, че една Божествена мисъл минава през ума ви. Какво трябва да направите с нея? Ще ѝ дадете възможност да се реализира. Щом я реализирате, Бог ще ви слуша, ще отговаря на молитвите ви. Не я ли реализирате, Той няма да ви слуша. Речете ли да искате богатство, сила, знание, молитвата ви няма да бъде приета. – Защо? – Защото невидимият свят знае, че ако вашите лични желания се задоволят, възвишените мисли и желания, които Бог е вложил у вас, ще останат на заден план. Възвишените мисли и желания на човека се задоволяват по-скоро, отколкото личните. Изучавайте живота, наблюдавайте пътищата, през които хората минават, за да си обясните, защо едни хора се молят, но молитвата им не се приема; защо други хора се молят и молитвата им се приема и най-после, защо трета категория хора не се молят, а въпреки това работите им се уреждат.

Сегашните хора търсят щастието. – Защо? – Защото щастието подразбира цъфтене. Всеки иска да цъфне, да завърже плод и плодът да узрее. Плодовете на живота зреят под влияние на лъчите на любовта, която носи живот, радост и веселие. Всички хора искат да бъдат обичани. – Защо? – За да получат нещо от плодовете, които зреят при любовта. Вътрешната нужда на човека да бъде обичан, показва, че той търси живота. Ние знаем, че любовта носи живота. Изобщо, любовта включва в себе си истина, свобода, щастие, живот.

Следователно, когато човек разбере свободата, истината, щастието и живота, той се намира вече в областта на великата любов. Какво по-голямо щастие за човека от това, да обича някого без да го ограничава? Обичайте човека така, че той да се чувства свободен, щастлив, пълен с живот и потопен в простора на истината. Човек може да бъде щастлив, само когато е свободен. Вън от

свободата никакво щастие не съществува. За да придобие щастieto, човек трябва да мине през физическия свят, който неизбежно носи страдания. – Не може ли без страдания? – И без страдания може, но живот без страдания е живот без опитности. В бъдеще, при други условия на живота, възможно е да няма страдания, но днес, при сегашните условия, при сегашното развитие на човека, страданията са метод, предвиден от самата природа.

Един американски студент отишъл при един виден професор по философия и му казал: Господин професоре, искам да ми препоръчате един кратък, няколко месечен курс по философия. Професорът се замислил и му отговорил: Млади приятелю, има курсове по философия, които продължават няколко години; има и шестмесечни курсове. В заключение на това, ето какво ще ти кажа: Когато Бог иска да създаде тиква, нужни Му са само шест месеца. Когато иска да създаде дъб, нужни Му са сто години. Философия, придобита за шест месеца, представлява тиква. Философия, придобита в продължение на няколко години, представлява солидна основа, върху която човек може да гради живота си. Живот без страдания е живот на тиквата. Живот със страдания е живот на стогодишния дъб. Като погледнете кората на този дъб, ви четете по нея изпитанията, през които той е минал. Бури, ветрове, стихии са напукали кората на дъба, но той мълчи, не се оплаква от страданията си. От големите страдания дъбът е придобил големи знания. Той знае козметика, разбира от бояджийство и затова всяка година боядисва листата си, прави ги зелени. Ако дъбът нищо не говори за страданията си, колко повече това може човек да направи. Добре е човек да има търпението и устойчивостта на дъба. Да прекара цели сто години със заровена глава в земята, това говори за голямото търпение на дъба, за неговата голяма устойчивост.

Като говорим за великата любов, мнозина се страхуват, да не би тя да измести човешката любов. – Не, при идване на великата любов у човека, човешката любов ще се освободи, ще се разграничи, ще може свободно да се проявява. Ето защо, когато Христос казва на учениците си, че който не се отрече от баща си и от майка си, не може да Го последва, Той има предвид отричането на човека от онзи ум, който търси охолан живот, от онова изопачено сърце, което всякога ще го спъва. Щом се отрече от своя изопачен ум и от своето изопачено сърце, човек ще влезе в пътя на великата любов, която носи щастието. "Който се отрече от баща си и от майка си, от братята и от сестрите си, както и от своя живот, той ще приеме стократно в бъдещия вечен живот". Бъдещето започва вече да се реализира.

Сега, някои ще кажат, че не се нуждаят от братя и сестри и лесно могат да се откажат от тях. – Това е стара философия. Според новата философия на живота, отношенията на хората едни към други са такива, каквито са отношенията на Бога към тях. Значи, каквото е отношението на Бога към човека, такива трябва да бъдат и неговите отношения към хората. Това подразбира нов живот, нова култура. Как ще обичаш човека, ако не го погледнеш чрез очите на Бога? Бог носи в ума и в сърцето си всички души. Той иска да ги повдигне, да им даде знание, мъдрост, да вложи в душите им свобода, истина и живот, да ги направи щастливи. Той държи в ръцете си всички блага, които е предвидил за хората и чака времето да ги даде. Казано е в Писанието: "Да възлюбиш Господа Бога твоего с всичката си душа, с всичкия си ум, с всичкото си сърце и с всичката си сила! Да възлюбиш ближния си като себе си!" Христос казва още: "Любете враговете си!" Това са три закона, три степени, три прояви на любовта, които се намират в известно отношение помежду си. Ако не люби Бога, човек не може

да люби ближния си, а още повече той не може да люби врага си.

И тъй, човек първо трябва да люби Бога, после – ближния си и най-после – своя враг. Тези отношения образуват кръг, в средата на който се намира любовта. Тя дава храна на живота. Истината, посадена в живота като в почва, дава условия на свободата да покълне, да изкара своите издънки. Който се стреми към свобода, той трябва да се бунтува в себе си, да храни свещен бунт, свещен гняв в душата си, за да разкъса връзките на старото. – Нали е казано, че кротките ще наследят земята? – Силният човек е кротък, а не слабият, мекушавият.

Един проповедник, известен между своите слушатели за добър и кротък човек, чул едного да говори лоши думи за Господа. Проповедникът се приближил до него, ударил му две плесници и го повалил на земята. – Защо ме биеш? – Да знаеш, какво говориш! Бог те създаде, за да мислиш право и всякога да говориш истината. В мое присъствие не позволявам да се говори лошо за Господа! Истината трябва да се говори! Не се ли говори истината, всеки ще получи това, което му се пада. Дойде ли до истината, не само човек може да ви удари две плесници, но сам Христос може да направи това.

Един млад момък често говорил лоши думи за Христос. Щом се събирал с другари, първата му работа била да се гаври с името на Христос. Една вечер сънувал, че бил на черква. По едно време той видял, че Христос излязъл от олтара, отправил се към него, ударил му две плесници и го повалил на земята. На сутринта, като се събудил, спомнил съня си и започнал да плаче. Майка му го запитала: Защо плачеш? Той разправил съня на майка си и казал, че предчувствува нещо лошо. Наистина, след две седмици този момък умрял.

Какво показва този случай? – Човек трябва да държи съзнанието си будно, да не се колебае във вярата

си, да не говори лошо за своя Създател. Престъпи ли този закон, двете плесници ще дойдат. За да не дойдат плесниците, вие трябва да се пазите от злото. Не се борете със злото, но го избягвайте. Човек трябва да има една свещена идея в себе си за своя Създател, Който внася в него импулс към знание, към свобода, към истина, към красота, към щастие. Всичко може да критикува човек, но дойде ли до Бога, там трябва да се изпълни със свещен трепет и благоговение, със свещен идеал. По това трябва да се отличавате като ученици. И ученикът някога е бил въглен, но сега е диамант. Той е минал и минава през такова налягане, което е в състояние да превърне въглена в диамант. Ученикът се отличава по това, че може да пречупва светлината, както диаманта, вследствие на което придобива вътрешна стойност. Той е твърд като канара. Никой не е в състояние да разколебае неговата вяра и убежденията му. Ученикът има свойствата на диаманта – свети. На неговата топлина, и хляб може да се пече. Каквито са свойствата на диаманта, такива са и на ученика. Заради тези негови качества разумните същества го носят на ръцете си, както хората носят пръстени с диамантени камъни. Обаче, истинският ученик се крие дълбоко някъде, както диамантите се крият в земята. Има диаманти, заровени на 200 км дълбоко в земята. Дали вярвате в това, или не, то е друг въпрос. Ако е научен факт, един ден той ще бъде проверен. Важно е да знаете, че ученикът съдържа в себе си свойствата на диаманта. Има ученици, които са излезли вече на повърхността на земята, а други са още в земята, на дълбочина 200 километра. Числата 2, 20 и 200 означават принципът на живота – работа.

Ето защо, за да излезете от дълбочината на земята, в която сте заровени, от вас се иска работа. Това, което всеки човек е заровил в дълбочината на своята земя, представлява неговата душа. Човешката душа, това е

диамант, заровен в земята, на дълбочина 200 километра.

И тъй, научете се да мислите по нов начин. Новият начин на мислене започва с отричане на аксиомата, че $2+2=4$. Като механическо твърдение, $2+2=4$, обаче, по новия начин на мислене $2+2$ не е 4. Числото две представлява женски принцип, а числото четири – мъжки принцип. Значи, две жени, събрани на едно място, не образуват един мъж. Като механически процес, две и две дава четири, но като психически процес, две и две не е четири. Когато двойката се завърти четири пъти около себе си, във възходяща степен, ще се получи четири, т.е. мъжкият, разумният принцип ще се прояви. Числото четири е закон на еволюция. Следователно, за да се докаже, че $2+2=4$, нужни са ред изчисления. Защото, невъзможно е две жени да образуват един мъж. Когато се казва, че Бог извади едно ребро от Адам и създаде жената, това подразбира нещо метафизическо. Създаването на жената е философски въпрос, за разбирането на който се искат знания. Когато видя Ева, Адам каза: "Това е плът от плътта ми и кост от костта ми". Апостол Павел казва, че жената трябва да се подчинява на мъжа, защото е произлязла от него. – Не, жената не е произлязла от мъжа. Това е неразбиране на живота. Всички форми, създадени от Бога, съставят едно цяло. За да дойде до най-високата форма на развитие, човешката душа трябва да мине през всички форми. Във всяка форма тя седи известно време, докато научи нещо. Щом научи необходимото, тя напуска тази форма и влиза в друга, по развитие по-висока от първата. Достатъчно е човек да погледне на този въпрос от положението на което се намира днес, за да види, през какъв красив път е минал. После, като погледне, какъв път му предстои да минава, с какви форми да се облича, едва тогава ще разбере красотата и смисъла на живота. Следователно, човек знае нещата дотолкова, доколкото е минал през тях и ги е опитал. Що се отнася до онова,

което е над него и което му предстои да мине, той нищо не знае.

Казано е в Писанието, че човек бил създаден по образ и подобие Божие. Това се отнася до първия човек, а не до сегашния. Много време е нужно на сегашния човек, за да придобие образ и подобие Божие. За него това е далечно постижение. Казано е още в Писанието: "Възлюбил е Бог истината у човека". Възлюбете и вие истината, за да бъдете свободни. Истината ще ви направи смели и решителни, да работите за придобиване на свободата си, за да се справите, от една страна с вътрешните мъчнотии в себе си, а от друга – с външните мъчнотии. Придобийте ли истината в себе си и щастието ще дойде, т.е. щастието ще ви следва. Радвайте се, когато щастието ви следва, когато е зад вас. Ако щастието е пред вас, не се радвайте; не мислете, че сте го придобили. Хиляди години ще го гоните и няма да го стигнете. Това показва, че истината и свободата трябва да бъдат винаги пред вас, пред лицето ви, а щастието – зад вас, като задна стража. По този начин щастието казва на човека: Ако ти възлюбиш истината и свободата, аз всякога ще те следвам, ще ти бъда задна стража. Не ги ли възлюбиш, аз нямам доверие в тебе и не мога да те следвам.

Щастието е светъл, възвишен дух, който следва само човека на истината и на свободата. Достатъчно е един път да ви погледне този дух, за да трепти душата ви през цялата вечност. Да бъде човек щастлив, това значи Бог да го е погледнал, да му се е усмихнал. Кратки са тия моменти, но ехото им се отразява във вечността. Млад или стар, всеки човек е минал през тази опитност. Пулсът на неговата душа, която трепти през цялата вечност, говори за този момент.

Велик момент е придобиване на щастието. За ученика този момент е една от задачите на неговия живот. Не е ученик и не може да бъде ученик онзи, когото щастието не следва, за когото щастието не е задна стража. Не е

ученик и не може да бъде ученик онзи, който не държи в душата си идеята за постигане на щастието. Да бъде човек щастлив, защото Бог го е погледнал и му се усмихнал, това осмисля неговия живот.

Да придобие щастието, като задна стража в живота си, това е задача на всеки човек.

Т. м.

*

33. Лекция от Учителя, държана
на 20 юни 1928 г. София. – Изгрев.

ЕЛИПСА И ПАРАБОЛА

Т. м.

Като ученици на окултна школа, или по-право, като ученици на истината, вие се нуждаете от такава наука, между явленията на която да съществува вътрешна, разумна връзка. Тази наука ще ви направи свободни. Свободен човек е онзи, който има една връзка в живота си. Тази връзка не е нищо друго, освен път, посока на неговото движение. Посоката, пътят, по който човек се движи, представлява връзката му с живота. Същото може да се каже и за всяко небесно тяло. Всяко небесно тяло се движи из пространството, но движението му се определя от неговата връзка. Движението на небесните тела в нашата слънчева система се определя от връзката им със слънцето. Движението пък на слънцето се определя от връзката му с друго слънце. В самото движение няма никаква разумност. Разумността се крие зад движението. За пример, когато краката на човека се движат, те не съзнават това действие, но зад движението, зад действието седи разумна сила, която го направлява. Дали краката, ръцете, очите, устата, или цялото тяло се движи, зад всяко движение седи разумна, съзнателна сила, която го направлява. Защо се извършва известно движение, може

да не знаете, но зад него седи разумна причина, която има строго определена цел и намерение, за да стане това движение.

Като ученици, които сте изучавали геометрия, вие познавате фигурите елипса и парабола. Вие сте изучавали тия фигури, изучавали сте и ред теореми върху тях, доказани по математически и геометрически начин, но те крият в себе си идея, която малцина разбират. Ония учени, които са създали геометрията, разбират вътрешния смисъл на всички геометрически знаци, фигури и тела. Кръгът е завършена фигура, т.е. той представлява завършено действие, което може да бъде съзнателно, а може да бъде и механическо.

Какво представлява механиката? Какво нещо са механическите действия? Всички разумни процеси, които са завършени вече, се превръщат в механически. Такива процеси има в свиренето, в пеенето. За пример, едно дете започва да учи музика. То взима цигулката в ръце и свири година, две, три, десет. На първо време то следи всяко движение на ръцете си, следи нотите, знаковете – всичко в него е съзнателно. Обаче, от дълго свирене той става голям виртуоз и започва да свири механически. Ръцете му се движат механически по инструмента, без да мисли за тях. Това механическо движение на ръцете е завършената дейтелност на едно разумно същество. Зад механическото движение на ръцете се крие разумна, съзнателна дейност на разумно същество. Движението на часовника е несъзнателен, механически акт, но зад него се крие дейтелността на едно разумно същество – часовникарят.

Следователно, елипсата, като завършено действие, представлява един механически акт, зад който седи разумността. Параболата, като незавършено действие, представлява акт, разумността на който присъства в самия него. – Защо? – Защото това действие е още в процеса на своето създаване. Щом нещо е създадено вече, то се извява навън, като механическа проява, а разумността седи

зад него. От това гледище, параболата представлява разумен процес, за завършването на който могат да минат и милиони години. Всяко тяло, което се движи по пътя на параболата, има свое предназначение. Кое положение бихте предпочели: процесите във вашия организъм да бъдат завършени, както в елипсата, или незавършени, както в параболата? Красотата на живота седи в незавършените процеси. Щом една работа се завърши, тя става механическа. Музикантът изучава едно парче. Докато е ново, докато го учи, той е доволен, идея има в себе си. Щом го научи, изсвири го един-два пъти и преставя да го свири, иска нещо ново. Същото се забелязва и при яденето. Докато не си се нахранил още, приятно ти е да ядеш. Щом се нахраниш, слагаш чинията настрана, искаш нещо ново. Детето обича играчките си, радва им се, докато са нови. Щом остарее, то ги захвърля настрана. — Защо? — Защото всичко в тях му е познато.

Всички хора търсят новото в живота. Те се стремят към новото, като към незавършени процеси, чрез които могат да се проявяват. Всеки незавършен процес дава възможност на човека да мисли, да работи. Казвате: Ако даден незавършен процес представлява някаква каша, пак ли трябва да се стремим към него? — Зависи, каква е кашата. Има каши, които могат да се ядат; има каши, които съдържат отрова и не могат да се ядат. Какви по-опасни каши можете да си представите от тия, които се приготвят от месо? Те съдържат отрови, които постепенно разрушават човешкия организъм. Когато препоръчват растителната храна пред месната, целта е организмът да се запаси от отровите, които приема чрез месото, а не толкова да не страдат животните. И да не се колят, животните пак умират, пак стават банкет на по-нискостоящите от тях. Когато хората умират, били те учени, философи, царе, владци, все ще устроят банкет на милиони малки същества. Ще страдат ли хората тогава? Напро-

тив, те трябва да се радват, че минават от завършен в незавършен процес.

Кои процеси са завършени и кои – незавършени? Еднообразието, повтарянето представлява завършен процес на нещата. За пример, какъв смисъл има в честото повтаряне на стиха "Бог е Любов"? Не е достатъчно човек да изговаря този стих, но той трябва да го живее. В изявяване на любовта, като незавършен процес, е смисълът на живота. Всяка форма съдържа известна сила в себе си, която може да бъде механическа, т.е. завършена и разумна, т.е. незавършена. Когато силата завърши своето действие, тя механически се повтаря. Това механическо повтаряне създава еднообразие в природата. Ако не може и не знае, как да се храни, човек ще дойде до положение да механизира и процеса на яденето. Щом го механизира, той е изгубил вече една от красивите страни на живота. Всички явления в природата са разумни. Истински ученият, просветеният човек осмисля процеса на яденето, на дъвкането и идва до научни изводи. Той знае, че като дъвче на лявата си страна, ще има един резултат; като дъвче на дясната си страна, ще има друг резултат. Разумният човек осмисля всички явления.

Съвременните учени четат и изучават различни басни, но не се спират върху техния вътрешен смисъл, който може да ги ползва в живота им. За пример, в баснята "Петел и лисица" се говори за един красив, напет петел, който намерил парче сирене и за да го изяде спокойно, от никого не смущаван, той се качил на едно дърво. Отнякъде го видяла лисицата и бързо се отправила към него. Спряла се под дървото и започнала да го хвали, да го обсибва с ласкави думи: Бре, петльо, какъв си красавец, каква царска премяна имаш! Като тебе друга птица не съм видяла. Я попей ми малко, да чуя гласа ти! Слушала съм за тебе, че голям певец си бил. Петелът погледнал самодоволно към лисицата, отворил уста и закукуригал. Той забравил, че в устата си държал парче сирене. Това

чакала лисицата. Сиренето паднало на земята и тя бързо го нагълтала. – Голям простак е този петел – си помислила лисицата. После погледнала нагоре към петела и му казала: Добър певец си, петльо. И друг път пак ще дойда да ми попееш. – Дано бъда по-умен тогава, първо да опитам сиренето, а после да пея – отговорил петелът.

Какво представляват петелът и лисицата в живота? Петелът представлява човек идеалист, който с мислите си, хвърчи в небесата. Лисицата представлява материалист, който има обикновени, материалистични схващания за живота. Когато материалистът срещне някой идеалист, той започва да го хвали, че слушал добри отзиви за неговото пеене, за неговата красота и разумност. Поласкан от думите му, идеалистът отваря уста и започва да пее. Обаче, в този момент сиренето пада от устата му, а материалистът го сграбчва и казва: Голям глупец е този човек! Едва го похвалил и той отваря уста да пее. Парчето сирене, за което материалистът се лакоми, представлява къща, пари, ниви, лозя и др. Идеалистът пее навсякъде, но качи ли се веднъж на дървото, той не трябва да слиза от него. Дървото, на което петелът се е качил, представлява живота. Щом се качи на това дърво, идеалистът трябва да бъде умен, да не се подава на ласки и похвали. Подаде ли се, сиренето му ще падне на земята, където материалистът живее и последният ще го грабне. Петелът стои по-високо от лисицата. Неговият простор е по-широк от нейния.

Мнозина поддържат мисълта, че човек не трябва да бъде идеалист. С други думи казано: Човек не трябва да бъде петел. – Ако не е петел, лисица ли трябва да бъде? Коя форма е за предпочитане: формата на петела, или на лисицата? Ще кажете, че не предпочитате нито една от тях, но искате да бъдете човек. Обаче, има човек – петел и човек – лисица, т.е. идеалист и материалист. Материалистът се движи в елипса, в кръг. Той е човек на завършените процеси. Като го запитат, какво иска, той казва: Аз

търся нещо определено, нещо завършено, което мога да видя, да пипна и да разбера. Диамантът, за пример, е завършил процеса на своето развитие и се е скрил дълбоко в земята. Като го извадят оттам, хората го шлифуват и поставят на короната на някой цар, на някоя царица, или на пръстените на млади момичета и момчета. Обикновено, пръстен слагат на човек, когото назначават на служба, или когато млади момичета и момчета се женят.

И тъй, материализмът представлява съвкупност на завършени, разумни действия от миналия живот на човечеството. Тези действия, именно, представляват пособия за работа, за насърчение на човека към незавършени процеси. Незавършените процеси са процеси на бъдещето. — Как ще свършим с живота си? — Както свършвате с яденето, с ученето и т.н. Сядаш да ядеш и щом се нахраниш, казваш: Свърших. — Какво свърши? — Яденето. След два-три часа пак ще ядеш. У човека има един бирник, който излиза на всеки три-четири часа и го заставя да плаща. Имаш — нямаш, на бирника ще платиш. Как си представяте бирника? — Той не е нищо друго, освен човек, който обира хората. Той не е ангел, но хората доброволно му се подчиняват. Гладът е бирник. Той е неизбежен процес в природата, който служи като закон за уравновесяване на силите в завършените процеси. Докато е на земята, човек всякога ще има страдания.

Защо е създадена земята? На този въпрос всеки може да си отговори, че земята е създадена заради него. Какво представлява земята? — Каквото е главата на човека, такова нещо представлява и земята за него. В главата се крият всички богатства, с които човек може да разполага. Който навреме може да се ползва от тия богатства, той ще придобие Божиите благословения. За да извади богатствата от своя ум и да се ползва от тях, човек трябва да има връзка с Първата Причина на нещата, а оттам и със своите ближни. Хората са подбудителна причина. Те взаимно си влияят и един-друг се подтиква

към работа. Тази е причината, която заставя хората да се кооперират, да образуват домове, общества. Българите казват: "С един камък къща не става". Значи, с една мисъл, с едно чувство, с едно действие работа не става. С един ум, с едно сърце, с една воля процесите не се завършват. Хиляди умове и сърца трябва да се съединят в едно, да действат задружно, в една посока, за да имат някакъв резултат. Дейността на всички хора трябва да бъде насочена към един център – към Бога. Той е извор на всички възвишени мисли, чувства и действия, които осмислят живота.

Сега, за да извади богатствата на своя ум, човек се нуждае от светлина. Има ли светлина, той може да слезе и в най-голямата дълбочина на своята земя – на главата си и да извади богатството, което е скрито в нея. Светлината е пособие, инструмент, с който човек слиза в дълбочината на своята глава и разкопава пластовете ѝ да търси в нея злато и скъпоценни камъни. Златото е завършило своето развитие. То е съставено от два елемента, от две вещества, така тясно свързани, че го правят хомогенно. Всъщност златото не е хомогенно тяло, но съвременните химици и до днес още не са успели да го разложат. От гледището на окултната наука, процесът, през който златото е минало, е завършен, разумен процес, в който са взели участие два живи елемента. Тази е причината, поради която златото не се окислява и минава за благороден метал. Във всички елементи, които се окисляват, процесите не са завършени. Следователно, докато човек се окислява, докато се тревожи, процесите на неговия живот не са организирани, т.е. не са завършени. Човек може да има много незавършени процеси в себе си, но покрай тях трябва да има и някои завършени. Завършените процеси у човека представляват неговото верую и убеждение, както и неговите идеи. Човек без идея, без верую, без убеждение, без идеал, живее в незавършени процеси. Всички експлозии, които причиняват страдания

и нещастия на хората, стават все в незавършените процеси. Ние трябва да поставим основата на своя живот върху завършените процеси, за да работим съзнателно и с незавършените.

Кой процеси са завършени и кои – незавършени? Радостта е завършен процес, а страданието – незавършен. Като се радва, човек събира плодовете на своята работа. Докато страда, той не знае, какво му носи страданието. Щом изяде плода, човек трябва да посади семките в земята, за да очаква след години друг завършен процес. Който не седи, той не може да се радва. Завършените и незавършените процеси осмислят живота. Завършените процеси осмислят физическия живот, а незавършените – вътрешния, идейния, т.е. духовния живот. Ето защо, човек живее или със старата философия, с философията на временното, на преходното в живота, или с новата философия на идейното, на вечното. Мнозина отричат идейния живот, понеже бил живот на мечти, на илюзии. – Смисълът на живота се заключава, именно, в мечтите. Човек живее, докато мечтае. Престане ли да мечтае, престава и животът. Докато мечтае, човек има стремеж да работи, да предприема, да върши велики дела. Щом престанат мечтите, човек казва, че това няма смисъл, онова няма смисъл и мисли само за смъртта. Той казва: Няма за какво повече да се живее, освен за черната земя. Започне ли да разсъждава така, този човек става вече материалист. Той иска да каже, че не може повече да бъде петел, не може да се занимава с незавършени процеси. Значи, той иска да бъде лисица. Хората умират, за да разберат, защо живеят. Нещата се изучават в техните противоположности. Смисълът на живота се разбира чрез смъртта, чрез сиромашията, човек познава смисъла на богатството, на богатата, които му са били дадени, без той да ги е оценил. Щом вземат богатството на човека, умът му започва да просветва. Тогава той разбира, че не е използвал богатството си, както трябва.

Като изучавате живота, ще видите, изобщо, че някои хора не са доволни от това, което имат. Богатство имат, не са доволни; знание имат, не са доволни; здраве имат, пак не са доволни. Слушате някой да казва: Глава имам, но защо ми е тази глава? Главата ми не е на място. – На място е главата ти, но трябва да работиш, да учиш. Преди няколко дни дойде при нас един религиозен човек от Рилския манастир и започна да разправя, че търси управителя на фараоновия дом – Пентефри. Имал да върши някаква работа с него. Казвам му, че Пентефри е живял в далечното минало, преди три-четири хиляди години. Защо не го е търсил навремето, тогава да свърши работата си, а го търси днес, когато не е на земята. Ако пък е дошъл на земята, той трябва да знае сегашното му име и така да го намери. Този човек се чуди, защо хората не могат да го разберат. – Никой не може да го разбере, защото той живее в своето далечно минало, в завършените процеси. Благодарение на това, той минава за човек, на когото липсва нещо. За такъв човек казват, че дъската му е мръднала. Това не е за присмех. Всеки човек може да изпадне в такова състояние, да преживее нещо от своето минало, което да не съвпада с времето, в което днес живее. За да не изпада в такива състояния, човек трябва да работи.

И тъй, размишлявайте върху незавършените и завършените процеси. Завършените процеси са свързани с незавършените. Незавършените процеси за хората са завършени за същества от по-висока еволюция. Затова е казано в Писанието, че възможните неща са за хората, а невъзможните – за Бога. "Невъзможното за човека е възможно за Бога". Всичко, което човек не може да направи, Бог може да го направи. Това значи: дайте възможност на душата си да се свърже с Божия Дух, за да се осмислят незавършените процеси. Само тази връзка е в състояние да покаже на човека знанието на елипсата, като завършен процес и на параболата – като неза-

вършен. В живота елипсата представлява завършен процес. Когато снесе яйце, кокошката кудкудяка. Кудкудякането представлява радостта на кокошката. Тя се радва, че се е освободила от едно ограничително състояние, от едно мъчение. Докато снесе яйцето си, кокошката страда, мъчи се. Ако се остави да живее при естествени условия, тя може да снесе най-много 12 яйца на сезон. Щом снесе яйцата си, тя започва да мъти. Обаче, откак човек е започнал да отглежда кокошката, той я е поставил при неестествени условия за нея, да снася повече яйца. Чрез своята разумност, човек е подобрил външните условия на кокошката, вследствие на което може да снася повече от 100 яйца на сезон. Тя възнагражда труда и грижите на господаря си, но себе си изтощава като изразходва много енергия. При всяко снасяне на яйце, животът на кокошката е изложен на смърт, както е изложен животът на раждащата жена. Затова Христос казва: "Жена кога ражда, на скръб е".

Следователно, от Божествено гледище раждането на дете и снасянето на яйце са един и същ процес. Колкото и да е малка кокошката, нейната работа е толкова важна, колкото и работата на разумния човек. Който разбира законите на живата природа, той вижда във всички процеси и явления разумна, съзнателна връзка. Ето защо, чуете ли, че някоя кокошка кудкудяка, знайте, че тя е страдала, мъчила се е и сега се радва, че се е освободила от мъчението си. Ще кажете, че Господ е създал кокошката, че Той знае всичко, има предвид нейните страдания. — Откъде знаете, че Бог всичко е предвидил? Някой казват, че Бог всичко знае; други казват, че Той нищо не знае, а трети дори отричат Неговото съществуване. Как мислят хората за Господа, това зависи от техните възгледи. Лисицата казва: Реално е само това, което ходи по земята. Всичко, което хвърчи във въздуха, не е реално. Значи, лисицата поддържа една философия, а петелът — друга. Кой от двамата е по-прав?

И тъй, каквото е отношението между петела и лисицата, такова е отношението между ангелите и човека. Щом се говори за ангели, хората казват: Празна работа е това. Никакви ангели не съществуват. Няма защо да се стреми човек към ангелския свят. Когато някой ангел се качи на едно дърво и държи сирене в устата си, човек се приближава към дървото и започва да ласкае ангела, да го хвали за добрите му качества. Щом ангелът отвори устата си да заговори с човека, сиренето пада на земята, човек го взима и казва: Голям простак е този ангел! Ангелът поглежда отгоре и си казва: Опитай се втори път да дойдеш при мене, да видиш, как ще постъпя. Един път можеш да ме излъжеш, но втори път не се лъжа. – Може ли човек да излъже ангел? В далечното минало Господ изпратил на земята милиони ангели, наречени Синове Божии, да учат и да помагат на по-слабите от тях. Като слезли на земята и видели красивите човешки дъщери, ангелите се влюбили в тях и забравили за какво са слезли на земята. Те се оженили за красивите дъщери на света и останали дълго време на земята. Бог изпратил други ангели да видят, какво правят другарите им на земята. Те слезли при другарите си и видели, че всички били женени вече. Върнали се при Бога и казали, че другарите им били женени, но се оплаквали от живота си. Господ казал: Нека останат още на земята, да научат урока си добре.

Съвременните хора страдат, пъшкат, оплакват се от живота. Кой е този, който пъшка и страда у човека? – Това е онзи ангел, който преди хиляди години е слязъл на земята, оплел се е в материята и не може да се освободи. Днес той страда, пъшка, мъчи се, но не може да излезе от гъстата материя, с която се е свързал. Женитбата, това са ония мисли и желания у човека, които са го оплели, които са го свързали с гъстата материя. Тази е причината, поради която човек се лакоми да придобие големи богатства, сила и знания. Той иска всичко да придобие,

да стане велик, силен човек, но в края на краищата нищо не придобива. Докато е на земята, човек иска да свърже двата края на параболата, да я огъне, но не успява. Гигантска сила се иска от човека, за да огъне двата края на параболата. Когато някой казва, че има идея, която иска да реализира, това подразбира стремежа на човека да огъне параболата. За физическия свят това е невъзможно. Наистина, като изучавате съвременните науки – естествените науки, математика, геометрия, навсякъде виждате завършени процеси. В завършените процеси действа механиката. Щом е така, завършените процеси не могат да бъдат идеални. Път ли се строи, къща ли се гради, все ще има някакъв недостатък. Завършените процеси, като механически, винаги се отличават с някакъв недостатък.

Сега, като знаете това, благодарете, че половината от процесите на вашия живот са незавършени. Благодарете, че животът ви представлява отворен кръг, а не елипса. Благодарете, че имате зъби, с които дъвчете храната си. Благодарете, че имате очи, с които виждате изгряването на слънцето. Благодарете, че имате възможност да четете книги и да размишлявате по тях. Благодарете, че имате приятели, с които можете да се разговаряте. Благодарете за всичко, което ви е дадено и което можете да направите. Това са малки завършени процеси, които отварят пътя към незавършените. Като погледнете към небето, осеяно с множество звезди, казвате: Какво ли се крие там? И като не можете да си отговорите, вие се отчайвате, мислите, че никога няма да проникнете в живота на небето. – Няма защо човек да се отчайва. Достатъчно е всяка вечер да наблюдава звездите, да ги изучава, за да се свърже с тях като с живи, разумни същества. Така той ще разбере, че между звездите и него съществува известно отношение. Само така той ще разбере, че между всички явления в природата съществува тясна

връзка. Щом се убеди в това, животът му се осмисля и придобива известна красота.

Защо страдат хората? – Защото се натъкват на незавършени процеси. Щастieto се крие в незавършените процеси. Те подтикват човека към Великото, което ги прави гениални. Любовета е незавършен процес. Мъдростта е незавършен процес. Добродетелта е незавършен процес. Вярата, надеждата, знанието са незавършени процеси. Всички велики работи в живота се крият в незавършените процеси. Това е параболата в живота. Това е новото, това е идеализмът, това е Божественото начало у човека. Елипсата пък представлява материализма, в който действуват механически, т.е. завършени процеси.

Мнозина запитват, има ли някаква наука в завършените и незавършените процеси. – Има наука, разбира се. Даже сама за себе си науката представлява незавършен процес. За пример, числата и действията с тях се отнасят към специфична област от науката, в която пак се срещат завършени и незавършени действия. Завършен процес е събирането на 2 и 2 и умножаването на 2 по 2. Значи, $2+2=4$; също така $2 \times 2=4$. Защо и при двете действия се получава едно и също число? Ако работите с числото пет, получавате съвършено други резултати: $5+5=10$, $5 \times 5=25$. Какво представлява числото пет? – Човешките чувства. Ето защо, като съберем пет и пет и като умножим пет по пет, виждаме, какви възможности се крият в човешките чувства. Ако съберем $2+5$, получаваме 7 – число, което представлява мъжки, творчески принцип в природата. Това действие показва, че жената е щастлива, само когато мъжът е в нея. Не е ли мъжът в нея, тя е нещастна. Мъжът твори, а жената съгражда. Ако човек само яде, дъвче, а няма кой да гради, тялото ще се разруши. Мъжът дъвче, яде, а жената гради. Оттук виждаме, че двата принципа, мъжки и женски винаги трябва да присъстват в човека. Казано е в Писанието: "Нито мъж без жена може, нито жена без мъж". Като дъвче, мъжът слага

храната в лявата страна на устата и оттам я предава на жената, тя да има грижа да съгради нещо от нея, по правилата на Божията мъдрост. Който не разбира смисъла на дъвкането на храната, от устата си той ще я изпрати в стомаха, но с недоволство. Той ще усети тежест в стомаха, главоболие и обезсмисляне на живота.

Защо обикновено човек е недоволен? – Защото не разбира живота и иска да свърши всичките си работи изведнъж. Човек се радва само при незавършените процеси. Искаш ли да бъдеш доволен от живота, не събирай двата края на любовта. Не събирай двата края на истината. Не събирай двата края на добродетелта, на правдата, на знанието – на нищо не събирай двата края. С други думи казано: Нищо не говори на хората за своите добродетели, за своето знание! – Защо? – Защото те са незавършени процеси. Който казва, че има малко знания, той е умен човек. Който казва, че много знае, той е още на физическия свят, като кокошка и знае само да кудкудяка, че яйце е снесъл. Какво знае музикантът, който едва е започнал да свири? За да го признаят за виден музикант, той трябва да владее класическата музика. Някой иска да бъде добродетелен. Добродетелта е класическа музика. Следователно, за да стане добродетелен, в широк смисъл на думата, човек трябва да е свирил няколко живота наред, да научи добре да свири класическото парче "Добродетел". Да бъдеш добродетелен, това не е механически процес, но процес на продължително учене. Това не е еднократно действие, което може да осигури хляба на човека. Истински добродетелен човек е онзи, който може да събуди човешката душа. Да събудиш една човешка душа, това значи така да я нахраниш, че като излезе от твоя дом, да разбере, защо живее, да познае Божественото в човека и за вечни времена да помни, какво е придобил от този човек. Това значи добродетелен човек. Това значи човек на новата култура, на новата философия.

Какво изисква новата философия от човека? – Тя изисква от човека да бъде идеалист, но разумен; да знае, че в похвалите на хората се крие известно користолюбие. И тогава, като започнат да го хвалят, той първо ще изяде сиренето, а после ще пее. Който е материалист и той трябва да бъде умен, да знае, какво да каже на идеалиста, за да може да вземе сиренето му. Ако лисицата не би могла да вземе сиренето на петела, баснописецът не би могъл да напише баснята "Петел и лисица", за да изнесе хитростта на лисицата. Лисицата постъпи по-умно, по-хитро от петела, защото знаеше, какво нещо е сиренето. Петелът не знаеше, какво нещо е сиренето, затова се захласнал в думите на лисицата и започнал да пее. На втората година лисицата постъпила пак хитро, но петелът бил умен. Това са процеси, които стават постоянно у човека. Щом разбере тия процеси, човек ще знае, че е дошъл на земята да бъде или петел, или лисица, не по форма, но по прояви. Дали ще бъдеш петел или лисица, не е важно; важно е и при едното, и при другото положение да постъпваш разумно, като разумен петел, или като разумна лисица. Христос казва: "Бъдете хитри като змиите и незлобни като гълъбите". На съвременен език преведено: "Бъдете хитри като лисиците и песнопойци като петела".

Мнозина са недоволни, че не успяват, не постигат желанията си. Те казват: Каква полза от нашето учение? И ние сме толкова религиозни, колкото и хората от света. – Има една разлика. Тя седи в следното: религиозните хора от света се движат в завършените процеси, а вие се движите в незавършените. Смисълът на живота се заключава в незавършените процеси. Те са Божествени процеси. Който работи с незавършени процеси, той е влязъл в смисъла на живота и носи в себе си идеята за щастие, за блаженство, за знание, за мъдрост, за любов, не като завършени процеси, а като незавършени. Незавършените процеси обхващат цялата вечност. – Какво ще стане с нас, след като влезем във вечността? – Не съединявайте

двата края на нещата. Докато разсъждавате по човешки, с човешки ум, вие никога няма да разберете Божиите работи. Божиите работи се разбират с Божествен ум.

Сега, помнете следното: Пътят, по който човек върви, представлява парабола. – Защо страдам? – Защото се движиш по парабола. Параболата създава на човека толкова щастие, колкото и нещастие. Да бъдеш идеен човек, това значи да приемаш всички неща с радост, с усмивка на устата, защото съзнаваш, че пътят ти е такъв. Ти си търговец, но един ден изгубваш всичките си капитали. Ако си идеен човек, ще повикаш приятеля си, ще му разправиш, какво е положението ти, но ще кажеш, че не съжаляваш, понеже пътят ти е такъв – движиш се по линиите на параболата. Ако разсъждава така, човек прилага Божествения ум в живота си. Този е пътят за разрешаване на противоречията. Те представляват незавършени процеси, в които се влива Божественият ток и дава права посока на живота.

И тъй, благодарете на Бога за всичко, което се случва в живота ви. Казано е в Писанието: "Всичко, което се случва с онези, които любят Бога, ще се превърне на добро".

Т. м.

*

34. Лекция от Учителя, държана
на 27 юни 1928 г. София. – Изгрев.

НАЧАЛОТО НА ДОБРОДЕТЕЛТА

"В светлината на Божия Дух има живот и мир".

Размишление.

Докато е на земята, човек се нуждае от известно припомняне. Потребно е от време на време да се припомни на човека онова, което не знае, или което е забравил. За пример, ако човек е направен от захар, трябва да му се напомни да не се доближава до вода, за да не се разтвори в нея. Срещне ли вода на пътя си, той трябва да стои далеч от нея. На физическия свят човек е толкова устойчив, колкото захарта. Отделният човек, както и цялото човечество, не съзнават още тази истина, вследствие на което се мисли, че земният живот е устойчив. Доколко земният живот е устойчив се вижда от това, че най-малкото изпитание на човека е в сила да го изкара от релсите му и да изгуби съзнание, разположение, правата си мисъл. Засегнете ли някъде човека и най-благочестив да е, веднага ще измени и морала, и философията си. — Защо? — Защото е засегнат на слабото му място. Бутнете ли човека на слабото място, захарта му веднага се стопява. Когато захарта срещне вода, тя веднага капитулира. Тя казва: С всичко мога да се боря, но не и с водата.

Оттук вадим следното заключение: който не може да устоява срещу водата, той е направен от захар.

Водата и захарта са символи, които трябва правилно да се превеждат. Не можете ли правилно да ги преведете, вие ще изпаднете в грешки. Хората грешат не само по отношение на тези символи, но и по отношение на духовния живот. Като не разбират правилно физическия живот, те не разбират и духовния, вследствие на което дават криви обяснения за небето, за ангелите, за Бога. Те проповядват едно, а друго вършат. В това отношение те приличат на някой неопитен учител по рисуване, който предава на учениците, как трябва да рисуват, а като започне да рисува и той прави грешки като тях. Леките неща и учениците могат да ги рисуват. Дойдат ли до някои сложни рисунки, там учителят се проявява. Понякога и рисунките на учителя не приличат на оригинала.

Днес всички хора говорят за висок морал, но като дойдат до приложението на този морал, те ще изнесат някаква права или крива линия, която донякъде само се съгласява с морала му. Едва ли ще срещнете човек, който може да понесе този морал в неговите тънкости, както е изразен в живата природа. Затова се изисква човек с ум и сърце като Божиите. Обаче, ако при днешните условия човек има ум и сърце като Божиите, в него ще се роди голяма гордост. Малко трябва на човека, за да прояви гордостта си. Гордостта е качество не само на човека, но и на животните, и на растенията. Срещате млад момък или мома, свършили университет, но така дигнали глава, толкова недостъпни, като че цял свят победили. Когато Бог създал комара, последният извадил оръжието си и махал надясно-наляво с него. По едно време той срещнал един лъв в гората, жилнал го с оръжието си по носа и го повалил на земята. Комарът се възгордял и си казал: Виждате ли, колко съм силен? Такова голямо и силно животно – цар на животните, повалих на земята. По-нататък комарът срещнал една паяжина и се оплел в нея. Па-

якът веднага започнал да го души. – Как смееш да ме душиш? Преди малко повалих на земята царя на животните, а ти, толкова малко същество, ме нападаш и душиш! Преведете тези символи – комарът, лъвът и паякът и вижте, в какви случаи в живота могат да се използват техните качества. Често животните, с някои характерни техни черти, се уподобяват на хора. В случая животните се взимат като символи. От гледището на великия свят, всяко живо същество, малко или голямо, е на мястото си. В целокупния живот, всяко живо същество представлява такава буква, каквато е буквата във всеки език.

Представете си, че имате няколко букви от азбуката: И, М, А, Г, Р. Какво ще правите с тия букви, ако не знаете в какъв ред да ги поставите? – Ще се намерите в голямо противоречие. Обаче, поставите ли ги в някакъв ред, вие ще образувате една дума, която ще убеди хората в нещо. Ако пишете писмо на своя приятел, в което нареждате буквите по начин, какъвто вие желаете, нищо няма да излезе: И М А Г Р. Наредите ли ги в някакво правилно съчетание, вие ще образувате думи, които ще ви подействуват или благотворно, или като киселини. Това зависи от начина, по който буквите се разместват. Като разместите буквите, вие сте в състояние да образувате и киселини. Ако не знаете, как да постъпвате в живота си, тия киселини могат да произвеждат големи взривове. Като влезе в духовния живот, човек трябва да си служи с положителната наука. Той трябва да знае, къде да употребява всяка буква, всеки слог и всяка дума. Не спазвате ли тези закони и мислите, че всичко знаете, че сте завършили еволюцията си, вие сте пред едно голямо отклонение от правия път. – Аз знам много работи. – Много работи знаеш, но още много не знаеш. Да сготвиш боб – знаеш, но да посадиш едно семенце в земята, не знаеш. Да сготвиш някакъв обяд, знаеш. Обаче, дойде ли въпрос да помогнеш на някой, който страда от треска, не знаеш, как

се лекува треска. Ето защо, човек е дошъл на земята, за да научи всичко, да се усъвършенства.

Какво значи да се усъвършенствува човек? — Самоусъвършенствуването представлява велика задача за човека. Казвате, че Господ е създал космоса, с всички планети и слънца. Казвате още, че слънцето и звездите били създадени за времена и за години. Какво разбирате под думите "времена и години"? — Животът се проявява във времена: в пролетта, в лятото, в есента и в зимата. Понятието "време" не е така просто, както някои си го представят. Времето подразбира известни процеси, които се извършват в живота. Без тия процеси времето остава непонятно, защото само по себе си то не може да се прояви. От гледището на Божествения свят, времето се уподобява на лист, върху който могат да се пишат различни неща. От написаното се съди, кога какво е станало. Времето и пространството в живота вървят заедно.

Какво представлява самият живот? Някои учени казват, че животът се характеризира с движение. В живота има движение, но сам той не е движение. Други учени казват, че където има живот, там има и мисъл. Мисълта дава подтик към живот, но животът не е мисъл. Много качества могат да се припишат на живота, но сам за себе си животът не може да се определи. Как ще определите, какво нещо е метърът? Ще кажете, че метърът е мярка за дължина. Обаче, това не е достатъчно. Има известни максими в живота, с които определяме, мерим неговите прояви, но тези максими не съставляват още самия живот. Понеже животът, в своята целокупност, не може да се определи, ние се спираме върху максимите, с които той си служи и ги изучаваме поотделно. За пример, като дойдем до доброто, ние го изучаваме в кръга на неговата дейтелност, без да го вадим от рамките му. Следователно, не приписвайте на доброто качества, каквито не притежава. Често казвате, че някой човек е добър, но глупав. Това е частично разбиране на доброто. Добрият човек не

може да бъде глупав. Доброто е основа на разумността. Без добро умът не може да се развива. Доброто предшества развитието на ума. Следователно, щом доброто се прояви у човека, едновременно с него започва да се развива умът, съвестта, интелигентността. Срещнете ли добър, но глупав човек, тази доброта още не е истинска, не е онази доброта, която е присъща на Божественото у човека. Тя е човешка доброта, а човек не може да взима себе си за мярка на нещата.

Сега, за да не изпаднете в криви разбирания, виетрябва да изхождате от Божествената мярка на нещата, а не от човешката. Божествената мярка само е в състояние да очертае истинската морална физиономия на човека. Без тази мярка, човек би бил склонен да съди хората за всяка тяхна грешка, за всяко тяхно престъпление, без да подозира, че и в него се крият възможности за грешки и престъпления. Разликата между един и друг човек се заключава само в степента на възможностите му. Колко хора днес са готови да говорят истината? Коя млада жена би се осмелила да каже на мъжа си, че харесва еди-кой си млад човек? Има ли нещо престъпно в харесването? Докато е била мома, тя е могла да харесва този или онзи; щом се ожени, тя вече не е свободна. — Защо? — Защото не познава истината. Само истината прави човека свободен. Тя не познава истината и не може да я изповяда. Докато нещата се разбират по човешки, вие всякога ще виждате престъпления там, където не съществуват и ще ги отричате там, където явно съществуват. Има постъпки, които правят водата нечиста. Тези постъпки могат да се нарекат престъпления. Има постъпки, които правят нечистата вода чиста. Те внасят подобрение в тази вода. И единият, и другият резултат се виждат накрая. Докато не е дочакал края на нещата, човек мъчно може да се произнесе за дадена постъпка, престъпна ли е тя, или не. Затова е казано в Писанието: "По плодовете им ще ги познаете".

И тъй, всяка постъпка, която е в състояние да накърни благородството на човека, да внесе известен наклон в пътя на душата му или да внесе елемент на нечистота в живота му, е престъпление. Ама условията в живота поставили човека да сгреша, да извърши някакво престъпление. Това е философия, която не оправдава човека. При всички условия на живота човек може да бъде чист – от него зависи. Щом иска да бъде чист, той може да запази чистотата си. Щом е чист в малките си прояви, човек ще бъде чист и в големите. Не е ли чист в малките си прояви, в големите по никакъв начин не може да бъде чист.

Като не разбират законите на живота, хората се виждат в невъзможност да се справят с престъпленията и започват да се морализират: Това не трябва да се прави, онова не трябва да се прави. – Какво трябва да се прави? – Разумно трябва да се живее. Въпреки това, когато срещнете, казва, че е свободен да живее, както той иска. – Като живее така, към какво се стреми? – Към придобиване на щастие. Питам: Ако човек живее, както иска, или както разбира, може ли да бъде щастлив? Според мене, само онзи може да бъде щастлив, който живее според ръководството на Божия Дух в себе си. Божият Дух ръководи всички хора, но всички не Го слушат. Там е различието. За пример, в къщата на един професор влиза беден, измъчен човек, който три дни не е ял и спал. Духът отвътре пошепва на професора: Прояви милосърдието си към този човек. Нахрани го, дай му подслон да си почине. – Заеет съм, имам да приготвям лекция. Това може и слугата ми да свърши. – И слугата може да свърши своята работа, но каквото той направи, за себе си го прави. Каквото ти направиш, само то е за тебе. Затова, прекрати работата си, нахрани този беден човек, дай му възможност да си почине и като го удовлетвориш, продължи своята работа. Постъпиш ли така, работата ти ще върви успешно. Трябва ли професорът да се оправдава с това, че нямам свободно време? Той ще каже, че пише книга, в

която дава ред максими, как да живеят хората и как да се обичат. Това е морализиране. Какво правят тия учени? Като видят човек, който не изпълнява техните максими, те го считат за престъпник. Обаче, ако се проследи техният живот, те ни най-малко не изпълняват това, което са писали. В това отношение моралистите приличат на онзи свещеник, който проповядвал един ден в черквата върху стиха: "Който има две ризи, да даде едната на сиромасите". Като чули тия думи, попадията веднага дала едната риза на мъжа си на един беден, а другата задържала. След това мъжът и потърсил чиста риза да се преоблече. – Жена, къде е чистата ми риза? – Дадох я на един беден. Нали в неделя ти говори на селяните, че Христос е казал – "който има две ризи, едната да даде на сиромасите". – Това се отнася до селяните, до хората, които слушат проповедта, но не и до нас.

Следователно, когато проповядва някакъв морал, човек непременно трябва да включва в него и себе си. Преди всичко той сам трябва да бъде образец. Ако проповядва на хората върху милосърдието, неговият живот трябва да им служи за пример. Не може ли той да им даде пример, нека намери друг човек, но без образец да не проповядва. Всички хора не са еднакво милосърдни, но едни други се допълват. Това се отнася не само до милосърдието, но до всички чувства и способности у човека. Изобщо, всички хора се намират на различни степени на развитие. Някой мисли, че е много способен. Той може да е способен, но способностите му трябва да се проявят. Това става като храни своите чувства и способности. Той ще вземе нужната храна от околната среда. За пример, за да прояви любовта си, човек трябва да живее в общество на хора, а не сам. Как ще прояви любовта си, ако живее сам? Той ще се познае, само когато е в общество, между много хора. Питате: Защо Бог е създал света? Този въпрос е задаван от учени и философи, от адепти, но никой не е получил отговор – и до днес още става неразрешен.

Казвате: Ако светът е създаден за Бога, ние знаем, че Той е съвършен, от нищо не се нуждае. — Бог е съвършен, наистина, Той не се нуждае от залъгалки. При това, каква нужда има Той от хора, които непрестанно грешат? Защо трябва да се занимава с тях, да ги съди? Щом е съвършен, защо допуска толкова несъвършени работи в света?

Това са ред въпроси, които мнозина са задавали и продължават да ги задават. Всеки сам трябва да си отговори на тия въпроси. Аз съм си отговорил вече и вие трябва да си отговорите. Тъй както аз съм си отговорил, никой друг не може да си отговори. — Защо? — Тези въпроси ще се разрешат лично, от всеки един поотделно. Какво правят момите и момците? Като се срещат, една мома си хареса един момък и се влюбва в него. Друг момък пък харесва втора мома и се влюбва в нея. Всяка мома и всеки момък намират своите възлюбени и се чувствуват щастливи. Всяка мома мисли, че няма друг подобен на нейния възлюбен. Всеки момък мисли същото за своята възлюбена. Право ли е това? От известно гледище е право. Всеки разрешава този въпрос от лично гледище.

Ето защо, дойдете ли до разрешаване на високи въпроси, вие трябва да имате нужното смирение. Без смирение човек не може да се развива. Виждате, че някой греши. Не го съдете, но вижте причините, защо греши. Някоя мома се кичи. — Защо? — Тя сама не се кичи, друг някой я кичи и нарежда. — Кой е този, който я кичи? — Момъкът, когото тя обича. Ако тя не обичаше този момък, никога не би се кичила. В това отношение момата е картина, а момъкът — художник, който рисува картината. Каквото пожелае художникът, това рисува: днес пожелае да сложи едно цветенце на главата ѝ, утре — едно перце и т.н. Докога ще продължава това? — Докато художникът завърши картината. Щом я завърши, той не слага вече никакви краски върху нея. — Кога художникът счита кар-

тината си завършена? – Когато я продаде. Щом момата се ожени, тя не е нищо друго, освен продадена картина.

Питам: Защо картините трябва да се продават, т.е. защо хората трябва да се женят? Според мене, докато човек не разреши в себе си въпроса за женитбата, той не трябва да се жени. Ако не разреши този въпрос правилно и да се ожени, както е влязъл в брак, така ще излезе. Преди грехопадането женитбата е представлявала посвещение. Тогава човек се е учил. Днес, след женитбата, мъжът или жената изпълняват роля на съдебен следовател: Защо си облякъл дрехата си така? Защо шапката ти не е сложена, както трябва? Защо не си се вчесал на път в средата и т.н.? – Това не е никаква женитба. Женитбата подразбира свързване на две души с противоположни способности и дарби. Женитбата подразбира среща на две души, лице с лице, за да може истината да се изяви между тях. Мъжът и жената са две огледала, в които човек може да се оглежда. Като се оглежда, човек вижда своето вътрешно отражение – мирът. Тогава той си казва: Защо съм се толкова навъсил? Защо съм свил вежди? Когато навъси веждите си, човек мисли. – Защо? – Защото е недоволен от окръжаващата среда. Недоволният трябва да намери причината за своето недоволство и да я премахне. Някой се погледне в огледалото, не е доволен от себе си – липсва му нещо. Друг пък пише нещо, но и той е недоволен, защото хората щели да го критикуват. Трети е недоволен от себе си, иска да бъде добър към всички: към Бога, към ангелите и към хората. Никой човек не работи и не живее за себе си. Със слизането си на земята, човешката душа влиза в съприкосновение с Божия Дух, както майката влиза в съприкосновение с детето си. За детето майката представлява Божествения Дух. И квачката се грижи за пилетата си, както майката за своето дете. Значи, където и да се обърне човек, навсякъде в живота си среща Божественото, което работи, повдига всяко живо същество.

Като разглеждате нещата по този начин, вие ще имате ясна представа за тях и ще вървите напред, без да се спъвате. Така само ще освободите ума си от излишен товар. Когато влизате в спасителна лодка, колко багаж ви е нужен? – Малко и то най-същественото. Съществено за вас е това, което можете да вземете със себе си в лодката. Вън от него всичко друго е излишно. Нужни ви били дрехи, шапки, обувки, покъщнина. – Всичко това е за света. За вас е нужен най-малкият багаж, без който не можете. Днес сте в парахода, но утре ще получите призовка, с която ще ви поканят да заминете за невидимия свят. Там ви чакат на аудиенция, да дадете отчет за всичко, което досега сте направили. Сериозна работа е това! Който е готов с отчета си, той ще се радва, че го викат на онзи свят.

Страшно нещо е заминаването на човека за онзи свят! Голям страх, голямо треперене ще бъде. Като се явите на аудиенция при Бога, Той няма да ви съди, но ще ви помогне да отделите същественото от несъщественото. Да се явите на тази аудиенция, това значи да изпитате Любовта Божия върху себе си. Той ще изпрати красива, огнена колесница, придружена от два ангела, да ви вземе. Те ще ви дигнат с чест и слава от земята. Вие ще оставите на земята кожуха си и всичко несъществено, а ще вземете със себе си само същественото. – Горкият човек! – отиде си. – Никъде не е отишъл, но дойде огнена колесница, която го задигна със слава и величие. Ще кажете, че това се отнася до светиите. – Нима светиите не са хора? И те са хора, но са изпълнявали волята Божия. Те напълно са прилагали Божиите закони.

За учениците на окултната школа има една опасност: Те могат да умрат от преизобилие, от пресищане, от преяждане. Окултните ученици са големи гастрономи. Те искат да разрешат всички житейски въпроси: как е създаден светът, причините за злото, реален ли е животът, какъв е неговият смисъл и т.н. Вследствие на тази

голяма алчност за знания, те преяждат, разстройват стомаха си. За да задоволят този свой ламтеж, те се натъкват на ред противоречия. Те трябва да знаят, че това, което е необходимо за коня или за вола, не е необходимо и за човека. Копитата на коня и рогата на вола не са нужни за човека. Конят се хвали с копитата си, че може да рита, да се брани от външни нападения. Волът се хвали с рогата си. Той казва: Който не се съобразява с моята философия, той ще опита рогата ми. С тях лесно се разрешават и най-мъчните задачи. Идете при някой овчар да видите, как са наплашени овцете. Достатъчно е да се яви срещу тях някой бик, за да се разпръснат веднага. Щом видят някое животно с рога, те му отстъпват първото място. Значи, рогата са славата на вола, на бика. Волът, бикът минават за велики същества, благодарение на рогата, които навсякъде им отварят път. Ето защо, когато някои казват, че им е все едно, дали ще предприемат известна работа, или не, защото и в единия, и в другия случай рогата им няма да паднат, те искат да представят силата и респекта на рогата.

Сега, става ли въпрос до символите в природата, или до примерите, които ви изнасям от живота, вие трябва да ги тълкувате правилно. Всеки пример, всеки символ представлява ядка на една Божествена идея. Всеки символ, правилно изтълкуван, внася светлина в човешкия ум. Всеки пример, добре изтълкуван, свързва човека с невидимия свят, както радиото го свързва с всички хора на земята. Щом бутнете ключовете на радиото, вие веднага се свързвате с всички страни по света. Каквото представляват ключовете на радиото, такова нещо представляват човешките способности. Бутнете ли една от способностите му, той се свързва вече със съответни сили и енергии в природата. Тези енергии пък го свързват с известни области на духовния свят. Разработването на една способност у човека представлява отваряне на един прозорец към обширния свят. Колкото повече прозорци

има човек, толкова по-големи са възможностите му за прогресиране, за правилно разбиране. Кривото разбиране на нещата отклонява човека от правия път. А всяко отклоняване създава страдания и мъчности на човека.

Сега ще прочета 4 глава от I Петрово Послание, като пример на тогавашните разбирания. Като го прочетете, ще видите разликата между тогавашното и сегашното разбиране на нещата.

"И тъй, понеже Христос пострада за нас по плът, въоръжете се и вие със същата мисъл, защото пострадалият по плът – престанал е от греха". (– 1 ст.). – Значи, след като страда, човек преставя да греши.

"За да живее през останалото по плътта време, не вече по човечески похоти, но по Божията воля". (– 2 ст.) Когато страданията престанат и човек научи уроците си от тях, той започва да живее разумно, т.е. по Божията воля.

"А свършването на всичко е приближило". (– 7 ст.) – Ако свършването, т.е. край на лошото в света беше наближил преди две хиляди години още, когато апостолите са живели, какво може да се каже днес? Днес ние сме още по-близо до края на злото.

"И тъй, разумно живеете и трезвени бъдете в молитвите". (– 7 ст.).

"А преди всичко имайте усърдна любов помежду си, защото любовта ще покрие множество грехове". (– 8 ст.). – Защо трябва да любя? – За да се покрият множество от твоите грехове. Любовта не е етикет. Тя изкупва греховете на хората. Праведният трябва да люби, за да изкупи, както своите грехове, така и тия на своите ближни. Бог ни люби пък, за да ни спаси.

"Бивайте едни към други гостолюбиви, без роптание". (– 9 ст.). – За да се каже на някой човек, че трябва да бъде гостолюбив, това показва, че той не е гостолюбив. Същото се отнася и за вас. Бъдете и вие гостолюбиви, както и Бог е гостолюбив.

"Блажени сте, ако ви укоряват за името Христово, защото Духът на славата и на Бога почива на вас; от към тях се хули, а от към вас се прославя" (— 14 ст.). — Ако и вас хулят за името Христово, издържайте. Нека ви хулят така, че да ви изправят. То е за изпитание. Когато грешните хулят праведния и те се изправят. По този начин, праведният помага на грешните. Когато грешният постоянно държи в ума си един праведен, последният го изправя и подига. Не е лесно човек да издържа хулите на грешните хора. Геройство се изисква за това. Само възрастният може да издържа хулите на грешните хора. Това не е за деца.

Прочетете и вие това Послание и вижте, къде се различава от сегашните разбирания на хората. Това Послание е писано приблизително преди две хиляди години. Сега сме 1928 година, значи, остават още 72 години, за да се изпълнят цели две хиляди години. Ако апостол Петър живее днес, какво Послание би написал? Нека някой от вас, брат или сестра, се опита да напише едно Послание. Ако не можете да напишете ново Послание, преведете четвъртата глава от I Петрово Послание на съвременен език, според степента на съзнанието на сегашния човек. Който се наеме с тази работа, той трябва да бъде готов на всичко. Вярващите ще приемат Посланието му, както е предадено; невярващите, особено ония, които имат силно критически ум, ще го подложат на голяма критика.

И тъй, да се върнем пак към първия стих на прочетената глава, да видим, как може да се преведе на сегашен език. "Понеже Христос пострада за нас по плът, въоръжете се и вие със същата мисъл". — С други думи казано: Понеже едно време Христос пострада, въоръжете се и вие със същата мисъл, т.е. пригответе се в мисълта си, че и вие ще страдате. Такова е положението днес. Обаче, след време, когато човечеството престане да греши и страданията ще престанат. И тогава, като дойде Христос

втори път на земята, няма да страда вече. Всички хора ще Го посрещнат в слава и величие. Тогава първият стих на това Послание ще бъде преведен по нов начин, със следните думи: Понеже Христос дойде на земята в слава и величие, и учението Му се прие от всички, и вие ще ходите в слава и величие. Ако Христос се радва и вие ще се радвате. Каквото Христос носи в себе си и вие трябва да имате същото. Когато дойде на земята, Христос ли пожела да страда, или други Му наложиха страданията? Той направи опит да заобиколи страданията, но видя, че са неизбежни и доброволно ги прие. Той имаше ученици, които можеха да Го запазят, но трябваше да се изпълни волята Божия. Той казваше: "Не дойдох да изпълня своята воля, но волята на Онзи, Който ме е изпратил". Ако Христос, Който беше Учител, пострада по плът, колко по-голяма е вероятността вие да страдате. Затова, пригответе се в мисълта си, защото и вие ще страдате.

Какво трябва да правите, когато дойдат страданията и за вас? – **Свържете се с Христос.** Само страдащите хора могат да се разбират. Който се е радвал, само той може да разбере радващия се. Значи, страдащият разбира страдащия; който се радва, само той разбира радостта на своя ближен. Затова, именно, казват, че богатият не може да влезе в положението на бедния; и бедният не може да влезе в положението на богатия. Те едни други не си вярват. Когато някой не ви разбира, не влиза в положението ви, причината за това е, че той няма същата опитност. Някой се оплаква, че скръбта му е голяма. – **Защо скърби?** – Направил е някаква грешка, или някакво престъпление и последствията го измъчват. Причината за скръбта му не е голяма, но болката, която му се причинява, е голяма. Колкото по-високо стои човек в духовно отношение, толкова по-големи са страданията му. Някой светия минал покрай един беден човек и не обърнал внимание на него. Щом замине, той започва да се измъчва, защо не го е погледнал. Философът минава покрай стоти-

ци бедни, страдащи, без да се спира пред тях, без да ги погледне, но не страда. — Защо? — От светията се изисква много повече, отколкото от философа. Светията знае, че Бог се проявява чрез бедния, като през фокус и той трябва да се спре пред него, да го запита за положението му и тогава да си замине. Това значи, че той е поздравил Бога. Бедният се намира в трудно положение и светията трябва да го подкрепи. Не изпълни ли това, той не е изпълнил волята Божия. Че не е видял бедния, че бил зает — нищо не го извинява.

И тъй, който върви в Божествения път, той трябва да има абсолютно чиста мисъл, да остави настрана всички материални предприятия. За да издържи на това, той трябва да се стреми към Бога като към слънце. Това не значи, че човек трябва да се откаже от благата и радостите на живота. — Не, той трябва да знае, че придобиването на тия блага и радости се обуславя от стремежа му към Бога. Най-малкото отклоняване на човека от правия път е свързано с загубване на неговата радост. Ще каже някой, че се е молил на Господа, че мислил за Него и в резултат, не само че нищо не е получил, но изгубил и това, което е имал. — За да изгуби човек и онова, което има, туй показва, че нито молитвата му, нито мисълта му са били такива, каквито трябва. Молитвата на човека трябва да бъде като тази на детето, което познава майка си. Както детето пристъпва към майка си с всичката си простота и свобода, така и човек трябва да пристъпва към Бога. Не е правилно човек да пристъпва към Бога със страх. Кога детето се страхува от майка си и от баща си? — Когато греши и не върши тяхната воля. Същото се отнася и до човека. Когато не върши волята Божия, той се страхува от Бога. Щом върши волята Му, никакъв страх не изпитва. Ако сгреши пред Бога, човек трябва да се изповяда, да каже истината, както си е и да помоли Бога да му даде време, да изправи грешката си. Представете си, че един ученик цяла година бяга от училище, не

учи уроците си и накрая показва слаб успех. Трябва ли той да обвинява учителите, другарите си, за да оправдае своя слаб успех? – Не, като види труда и разходите на родителите си около него, той трябва да се разкае и да ги помоли да му помогнат и следващата година, за да изправи грешката си. Ако започне усърдно да учи, да посещава училище, родителите му ще бъдат доволни от него и ще кажат: Има нещо добро в нашето дете. Радваме се, че изправи грешката си.

Сега, като ви наблюдавам, виждам, че всички имате слаби бележки в училището, но трябва да работите, да ги поправите. Колкото и да криете двойките си, както правят учениците от обикновените училища, те все ще се видят. Ще кажете, че правите усилия да изправите слабите си бележки. – Не е въпрос в усилията. Придобиване на знание, както и изпълнение на волята Божия, не се постига под влиянието на страха или насилието. Всичко това се постига при приложение на Великия закон на любовта. От всички се иска изпълнение на волята Божия от любов. Да изпълним волята Божия, това е най-малкото, което можем да направим заради Господа. Той мисли за всички същества и на всички изпраща своето благословение. Някои казват, че Господ ги е забравил. Според мене, който мисли, че Бог го е забравил, това показва, че той е забравил Господа. Казано е в Писанието: "Търсете ме, докато съм близо до вас". Това значи: търсете Бога в момента, когато е близо до вас, когато минава покрай вас. Този момент може да е кратък, но вие трябва да бъдете будни, да приемете благото и милостта, които Бог отправя към вас. Това, което научите в този момент, ви е достатъчно. То ще внесе в душата ви мир, радост, стремеж към знание и светлина, към истина и свобода.

Като ученици, от всички се иска приложение: ако сте писател, приложете новото във вашата поезия; ако сте художник, приложете новото в художеството; ако сте музикант – в музиката; ако сте готвач – в готвенето.

Каквато работа и да вършите, във всичко прилагайте идеите на новото учение. Новото учение се характеризира с даване: ако имаш два чифта обувки, дай единия от тях на бедния си приятел; ако имаш два костюма, дай единия на някой беден човек. Каквото правиш, на никого не казвай. За миналото, било то добро или лошо, не говори. Говори само за настоящето. Достатъчно е да тропнеш само с пръчицата си, за да разберат хората, че ще им дадеш нещо, за да дойдат веднага да те слушат. Мнозина се оплакват, че никой не ги слуша. – Много естествено. Те не дават на никого нищо. Я отворете тенджерите си и започнете да раздавате, да видите, няма ли хората да ви слушат. А така, пред празни тенджери, кой ще остане да ви слуша?

И тъй, желая на всеки от вас да вземе съответна длъжност, която да отговаря на вътрешното му разположение. Кой каквото желае – готвач, градинар, поет, писател, учен, философ, свещеник – такъв да стане. Важно е да изпълни работата си според духа на новото учение. Ако писателят описва живота, да го представи такъв, какъвто е в действителност – нито украсен, нито мрачен. Изнасяш една опитност – изнеси я така, както си я преживял, без никакви преувеличения или намаления.

Като четат разни философски и научни книги, хората започват да се влияят от идеите на дадени автори и се запитват, защо Господ не оправи света? И като философстват известно време, най-после казват: Когато Христос дойде втори път на земята, тогава светът ще се оправи. – Защо трябва да чакате идването на Христос по време и пространство, когато Той всеки момент може да влезе във вашите умове и сърца? Едно топло чувство в сърцето ви и една светла мисъл в ума ви не са нищо друго, освен идването на Христос у вас. Не очаквайте нещата да стават по буква. На чие сърце и на чий ум Христос не е похлопвал? Няма човек в света, когото Христос да не е посетил, но малцина са Го приели. Някои очакват да ги

вземат с колесница, впрегната с два ангела. И това е възможно, но при изключителни случаи. Важно е човек да чуе хлопането на Христос и да Му отвори, а по-нататък, как ще го вземат, това не е негова работа. Христос живее вече във всеки човек, в душата на когото любовта работи и в ума на когото новата мисъл прониква. Без Божията Любов и без новата мисъл в себе си, човек не може да разбере живота, нито може да постигне щастието. Какво по-голямо щастие от това да обичате някого? Щастлива е майката, когато обича детето си и когато то я обича. Щастлива е майката, когато детето е добродетелно и разумно. Да имате една добродетел в себе си, това значи да имате любещо и разумно дете. На такава добродетел може напълно да разчитате. Тя е устойчива, както са устойчиви колоните в едно солидно циментово здание. Видите ли, че колоните на това здание се клатят, вие не можете да разчитате на неговия подслон.

Следователно, човек може да разчита само на Божественото в себе си, като на нещо устойчиво, неизменно. Може да се разчита на обещанието само на онзи човек, у когото Божественото се е пробудило. Той е готов на всякакви услуги, на всички жертви. Молитвата на този човек всякога се чува. Някой казва, че с часове се моли на Бога, но не получава отговор на молитвата си. — Истинската молитва не се заключава в много молитви и в много часове. Важно е, какво е съдържанието на молитвата. Каква молитва е тази, която е пълна с оплаквания и роптания срещу съдбата? Когато се моли, човек се свързва с общество от светли, възвишени същества, които го слушат и хроникират всяка негова дума. Той е изложен като пред фотографски апарат. Молитвата не е нищо друго, освен свързване на човешката душа с Бога, при което човек изправя грешките си и благодари за всички блага, които всеки ден получава. Щом види портрета си, той лесно се коригира. Не може ли да види своя портрет,

човек е сляп още и трябва да прогледне. Слепият трябва да се моли, да дойде Христос при него и да отвори очите му. Когато Христос, т.е. любовта дойде при човека и се докосне до очите на неговото съзнание, на неговия дух, на неговата душа, той моментално ще прогледне и ще почне да слави Бога. Който иска да прогледне, той трябва да приложи новото учение в своя живот. Той трябва да започне от малкото и постепенно да върви към голямото. Малките добродетели са за предпочитане пред големите. Никой Учител, никой светия, никой адепт не се е повдигнал с желанието си да придобие големи добродетели. Малките добродетели повдигат човека, а не големите. Малките добродетели правят човека велик.

Като ученици, вие трябва да знаете, какво нещо е молитвата и как да се молите. Като говорите, трябва да знаете, какво да говорите. Изобщо, каквото правите, всичко трябва да минава през вашия ум и сърце едновременно, защото у човека има хубави работи, но има и лоши, от които сам трябва да се пази. Лошото трябва да се изкорени и да се изхвърли навън. Човешката душа трябва съвършено да се изчисти, да се освободи от всички плевели. — Големи са страданията ни. — Колкото и да са големи страданията ви, не са по-големи от Христовите. Щом Христос страда и вие ще страдате. Като минете веднъж през страданията, втори път няма да минавате. Щом веднъж сте минали или минавате през сиромашията, невежеството, безсмислието, втори път няма да минете. Нещата в природата никога не се повтарят. Щом излезете от мъчнотиите на живота, ще влезете в новия живот — живот на радост, веселие, щастие, блаженство.

"Въоръжете се и вие със същата мисъл". — С коя мисъл? — Че първо ще страдате, а после ще влезете в новия живот, в който царува любовта. Това трябва да бъде вашето разбиране и към него да се стремите. Не се подавайте на чужди мисли, дошли под влияние на ваши приятели, с които дружите. До вчера си се молил, обли-

чал си се чисто, спретнато и току изведнъж казваш: Не искам да се моля, не искам да се обличам. И без молитва може, и без обличане може. – Това е влиянието на някой мързелив човек, който не иска да се моли, не иска да се учи, да се облича. Пазете се от влиянието на обикновените хора. Свържете се с добрите хора, с мисълта на разумните същества от невидимия свят. Турците казват: "Добро е човек да гледа красивото в света". Казвам: Добро е човек да люби. Любовта е добродетел. Който не люби, той не може да бъде добродетелен.

Любовта е начало на добродетелта. Вложете в себе си мисълта: Да любиш, това е начало на добродетелта; да любиш, това е начало на новия живот; да любиш, това е поставяне първия камък на Божествената сграда. Да любиш, това значи да съградиш в душата си храм, в който Бог да обитава. Този храм съществува на небето, но той трябва да се материализира и на земята. За този храм, именно, говори и Христос: "Отивам да ви приготвя място, та където съм аз, там да бъдете и вие". Има неща, които на земята не са завършени, но трябва да се завършат. Щом се завършат, ще ви се подпише паспорта, ще ви дадат свободен билет за далечната Ханаанска земя, в която царува любов, щастие и живот. Който не е завършил работата си, той няма да получи паспорт за напускане на земята. Преждевременно никой не може да замине за Ханаанската земя.

И тъй, работете с любовта като начало на добродетелта. Никога не се поддавайте на влиянието на чужди мисли, дошли отвън някъде. И вие не налагайте своите убеждения на хора, които не са готови. Ако им се наложите, вие ги излагате на опасност. Всяко пиле трябва да излезе от черупката точно на времето си. Щом прилагате любовта в живота си, това е приложение на новото учение. За да видя, как го прилагате, аз ще посетя гостилниците ви, домовете ви, научните ви кабинети, лабораториите ви, беседите ви и ако видя новото, ще остана

между вас; ако нищо ново не намеря, ще взема шапката си и след две хиляди години пак ще ви посетя. Две хиляди години представляват два Божествени дни. Ако в продължение на две хиляди години хората не можаха да приложат Христовото учение, ще им трябват още две хиляди години. Христос казва: "Когато Син Человечески дойде на земята, ще намери ли достатъчно вяра между хората?"

Бог е определил на човека хиляди години, за да свърши възложената му работа. Обаче, от него зависи да я свърши и за по-малко време. Той може да я свърши за един месец, или за един ден. Ако я свърши по-рано, останалото време ще помага на ближните си. Така постъпват Учителите. Когато някой Учител дойде на земята, той свършва работата си за един ден, а останалото време помага на хората, учи ги, лекува ги. Той се интересува от всичко. Същото правете и вие. Учете по-малките от вас. – Ама те не разбират. – Като им обясните нещата от гледището на новата светлина, те непременно ще ви разберат. Ако сте носители на Божественото, Божието благословение ще дойде върху вас. Соломон е казал: "Няма нищо ново на земята". Това е едната половина. Аз добавям: "Няма и нищо старо на земята". – Защо? – Защото е казано: "Бог твори новото в света".

Дръжте в умовете си мисълта: Любовта е начало на добродетелта. Търсете любовта в себе си, а не вън от себе си. Докато търсите любовта у хората, а не в себе си, вие всякога ще бъдете изложени пред големи противоречия и разочарования. Докато не видиш любовта в себе си, в другите хора никога няма да я видиш. Следователно, търсиш ли красивото в живота, в себе си го търси. Търсиш ли правдата, в себе си я търси. Приложи любовта в живота си, ако искаш да се освободиш от всички противоречия. Някой те обидил и ти отиваш при Бога, молиш се за едно, за друго, но обидата седи в сърцето си, измъчва те. – Защо? – Защото ти си я пуснал толкова дълбоко в себе си, че образът на Бога свършено се е закрил. Изх-

върлите обидата от сърцето си и така се явете пред Бога. Всички обиди, всички недоразумения, всички страдания са от захар. Пред лицето на Бога всичко се топи, всичко се разтваря. — Еди-кой си ми каза, че съм неспособен. — Какво лошо има в това? Сложете запетая след частицата "не" и ще стане: не, способен съм. Запетаята спасява положението. Кажат ли ви нещо отрицателно, сложете запетая след частицата "не". Искате ли вие да кажете нещо отрицателно, сложете запетая след частицата "не" и всичко лошо ще се превърне в добро. Казваш на някой човек: Невнимателен човек си! Помисли малко, не бързай, сложи мислено запетая след частицата "не" и кажи: Не, внимателен човек си. Това значи Божествен език, Божествен говор. Такъв е езикът на любовта, който превръща злото в добро, мракът — в светлина.

"В светлината на Божия Дух има живот и мир".

*

35. Лекция от Учителя, държана
на 4 юли 1928 г. София. — Изгрев.

ЕДИНСТВО И ОБЩНОСТ

Упражнение на връх Мусала. Всички прави, наредени шахматно и обърнати с гърба към слънцето. Така наредени, всички сядат на земята, с крака поставени напред. Ръцете се издигат бавно над главата, при което се изговарят следните думи: Уповавай на Господа с всичкото си сърце! Бавно спускане на ръцете, от двете страни на главата, с изговаряне на думите: Уповавай на Господа с всичкия си ум! Ръцете продължават да се спускат от страни на тялото, по краката, до пръстите долу и бавно се издигат над главата, в първото положение, с изговаряне на думите: Във всичките си пътища познавай само Него и Той ще оправи стъпките ти.

В това положение, седнали, левият крак се подгъва под десния. Дясната ръка се поставя на коляното и се чете "Добрата молитва и 91 Псалм". След това десният крак се подгъва под левия. Левият крак си остава напред, лявата ръка се поставя на коляното. В това положение се изговарят думите: Да се съединят любовта, вярата и надеждата в сърцето ни и да се прослави Господ в душите ни.

Да се съединят вярата, надеждата и любовта в сърцето ни и да се прослави Господ в душите ни.

При същото положение се изговарят и следните думи: Ще служа Господу с ума си, със сърцето си и със силата си. Ще ходя в пътя Господен с любовта си, с вярата си и със силата си. Ще познавам Господа в живота си с душата си, със сърцето си и с ума си.

Сега, съсредоточете се в себе си и всеки да пожелае това, към което душата му се стреми.

Размишление.

Както виждате, докато стигнете до връх Мусала, вие минавате край езера. Всяко езеро може да се уподоби на един от материците в света. Крайното езеро, в дъното на хижата, представлява Австралия. Някога тя е била голям континент, отколкото я виждаме днес. Голяма част от нея е потънала. Двете езера при хижата са двете потънали земи от Австралия. При изкачване, по-нагоре, двете езера над хижата представляват Азия. Езерото под самия връх Мусала представлява Европа. Двете езера, които се виждат от върха, в посока на югоизток, Маричините езера, представляват Южна Америка и Африка.

Това е важно за вас, доколкото да насочите мисълта си към живата природа, да видите, че всичко, което съществува в нея – камък, дърво, растение, животно, река, езеро, море, планина – е във връзка с различните светове. И най-малките неща в природата са представители на нещо велико и разумно.

Забележете, на изток, на запад и на север има облаци, а на юг небето е чисто, ясно. Това показва, че едни от теченията в природата отиват надолу и носят облаци, а други отиват нагоре и разнасят облаците, вследствие на което хоризонтът е ясен. Изобщо, север символизира ис-

тината, а юг – доброто, добродетелта. Където е доброто, там е юг.

Планинските върхове, които ви обикалят, представляват възможности за проява на Божията Любов. Следователно, само онзи може да говори за обезсърчение, който е обиколил всички планински върхове, всички вериги, всички чукари. Ако ги обиколи и остане нещо от обезсърчението му, той има право да говори за него. Иначе, без да ги е обходил, не му се позволява да казва, че е обезсърчен. Планинските вериги представляват ребуси, задачи за разрешаване. Те са свързани една с друга, ето защо, който се наеме да ги обходи, той трябва да знае, откъде да започне и накъде да върви. Онзи, който е строил планините, той е поставил врати за преминаване от една планина в друга, от един връх на друг. Следователно, човек всякога може да черпи сила, енергия от планината, посредством която да трансформира състоянията си. На планината слънчевата енергия осветява нещата и ги кара да зреят, а в низините тя ги нагрива и изгаря. Който иска мисълта му да се осветява и да зрее, да се качва по планините. Те предразполагат човека към мисъл.

Сега, оттук ще изпратим поздрав на всички приятели, които се намират на изток и на запад, на север и на юг. Ще изпратим поздрав на всички братства, които съставят ордена на Великото Бяло Братство. Ще изпратим поздрав на всички пробудени души, които вършат волята Божия.

Казват някои, че за развитието си, човек трябва да се отдели от общото, да живее сам. – Когато расте, човек може да се изолира, но в този процес той има нужда от сокове, от храна. Следователно, докато черпи тия сокове отвън, иска или не, той е длъжен да признае Цялото. За пример, слънцето грее отгоре. По отношение на растителното царство, слънцето е цялото, а растенията, животните и хората представляват души, които черпят от

това цяло. Значи, слънцето, като цяло, дава. Растенията, животните и хората са частите, които, от една страна взимат, а от друга – дават.

Всички, наредени в кръг, хванати за ръцете си така, че дясната ръка с лявата на съседа се издигат нагоре, а лявата ръка с дясната на съседа остават долу на мястото си. При това положение на ръцете се произнасят думите: Уповавай на Господа с всичкото си сърце и с всичкия си ум. Във всичките си пътища познавай само Бога. Той ще оправи стъпките ти.

В същото положение се произнасят думите: Ще служа Господу с ума си, със сърцето си и със силата си. Ще ходя в пътя Господен с любовта си, с вярата си, със силата си и ще познавам Господа в живота си с душата си, със сърцето си и с ума си. Това е живот вечен да позная Тебе Единнаго Истиннаго Бога и Господа Исуса Христа, Когото си изпратил.

Смяна на ръцете: онези, които са долу, се издигат горе; тия пък, които са горе, се свалят долу. При това положение на ръцете се произнасят следните думи: Да се съединят любовта, вярата и надеждата в сърцата ни и да се прослави Господ в душите ни.

Коленичете на лявото коляно и подгъване на десния крак под прав ъгъл. В това положение се произнасят следните думи: Да се съединят вярата, надеждата и любовта в сърцата ни и да се прослави Господ в душите ни.

Сега ще се спра върху думите "единство и общност". Какво се разбира под думите "единство и общност"? В Божествения свят единството подразбира закон на цялото, който включва благо на всички. На физическия свят под "единство" се разбира това, което душата съдържа в себе си, като лъч от Бога. Тя е подобна на цялото. Следователно, когато кажем "единство на душите", разбираме,

че Бог включва в себе си всички души и живее техния живот. Той мисли доброто на всички живи същества. В своя велик план, Бог е включил доброто на всички души, условията им да се развиват, да растат и да узряват. В Божествения свят под думата "общност" се разбира работата, която Бог прилага по отношение на една душа, като проследява всички нейни падания и ставания. Като работи върху всяка душа специално, Той разглежда общите положения, през които тя минава. Всяка душа има свои индивидуални преживявания, но същевременно тя има и такива преживявания, които са общи за всички души. Общността подразбира съвкупност от всички ония положения, през които минават всички живи същества без изключение. Да обичаш едного, това значи да работиш върху тази душа и да изучаваш в нея онова, което е общо за всички души. Това е закон за общност. Да обичаш всички души, това значи да изучаваш закона на единството. В закона на единството човек постепенно слиза. Той започва да работи първо за Бога, после за ближния си и най-после за себе си. При закона на общността е точно обратно: човек първо работи за себе си, после за ближния си и най-после за Бога. За да се развива правилно, човек трябва да минава от единия закон в другия. Остане ли само в единия закон, той преживява големи противоречия.

Често религиозните, духовните хора се страхуват да влязат в света, да не ги ограбят. Каквото и да правят, обаче, те са в света. Какво искат хората? – Да им се даде нещо. Следователно, щом обичате някого, вие непременно трябва да му дадете нещо. Който люби, той трябва да бъде отворен, да дава. Любовта се изразява чрез даване. Казвате, че когато дава, човек губи. Питам: Какво ще изгуби семенцето, когато се посади в почвата? Какво ще изгуби животното, когато стъпи върху почвата? Следователно, когато даването е на място, резултатите всякога са добри. Ето защо, когато се казва да не любите света,

то има духовно значение; щом си човек, не слагай краката си в почвата, в грубата материя, както растенията. Ти трябва да имаш общение с души, а не с почва, с грубия материал. Не желай неща, които не ти са потребни. Който желае непотребни неща, той прилича на растение, което е пуснало корените си дълбоко в земята. Земята казва: Ето, всичко в мене е отворено. Вземи, каквото искаш, но трябва да имаш знания, пособия, към които да прибавяш онова, което си придобил. Нямах ли торба, в която да слагаш всичко, което си придобил, като излезеш навън, веднага ще изсъхнеш. Много растения изсъхват по единствената причина, че не могат да задържат знанието, което са придобили.

И тъй, според закона на общността вие трябва да влизате в общение с пробудена душа, а не с непробудена. Пробудена душа е онази, която изпълнява Божия закон. Щом влезете във връзка с една душа, едновременно вие влизате във връзка с всички души. Вие трябва да изучавате този закон. С пробудената душа ще влезете във връзка по един начин, а с непробудената душа – по друг начин. Искате ли да влезете във връзка с една непробудена душа, работете върху нея, докато събудите любовта и. Работете със законите за общността и единството, като имате предвид изпълнението на волята Божия. Започнете или от единицата към всички, или от всички към единицата, но във всички случаи изпълнявайте волята Божия. Щом изпълнявате волята Божия, вие ще получите Божието благословение и ще можете да давате на всички. Не се съмнявайте в Бога. Имайте пълна вяра в Него. Вие трябва да имате вярата на детето. Щом детето заплаче в люлката, майка му веднага чува и отговаря на неговия плач. Ако майката не го чуе, друг някой ще го чуе, но непременно ще му се отговори. Това е първата фаза на детската вяра. И вие сте минали през тази фаза. Щом ви слагали в люлката, вие сте заплаквали и по този начин сте заставяли майка си да стане, да задоволи нуждите ви.

Когато детето стане на седем години, майка му го праща на училище. Тя става сутрин рано, събужда го, помилва го, облича го, нахранва го, слага му храна в торбичката и го праща на училище. Детето вярва, че учителят ще му даде знание. Това е втората фаза на детската вяра. В тази фаза, именно, се намирате и вие. Вие спите, но майка ви ви събужда, нахранва, слага ви торбичката през рамото и казва. Хайде на училище!

Сега, всяка сутрин Господ ви събужда, слага торбичка с книги през рамото ви и казва: Хайде на училище! Като се върнете от училището, ще разправяте на майка си, какъв урок ви е преподаден. Ако направите някаква грешка, учителят ще ви хване за ухото, да не правите същата грешка втори път. Изправите ли грешката си, учителят ще ви похвали. Какво представлява молитвата? – Молитвата е разговор на ученика с Бога, на Когото ученикът разправя, какво е учил, къде е сгрешил, как е поправил грешката си и т.н. Бог ще го слуша и ще му помага. Върне ли се от училище, без да разкаже на Бога, какво е правил в училището, целият ден е изгубен. Следователно, върнеш ли се от работа, или от училище уедини се в себе си и се извини пред приятелите си, че имаш работа – да се измиеш да се преоблечеш и да се поразговориш с Бога. С измиването, преобличането и разговора си с Бога, с баща си и майка си, ти ще получиш наставления за утрешния ден. При всяко отиване и връщане от работа, човек трябва да се моли, да държи връзка с любовта.

Това са прости правила, които трябва да изпълнявате, за да се избавите от злото, което ви дебне. Всеки иска да бъде обичан, а не знае, че това е най-лесната работа. – Защо? – Защото човек е книга, върху която Бог е писал в миналото, пише в настоящето, ще пише и в бъдеще. Да се смущава човек, дали ще го обичат, или не, това значи да се смущава, дали ще дойде някой да чете книгата му. Докато има хора с будно съзнание, все ще се намери

някой да чете своята книга. Той ще дойде при тебе, ще отвори една страница, ще я прочете и ще я пази като светиня. На другия ден пак ще дойде, ще отвори втора страница. Като дойде до книгата, той иска да прочете нещо за Господа. Търси тук, търси там, не може да намери. Ти му посочваш страницата и той започва да чете. Чете, но нищо не разбира. Ти започваш да му проповядваш. Посочваш му още една страница от книгата си. Така той чете, интересува се от своята книга. Като прочете цялата книга, той започва да разбира вече нещата вътрешно. Като четете книгата си едни на други, по този начин вие влизате в общение помежду си и създавате взаимните отношения на взимане и даване. Някой ви дава хубав скъпоценен камък. В замяна на това вие му давате жито, царевица или друго нещо, което той може разумно да използва. Чрез даване и взимане човек може да влезе във връзка с всички души, не само видими, но и невидими, безплътни. Какво представляват тия същества? Физически те са невидими, но вие можете да влезете с тях в духовна връзка.

Представете си, че виждате човек, който носи в ръката си чанта, пълна с четки и бои. Той ходи натук-натам, търси нещо. Какъв е този човек, какво иска, какво търси, нищо не знаете. Вие го виждате физически само и знаете, че търси нещо, движи се. Обаче, този човек има и друга страна – духовна. Той се спира на едно място в сред природата, изважда четки и бои и започва да рисува нещо върху платно. За вас вече не е важен човекът, но това, което той работи. Вие не виждате движенията му, но работата му ви интересува. Вие отваряте неговата книга и четете по нея. Ако почнете да се разговаряте с него, той ще мълчи. – Защо? – Платното е важно за него. Отвреме навреме той спира работата си и гледа, какво трябва да нарисова. Тогава може да ви каже няколко думи и пак продължава работата си. Ако го безпокоите, други ще се справят с вас. Ще се яви вятър, който ще ви изпъди. Щом

сте попаднали при художника, вие трябва да наблюдавате, как рисува и да се учите от него. Привилегия е за човека, да се намери пред един художник и да гледа, как рисува. Каквото и колкото разберете от неговата работа, това е достатъчно за вас.

Днес и вие се намирате пред картините на велики художници, които са рисували цветята, канарите, върха Мусала и т.н. Има художници, които не само рисуват тия цветя, но специално ги отглеждат като техни деца. — Къде са тия художници? — Те са невидими, но картините им свидетелстват за тях. Като знаете това, вие трябва да бъдете много внимателни. **Ще бъдете будни, ще внимавате, къде стъпвате.** Ще гледате да не тъпчете цветята. И най-малкото цветенце да стъпчете, вие разваляте работата на някой художник. Както постъпвате с картините на художниците, така ще постъпват и с вас. Вие сте ученик, цяла година сте учили, но на края на годината един от учителите ви скъсва. Чудите се, защо, след като сте учили цяла година добре, накрая пропадате. Това е наказанието ви, задето сте тъпкали картините на някой художник. Вие ходите из планините, тъпчете цветята, не гледате, къде вървите, но като се върнете у дома си, чувствувате се неразположен. — Защо? — Разбирате, че сте направили нещо, което не е в съгласие със законите на природата. Колкото е по-добър човек, толкова по-внимателно стъпва. Той знае, къде да стъпи. Той спазва законите за общността и за единството. Затова е казано в Писанието: "Господ ще оправи стъпките ви". — Кога? — Когато изпълнявате Неговите закони. Ще се качваш по планинските върхове, но внимателно, с будно съзнание, да не стъпчеш нито едно цвете. Изпречи ли се някое цвете на пътя ти, ще се спреш пред него, ще го помиришеш, ще го помилваш и ще изпратиш една добра мисъл към онзи художник, който го е рисувал. След това и той ще изпрати своето благословение. Така ще се качвате по

върховете и ще слизате оттам вдъхновени и пълни с живот. Това значи екскурзия по планински върхове.

И тъй, размишлявайте върху двата закона – на единство и общност. Имайте предвид интересите на всички живи същества – на растенията, на мушиците, на животните. Тук мушиците хапят, но това не е позволено. На Мусала не им е позволено да хапят. Въпреки това те нарушават правилото. Като хапят, те искат да ви кажат да оставите настрана вашия стар обичай да късате и да тъпчете цветята. Щом сте дошли на планината, вие трябва да бъдете много внимателни, да не разваляте реда, който виждате тук. Всеки камък, всяко цвете са поставени точно на мястото си. Има някои камъни, които са вън от реда на планината. Тях можете да местите, но не и ония, които са наредени по план, приложен от разумни същества. Който спазва реда и порядъка по високите планински места, той може да възпитава съзнанието си. Много неща може човек да научи от цветята. Като възпитава съзнанието си, той става самостоятелен. За да бъде човек самостоятелен, стъпките му трябва да бъдат оправени от Бога. Да бъдат стъпките на човека оправени, това не значи да върви по права линия, като войник, но да избира път за стъпките си, да не тъпче цветята и да не разваля картините на природата. Като пазите цветята, вие се свързвате с ония разумни същества, които работят върху тях. Щом ги тъпчете, вие не вървите по Божиите пътища. Това не трябва да ви плаши, да не смееете да вървите по планините. Внимателни бъдете! – това е важно. Има цветя, върху които и да стъпите, лесно се оправят. Но има цветя с крехко, нежно, неустойчиво стъбълце. Те лесно се смачкват и след това не могат да се съвземат.

Не тъпчете цветята, бъдете внимателни към тях, ако искате да се самовъзпитавате. Колкото по-правилно вървите в пътя, толкова повече души ще ви помагат. Най-малко девет души идват в помощ на онзи, който изпълнява волята Божия. Те идват от полето на любовта, на мъд-

ростта, на истината, на правдата, на добродетелта и т.н. Щом девет души се интересуват от човека, след тях идват и други души, все от висши светове. Той вижда вече, как неусетно работите му се нареждат една след друга. Само при това положение животът на човека се осмисля. Когато човек се чувства сам, немил-недраг, изоставен от приятели, от близки, той не разбира Божиите закони, нито Бога познава.

Сега от всички се иска да учите, да събудите душата си. Колкото малка мисъл да е минала през ума ви, щом е Божествена, приемоте я. Станете и я изпълнете. Никакво отлагане! Днешният ден, с температура 26°, показва, че ви се дават добри условия за работа. Облаците пък стоят като свидетели, които поддържат идеята за единство и общност на нещата. Те са разумни същества, които работят съзнателно.

И тъй, при закона на единството човек работи за славата Божия. При закона на общността Бог работи за доброто на човека. Когато всички хора работят за славата Божия, Бог е център, към Когото всички се стремят. Тогава Той наблюдава, какво хората правят и как работят. Когато Бог работи в нас, за наше добро, тогава Той ни движи като удове на велик организъм, а ние мислим, че сами работим. Казано е в Писанието, че Бог направил света в шест дни, а на седмия си починал. После, всички живи същества, които Бог е създал, започват да работят за Неговата слава. Следователно, първо Бог е работил заради нас, а после, когато си е почивал, ние сме започнали да работим за Него чрез Духа Божий. Когато човек изпадне в противоречие, това показва, че не разбира законите за единство и общност. С други думи казано: При противоречията в живота си човек не разбира нито славата Божия, нито своето добро. Тогава човек казва, че животът няма смисъл. За да се осмисли живота му, той трябва да остави Бог да работи в него. А за да разбере живота, човек трябва да работи за славата Божия.

Всички хора търсят своето добро, но не и славата Божия. За да дойде доброто за човека, той трябва да търси славата Божия. Търси ли славата Божия и неговото добро ще дойде. Не търси ли славата Божия, доброто няма да дойде. Щом доброто не дойде и животът му ще се обезсмисли. Следователно, ако искаш учен да станеш, ще търсиш славата Божия. Ако искаш богат да станеш, ще търсиш славата Божия. Който търси славата Божия, той всичко придобива; който не търси славата Божия, той всичко губи. Непреривно работете за славата Божия, за да работи и Бог непреривно за вашето добро. Докато слугата работи за интересите и славата на своя господар и господарят му ще има предвид неговото добро. Към добрия слуга и господарят е точен, изпълнителен. Щом дойде определения ден и час за възнаграждението му, господарят веднага плаща.

Сега, като имате предвид двата закона – за единство и общност, ще работите съзнателно с тях, за да си разрешите и най-мъчните задачи в своя живот. Няма задача в света, която да не може да се реши. Когато хората ви гонят, или преследват, започнете да работите за славата Божия. Щом разберат това, те се отдръпват и започват да ви обичат. В това отношение хората приличат на овчарски кучета. Когато овчарят се отдалечи от стадото си, кучетата ще ви гонят, ще ви лаят. Щом овчарят дойде при стадото си, кучетата престават да лаят и лягат да спят. Следователно, когато човек е без Бога, хората го преследват, не го допускат да влезе между тях. Щом Бог е с човека, хората постепенно се оттеглят, започват да му се радват и го приемат навсякъде.

И тъй, който работи за славата Божия, той е подобен на цвете, което се развива правилно. Всяко цвете, което се развива правилно, се ползва от Божието благословение. Щом някое цвете не се развива правилно, не се ползва от Божието благословение; тогава и животните, и хората започват да го тъпчат. Благословените цветя се отг-

леждат в градини, под специални грижи и внимание. От време навреме в тях влизат пчеличките, поздравяват ги от баща им, като им донасят по едно писмо. Като благодарност за този поздрав, цветята дават на пчеличките своя нектар и аромат. При това положение на нещата и цветята се радват, и пчелите се радват. Те взаимно се възнаграждават и създават помежду си отношения, връзки. Това е вярно и по буква, и по дух, като същевременно се отнася не само до цветята и пчеличките, но и до всички хора по лицето на земята. Както пчеличките играят роля на пощальони по отношение на цветята, така и хората, чрез своите добри, светли мисли, топли чувства и чисти погледи, взаимно си пренасят писма от невидимия свят. По този начин те осмислят живота си.

Седи някой човек пред прозореца си, но е скръбен, тъжи за нещо. В това време по улицата минава някое дете, някоя млада мома или млад момък, някой стар, мъдър човек и отправя чист, светъл поглед към него. В този момент една светла мисъл озарява ума на скръбния човек и той става от мястото си, развеселява се и започва да пее. — Защо? — Скръбта му се е превърнала в радост. Той е получил по незнаен за него път писмо от невидимия свят, което променя състоянието му. В ролята на пощальон от духовния свят може да бъде не само човека, но и животните. С песента си, с чуруликането си птичката може да предаде нещо хубаво на човека, с което да го зарадва, да смени скръбта му в радост. Духовният човек се отличава по това, че между всички явления намира дълбока, вътрешна връзка. Физическият човек, обаче, живее с постоянен страх в себе си. Като се нахрани днес, той започва вече да се страхува за утрешния ден, да не остане гладен. Той не разбира закона на единството. Докато търси славата Божия, той всякога ще бъде нахранен. Щом прилага законите за единството и общността в живота си, той всякога ще бъде доволен.

Помнете: Законът на единството се отнася до славата Божия, а законът на общността – до доброто на човека. Мисли за славата Божия, за да мисли Бог за твоето добро. Да работи Бог у нас, това значи да станем оръдие Негово, Той да се проявява чрез нас. Това значи да бъдем проводници на Бога. Щом си проводник на Бога, ти ще се ползваш от неговите блага. Доброто, което Бог прави чрез тебе, първо тебе ще ползва, а после другите. Като не разбирате тия неща, казвате: Какво особено има в законите на единство и общност? – Много неща има в тези закони, а при това необикновени неща. Където се работи за славата Божия, там е доброто. Не се ли работи за славата Божия и доброто отсъства. Където се работи за славата Божия, там има и здраве, и богатство, и знания, и светлина. Където не се работи за славата Божия, там всичко добро изчезва.

Работете за славата Божия, ако искате слънцето всякога да грее и да ви осветява.

*

36. Лекция от Учителя, държана
на 28 юли 1928 г. в. Мусала (Рила).

ЕДИНСТВО НА СЪЗНАНИЕТО

"Верен, истинен, чист и благ всякога
бъди и Господ на мира ще изпълни сърце-
то ти с всички добрини".

Размишление.

За следващия път пишете върху темата: "Разлика
между духовна и естествена свобода".

Апостол Павел е казал, че естественият, т.е. физи-
ческият човек не може да разбира духовните работи. —
Защо? — Духовните работи се разбират по вътрешен
път, по пътя на духовното у човека. За да разбере неща-
та, човек трябва да ги подлага на вътрешен анализ. Каква
е разликата между физическия, т.е. плътския и духовния
човек? Кое отвлича ума на ученика от знанието? — Играч-
ките, забавите. Когато майката иска да отвлече внимани-
ето на детето си от нещо, което не трябва да му се даде,
тя слага пред него различни играчки и излиза навън. Щом
види играчките, детето веднага престава да плаче и за-
почва да играе с тях. Такива играчки, такива забави се
изпречват на пътя на ученика, които го отвличат от нау-
ката. Докато е на земята, човек се грижи за тялото си, да
го облече и нахрани, да му даде условия да си почине и

т.н. Наред с това той има желания да учи, да се развива, да постигне нещо. Обаче, ако даде място повече на нуждите на тялото си и го задоволи, той се намира в положението на дете, което се занимава със своите играчки. Той не забелязва, как годините минават една след друга, докато един ден се намери пред смъртта и започне да съжалява, че не е задоволил копнежите на душата си.

Днес всички хора говорят за физически, за духовен живот, но какво представлява всеки от тях отделно, не знаят. Някои считат физическия живот за реален, а духовният – за нереален. В какво се състои реалността на физическия живот? Някой сънува, че го гонят, затварят го, бият го и той бяга, мъчи се, тревожи се, но като се събуди, разбира, че е сънувал. Докато се пробуди и разбере, че сънува, той прекарва големи мъчности и терзания. Има ли някаква реалност в сънищата? Какво остава от този сън? – Тревогите. – Защо се е тревожил този човек? – За нищо. Тревогите му са били съвсем напразно. Следователно, каквото представляват сънищата за будния живот, такова нещо представлява физическият живот на човека по отношение на духовния. Някой се тревожи, безпокои, че има големи дългове. Щом изплати дълговете си, всичко забравя. Това не е ли сън? През деня се безпокои за това – за онова, но щом заспи, всичко забравя. Това не е ли сън?

Това се отнася до здравия човек, а не до болния. Болният и в будно, и в сънно състояние не забравя теглото си. Окултният ученик трябва да работи върху себе си, да стане господар на ония мисли и желания, които са в негова вреда. Той трябва да знае, как да се справя с тях. Ученикът трябва да разбира физическия живот, за да може разумно да се справя с борбата, която изпъква между физическия и духовния живот, т.е. между плътта и духа. Плътският живот разрушава красивото, което човек е съградил в себе си. Той представлява червейчета, които

влизат в корените на дървото и прегризват малките коренчета, докато един ден цялото дърво изсъхне. Дървото умира, а червейчетата продължават да живеят. Те са големи индивидуалисти. Те не признават идеята за общност, за братство. Ако хората живеят като червеите, всеки за себе си, къде е красотата на живота? Освен тези червеи могат да дойдат още по-големи, изцяло да нападат дървото и съвсем да го унищожат.

Сега, като се говори за духовен живот, хората трябва да знаят, какво представлява този живот. Някой ученик свършва гимназия, университет, но след като е учил цели 16 години, вижда, че всичко е забравил. Какво е придобил от това учение? – Нищо. Щом всичко забравя, учението му е било много повърхностно, не е проникнало дълбоко в него. Такова нещо представлява духовният живот за някои хора. Те стават духовни, учат, прилагат, но един ден всичко забравят и се връщат към своя първичен живот. Силата на ученика, силата на вярващия се заключава във вътрешната връзка между неговата душа и Бога, в будността на неговото съзнание. Щом има тази връзка, щом съзнанието му е будно, той никога няма да изгуби това, което е придобил. Който не е господар на съзнанието си, при най-малката вътрешна борба в себе си, при най-малкото изпитание, той всичко изгубва. Духовен живот е онзи, на когото съзнанието не се прекъсва при никакви борби, при никакви изпитания. Този човек се движи в светлина и никога не се спъва. Който няма светлина в себе си, той всякога се спъва. За да познаете, кой човек е духовен и кой – физически, поставете ги на изпитание. Ако ги оставите да вървят по гладка, равна повърхност и двамата ще ходят добре, без никакви спънки. Вие няма да познаете, кой от тях вижда и кой не вижда. Обаче, ако ги поставите върху неравна, грапава, пълна с препятствия, площ, духовният човек ще върви добре, леко, без какво препъване. – Защо? – Защото вижда. Обаче, физическият човек ще се спъва на всяка крачка: ще пада, ще

става, ще се удря. Той не вижда, няма нужната светлина в себе си.

Ето защо, каже ли някой, че се спъва, това показва, че той няма светлина. Неговото зрение не е добре развито, вследствие на което той не вижда, къде ходи и се спъва. – Ама едно време аз живях добре. – Да, тогава ти се движеше върху гладка повърхност, без никакви препятствия. Сега, обаче, пътят ти не е равен и трябва да съзнаеш, че не виждаш, че зрението ти е отслабнало вече. Когато човек се спъва и пада, това показва, че той не вижда препятствията, които невидимият свят е поставил на пътя му. За да не се спъва, човек се нуждае от зрение, от вътрешна светлина на съзнанието. Който се спъва и пада, той ходи със затворени очи. Какво трябва да прави човек, за да прогледне? Той трябва да следва Христос и като Вартимей, да казва: "Милост, о Давидов Сине. Ти помилвал си мнозина, Господи, помилвай и мен". Тази слепота не е била само физическа, но и духовна. Следователно, при всички случаи на живота си, човек трябва да се моли, да се отворят очите му, да прогледне вътрешно. За тази цел съзнанието на човека трябва да бъде будно. Не е ли будно, разумните същества ще поставят на пътя му ред спънки и препятствия, които ще го заставят да мисли, да работи, да учи. Само така той ще разбере, какво му липсва и как може да придобие духовна светлина.

Как се постига духовното, кога ще го постигнете, това са задачи, върху които трябва да се работи, а не да се разисква. Да разисквате върху тях, това значи да се обезсърчите. Човек не е готов още да знае, какво го очаква. Той няма нужната вяра. – Кой човек е вярващ? – Вярващ човек е онзи, който при най-големи противоречия в живота си не се разколебава, не се подава на никакви съмнения. Ако се спъне в нещо и падне, той признава в себе си, че зрението му е слабо, или че не разбира живота и се примирява с положението си. Той се ползва от

опитността, която е придобил и се стреми в други случаи да бъде по-внимателен. Малцина разбират живота, както трябва. Ще кажете, че сте християни, че вярвате в Бога, че се молите. Християни сте, вярващи сте, молите се на Бога, но дойде ли ви някаква болест, всичко изгубвате. Молите се, но не получавате отговор на молитвата си. — Защо? — Между Божественото съзнание и вашето не съществува никаква връзка. Бог ви държи в съзнанието си като живи души, но вие постоянно прекъсвате връзката си с Него, вследствие на което страдате, измъчвате се, не можете да се справите с положението си. Прекъсването на тази връзка може да се уподоби на отсичането на един от пръстите на човешката ръка. Какво ще стане с този пръст, ако пожелае да се разходи малко и после пак да се върне на мястото си? Той може съвсем да изсъхне, а може и по друг начин да пострада. За предпочитане е да се върне на мястото си, отколкото никога да не се връща. И в единия, и в другия случай страданията са неизбежни: и ръката ще страда, и пръстът ще страда.

Следователно, всяко отделяне на човека като уд от Божествения организъм, причинява известна дисхармония в Божественото съзнание. Грехът се обяснява само с прекъсване на връзката между Божественото и човешкото съзнание. Иначе, той остава необясним. Всеки грях, всяко престъпление помрачават човешкото съзнание, нарушават правилните отношения в живота. Силата на човека се състои, именно, в правилните отношения между неговата душа и Бога. Щом наруши тия отношения, човек е изложен на големи страдания. И тогава, колкото и да се моли, не получава отговор на молитвата си. — Защо? — Апостол Яков казва: "Зле просите, затова не получавате отговор на просбите си". Докато детето е малко, покорно още, то се моли на майка си и на баща си и молитвата му всякога се чува. Като порасне, като стане голям, непокорен син, щом се помоли за нещо на баща си

и не получи отговор, той веднага се нахвърля върху него и го набива. Той се хвали със силата си. Някои хора се молят на Бога, но щом не получат отговор на молитвата си, те се опълчват срещу Него и се отказват да учат, да работят, да се молят. Те казват, че не вярват в Господа, не вярват в живота – в нищо не вярват. Тези хора не мислят, че като отричат всичко и не искат да работят, пакостят сами на себе си.

И тъй, докато живее в Божествения порядък на нещата, човек не може да се противи. Ако се противи, той ще излезе вън от Божествения организъм и ще се замести с друг уд. Ако един от пръстите на човешката ръка напусне мястото си и излезе вън от нея, друг пръст ще дойде на неговото място. Какво ще бъде положението на първия пръст? Това са разсъждения, които обясняват неестествените положения, неестествените състояния на човешкото съзнание. Тази е причината, поради която някои хора не разсъждават правилно. За пример, грешникът казва: Нямам ли право и аз да живея? – Имаш право да живееш, но нямаш право да грешиш. На това основание всички паразити ще питат: Нямаме ли право да живеем? Недъзите, слабостите, грехът, това са паразити, които живеят за сметка на един живот по-висок от техния. В Божествения свят това не се допуска. Недъзите, слабостите представляват низш, незавършен живот, от който човек трябва да се пази.

Една от задачите на ученика е да се справи с паразитите на физическия, на сърдечния и на умствения свят. Щом намери паразит в себе си, от който свят и да е дошъл, веднага трябва да го изхвърли навън. – Може ли паразитът да влиза без позволение? – Паразитът влиза без позволение и в царската глава, и във философската, както и в главата на простия човек. Къде ще спре, за него е безразлично. Той иска да намери сигурно място, да посмуче малко кръв. Какво трябва да прави човек, за да се освободи от паразитите? Той трябва непрестанно да се

чисти, да дойде до своето естествено положение, до своите естествени движения. Когато някой паразит нападне човека, той започва да се почесва ту тук, ту там, да прави неестествени движения. Не оставайте паразитите да взимат предимство у вас. Само малкото дете очаква на майка си. Порасне ли, стане ли голям син, той сам трябва да се чисти, сам трябва да се грижи за себе си. Той трябва да се изучава, да знае произхода на своите недъзи, за да може лесно да се справи с тях. Има недъзи у човека, които са създадени от преди няколко поколения. Също така има добродетели у човека, които са създадени от хиляди години насам. Ученикът трябва да познава произхода на недъзите и на добродетелите си, да знае, по какъв начин да работи с тях.

"Познай себе си" – казва Сократ. Това се отнася за всеки човек, специално и за ученика. Не е достатъчно да каже той, че е във връзка с духовния свят. Това трябва да се докаже. По какво се познава, че човек е свързан с духовния свят? – По усиляване светлината на съзнанието му. Щом светлината на неговото съзнание се усилява, това показва, че той постепенно се приближава към свят, където живеят разумни същества. Когато се казва, че животът е движение, това подразбира, че човешката душа се движи от физическия към духовния свят и обратно – от духовния към физическия. Каквото представлява физическият свят, такова нещо е и духовният. И там има градове, къщи, живи същества, но културата, отношенията между съществата са по-високи от тия на земята. Както на земята има населени и ненаселени места, такива има и в духовния свят. Физическият свят представлява бледо копие на духовния.

Следователно, колкото и да се мъчи човек да отдели в съзнанието си физическия живот от духовния, ще види, че това е невъзможно. Тези два живота са тясно свързани и взаимно се преплитат. Това не се отнася само до човека, но и до животните, и растенията. За пример, когато

кокошката снася яйца и започва да ги мъти, в нея прониква вече Божественото съзнание. Това съзнание я заставя да лежи върху яйцата цели 21 дни и след като се излюпят пиленцата, да се грижи за тях. Щом Божественото съзнание се оттегли, квачката напуска пиленцата си и ги оставя сами да се грижат за прехраната си, сами да се защитават.

Често хората говорят за любовта, но любовта не е качество на човека. Казано е, че Бог е Любов. Следователно, човек проявява любовта само тогава, когато Бог присъства в него. И тогава, той трябва да съзнава, че тази любов не е негова, но на Бога. Бог в човека люби, а не самият човек. Като знае това, човек не може да изисква да бъде обичан. Любовта насила не се дава. Ако една река минава през двора на някой човек, той няма право да задържи тази вода само за себе си. Той трябва да остави водата свободно да тече, да минава през дворовете на всички негови съседи, да пои градините им. Щом става въпрос за Божията Любов, не се страхувайте, пуснете я свободно да тече през вас. Тя ще напои и вашата градина, ще напои градините и на вашите ближни. Не се мъчете да я ограничите. Никой не може да ограничи Божията Любов. От човека се иска да бъде справедлив, а не да бъде любвеобилен. За Бога е казано, че е Любов, а не за човека. Ако Бог присъства у човека, последният може да люби. Вън от Бога, той не може да прояви никаква любов. Ето защо, хиляди години човек трябва да живее в любовта, докато се научи, как да я проявява. Казано е за човека, че трябва да възлюби Господа Бога своего. Казано е за Бога, че е възлюбил истината у човека. Следователно, Бог е Любов, а човек трябва да бъде истинолюбив и справедлив. Човек трябва да се отличава от животните по своята справедливост. Качеството на човека е справедливостта, а на Бога – любовта.

Когато се говори за Божията Любов, ние разбираме онази любов, която свързва нещата. В живота на любов-

та нещата са така свързани, както е свързано учението. *
Никой ученик не може да влезе в гимназията, ако не е свършил прогимназия. Ето защо, каквато е връзката между долното, средното и висшето образование, такава връзка съществува между физическия, духовния и Божествения живот. Такава връзка съществува и между различните животи на човека. Тази връзка не е външна, но вътрешна. Затова човек трябва да се стреми към вътрешната връзка на живота, защото само тя осмисля нещата. Докато човек държи здраво тази връзка, той е здрав, весел, разположен, има стремеж за работа, за учене. Прекъсне ли се тази връзка, той всичко изгубва. Всеки човек е опитал това. Който го е опитал и научил урока си, той знае вече, как да постъпва. Той работи като велик инженер: първо пресмята, съобразява, а след това пристъпва към строеж.

Съвременните хора са дошли вече до положение правилно да смятат. От тях се иска да пристъпят към малки опити, към малки постройки. Чрез опити те ще проверят докъде са дошли в съзнанието си, т.е. до каква степен на развитие са достигнали. Като не познават живота на съзнанието си, хората се запитват, съществува ли рай и ад. И до днес още се запитват, Христос възкръснал ли е, или не. Онзи, който е дошъл до висока степен на развитие, той разбира, че и като живее на земята, и като напусне земята все ще бъде между разумни същества, в свят на пълна хармония и порядък. За него този живот не е нищо друго, освен райски живот. Онзи, у когото съзнанието не е пробудено и пред смъртта, и след смъртта си ще прекара в ада, място на големи мъчности и страдания. Човек сам създава ада, сам създава и рая. Всичко зависи от човека. Ако живее със съзнание за вътрешна връзка в живота, той е в рая. Няма ли това съзнание, той е в ада. Ако живее с хора, които не разбират Божиите закони, той ще се натъква на големи мъчности и противоречия. Щом живее с хора, които прилагат Божиите закони, той всич-

ко може да направи. Това виждаме в случая с възкресението на Лазар. Христос дойде при гроба на Лазар и каза: "Лазаре, излез вън!"

Кой е причина за възкресението на Лазар: Христос, или Лазар? – И двамата. Лазар беше човек с будно съзнание, вследствие на което, щом чу гласа на Христос, веднага стана и излезе от гроба. Човек, на когото съзнанието е пробудено, никога не може да умре. Събуждали ли сте вие човека с непробудено съзнание? Такъв човек и от сън даже мъчно можете да го събудите, а още по-мъчно да го възкресите. Кой не е изпитвал това състояние? Спи, чува, че някой го вика, но не може да стане, като че ли някой го държи вързан. Щом се разтърси добре, той веднага се освобождава и става от леглото си. В такова състояние човек може да изпадне и в будния си живот: иска да извърши волята Божия, но нещо му пречатства, чувства се вързан, нищо не може да предприеме. Дълго време трябва да се бори с това, което го свързва, за да се освободи и изпълни волята Божия.

Като слушат тази лекция, мнозина ще се намерят в положението на героите в приказките от "Хиляда и една нощ". Те не могат да си представят, какво вътрешно мъчение може да изпита човек, щом разполага с всичко: с къща, с пари, със знания, със сила. Прав е този човек, но само докато живее физически. Дойде ли до духовния живот, той се натъква на ред противоречия и мъчнотии. – Защо? – Защото съзнанието му не е будно. Който влиза в духовния свят, той трябва да има будно съзнание. Не е ли будно съзнанието му, той не може да стане гражданин на духовния свят. Човек с обикновено съзнание може да мине само като екскурзиант в духовния свят. Ще мине, ще замине и нищо няма да разбере. Може ли този човек да каже, че е видял нещо? Видял е само няколко улици, една-две гостилници и нищо повече. Обаче, улиците и гостилниците не представляват още духовния свят. Съществата в духовния свят, които са завършили развитието си,

са строги и взискателни. Те не допускат в средата си същества, които не са пробудени и внасят дисхармония. Те никого не пъдят, но така постъпват, че всеки, който влезе неподготвен в духовния свят, се вижда изолиран и сам се принуждава да излезе. Така постъпиха ангелите, които отидоха в Содом и Гомор. Като влязоха в дома на Лот, жителите на Содом и Гомор нападناха къщата на Лот, викаха и удряха на вратата. Те искаха да се подиграт с ангелите. Обаче, последните ги ослепиха със светлината си и те не можаха да напишат вратата, не можаха да изпълнят желанието си. В това време ангелите изведоха Лот и жена му от града, без да им се причини някаква пакост.

Духовният и физическият свят представляват още и състояния на съзнанието. Срещате човек разположен, вдъхновен, готов на всички жертви, на всяко служене. — Защо? — Той е влязъл в духовния свят. Срещате го на другия ден, той се отказва от всичко, за което предишният ден е бил готов да направи. Той казва: Само аз ли ще отстъпвам? И аз искам да се проява. — Прав е той. Човек трябва да се прояви, но разумно. Силата на човека се състои в неговата разумност. В главата на светията никакъв паразит не може да влезе. Той не може да издържа на неговия огън. Дяволът има достъп само при онези хора, на които огънят е слаб. На този огън той може да се топли само, но не и да изгаря. На кои хора огънят е слаб? — На грешните. Аз взимам думата "огън" в преносен смисъл.

И тъй, искате ли да прогресирате, пазете единство на съзнанието си. Докато минавате през противоречия, мъчнотии и недоразумения, вие всякога ще се натъквате на прекъсвания на съзнанието си. Значи, докато човек живее физически, всякога ще се натъква на прекъсвания на съзнанието, което води към мрак и тъмнина. Влезе ли в духовния свят, човек се радва вече на единство на съзнанието си. Където е запазено единство на съзнанието, там

владее пълна светлина. Това значи, да разбира човек Божиите пътища. Когато разумните същества от духовния свят видят човек, у когото съзнанието е целокупно, те се интересуват от него и започват да му помагат, както ние помагаме на бедни, но способни деца. Ето защо, за да се интересува духовният свят от вас, вие трябва да бъдете талантиливи, даровити. Всеки човек има някаква дарба, някакъв талант в себе си, но той трябва да работи, да го развива. Не работите ли, не развивате ли дарбите си, грешката е ваша. Никой не може да работи за вас. Силата на човека седи във вътрешния му живот. Много хора са пренебрегнали своя вътрешен живот, вследствие на което, вместо да прогресират, те остават на едно и също място. Преди всичко те отричат съществуването на душата, без да подозират, че вътрешната работа принадлежи изключително на душата. Които са съзнали това, те започват да работят и казват, че правят големи усилия. Христос казва: "Ако вашата правда не надмине правдата на фарисеите, нищо не се ползвате".

Следователно, ако вашите усилия не надминат тия на обикновените хора и вие нищо не се ползвате. Двама светски хора с години спорят за известна сума, искат да знаят, кой от двамата има право. В края на краищата въпросът остава неразрешен. Двама разумни хора, обаче, в един момент могат да разрешат този спор. Всеки спор, всяко недоразумение може да се разреши по пътя на самоопределянето. Всеки трябва да си зададе въпроса: за Бога ли живее, или за хората. Ако си отговори, че живее за Бога, въпросите лесно се разрешават. Когато човек замине за другия свят, веднага го спират и прегледат, какво носи със себе си. Намерят ли някакъв дефект в него, веднага го изпращат на земята, да го изправи. Като изправи дефекта си и отново замине за другия свят, пак го подлагат на преглед. Докато не намерят, че всичко в него е в изправност, постоянно го връщат на

земята. Така постъпвате и вие, когато си шияте нова дреха: ходите и се връщате от шивача, правят ви няколко проби, докато дрехата бъде готова, без никакъв дефект. И след това пак я обличате пред шивача, да видите, не е ли останал никакъв дефект. Окаже ли се такъв, колкото и да е малък, вие връщате дрехата на шивача, докато ви я донесе добре ушита, без никакъв дефект. Щом ви задоволи, вие взимате дрехата и я обличате. Същото се отнася и до вас: и вие ще ходите в онзи свят и ще се връщате, докато се освободите от всички свои слабости и недъзи.

Като не разбират законите на живота, мнозина мислят, че щом умрат, направо ще влязат в духовния свят и ще живеят между ангелите, където само ще пеят и ще свирят. – Това е детинско разбиране. Знаете ли, как живеят ангелите? Те са пръснати из цялата вселена, далеч един от друг. Докато не свършат работата, която им е дадена, те няма да се върнат при Бога, от Когото са излезли. И хората, като ангелите, са пръснати по целия свят, да завършат работата си, но са забравили, откъде са дошли и кой ги е изпратил. Разликата между ангелите и хората седи в това, че ангелите знаят, кой ги е изпратил на работа и помнят пътя, по който са вървели. Хората са забравили всичко това и днес трябва усилено да работят, да си припомнят, откъде са дошли и кой ги е изпратил, за да могат един ден да се върнат към Бога, от Когото са излезли. И вие някога сте били с крила, като ангелите, способни да хвърчите, но днес сте изгубили тази способност. Днес сте в положението на камилската птица, която, вместо да хвърчи, бяга. Било е време, когато и камилската птица е хвърчала. За да възстановите загубеното, вие трябва да държите в ума си мисълта: Силата на ученика се състои в схващане целокупността на фактите, а не на тяхната отделност. Силата на ученика се състои в запазване на вътрешната връзка с живота, в единството на неговото съзнание. Силата на ученика

седи в приложение на великия закон – любов към Бога и любов към ближния.

"Верен, истинен, чист и благ всякога
бъди и Господ на мира ще изпълни сърце-
то ти с всички добрини".

*

37. Лекция от Учителя, държана
на 25 юли 1928 г. София. – Изгрев.

ПРАВИЛНО ХРАНЕНЕ

"В светлината на Божия Дух има живот и мир".

Размишление.

В природата съществува един закон, според който, всяка храна, която човек приема, трябва да се смила добре. Не се ли възприема правилно от човешкия организъм, тя създава болезнени състояния. Същият закон се отнася до мислите и чувствата на човека. Когато мислите и чувствата на човека не се възприемат правилно, те създават известни болезнени прояви – съмнение, гняв, алчност и ред още недъзи, които някога са били добродетели, а впоследствие са се превърнали в отрицателни качества. Желанието на човека да придобива знания, добродетели, може да се превърне в алчност към богатство, слава, почести и вместо да се издигне, да пропадне в живота. Като ученици, вие трябва да си отговорите на въпроса: Главата ли трябва да стане знатна, да се ползва с почести и уважение, или тялото? С какво става човек знатен? – С главата си. Главата дава направление в живота на човека. Тялото без глава няма никакъв смисъл. Главата може да създаде тялото, но тялото не може да създаде главата.

Цялото създава частите, но частите не могат да създадат цялото.

И тъй, всички хора трябва да знаят, че те сами създават нещастията си. — Как, именно? — Като се хранят неправилно. Вие можете да ядете най-хубав хляб, прясно, хубаво сирене и пак да разстроите стомаха си. — Защо? — Не дъвчете добре храната си. Вие слагате храната в устата си и бързо я гълтате. Така несдъвкана, тя мъчно се смила и причинява тежест на стомаха. Щом стомахът се разстрои, това се отразява на главата, а оттам и върху останалите органи. При това положение вие се чувствате неразположени, недоволни. Това се отнася не само до физическото хранене, но и до възприемане на мислите и чувствата. Човек трябва правилно да възприема своите мисли и чувства, правилно да ги асимилира. Това са процеси, които се подчиняват на един и същ органически закон. — Не може ли без мисъл, без чувства, без страдания? — Може и без мисли, и без чувства, и без страдания, но в края на краищата ще се намерите в положението на Паганини, който давал концерт с три струни на цигулката си. Като свършил концерта, запитали го, може ли да свири на две струни. Той свирил и на две струни. — Ами на една струна? — И на една струна може. — Без струни може ли? Паганини слязъл от сцената и повече не се явил.

Човешката душа разполага с четири струни, чрез които може да изрази своите мисли, чувства и действия. Докато тия струни са на нейно разположение, човек може да се развива. Отнемат ли тия струни от нея, той преставя да се развива. Цигулка без струни се намира в такова положение, в каквото се намира гладният без хляб. Това е живот пълен с мъчности. Такова е положението на човек, който влиза неподготвен в астралния свят. Той има чувства, но съответно тяло за чувствата няма. Той е в положението на въздухообразно тяло в пространството. Страшно е положението на този човек: глава, ръце, крака няма; сърце, дробове, стомах също няма. Той има само

чувствувания, които не може да изрази, да прояви по някакъв начин. Като заmine някой за онзи свят, близките му казват, че е отишъл там да прегледа сметките си. — Какви сметки ще преглежда той, щом няма глава, ръце, крака?

Съвременните хора нямат ясна представа за духовния свят. Те нямат представа, какво значи да излезе човек вечер от тялото си и да види, какви отношения съществуват вън от тялото и вътре в тялото му, вън от Бога и вътре в Бога.

Сега всички трябва да се подложите на пълно пречистване: физическо, сърдечно и умствено. Както жените коренно пречистват къщите си пред големи празници, така и вие трябва да се освободите от всичко старо. Със старото трябва напълно да ликвидирате. Работете върху себе си, да се справите с личния елемент у вас, който е взел надмощие над духовния. Като работи върху себе си, човек трябва да различава личния, индивидуалния и духовния живот, да познава техните отличителни черти. Личният живот представлява физическата страна на човека; индивидуалният представлява духовната, а съзнателният, душевният живот, това е Божествената страна у човека. Това са три категории живот, които се извяват на физическия свят. Ако не държи главата си в равновесие, човек никога няма да разбере дълбокия смисъл на трите категории живот и да се ползва от тях. Щом изгуби равновесието на своята глава, човек се излага на големи падания, ставания, пукване на главата и т.н. Пукне ли веднъж главата си, човек трябва да бъде много внимателен, да пази пълно равновесие. Защо понякога човек не може да пази равновесие? — Това се дължи на дисхармония между неговите мисли и чувства.

Като наблюдавам хората, виждам, че едни от тях сега започват живота, а други — свършват. Едни са в началото на живота си, а други — накрая. Ония, които са в началото на живота си, те се намират пред пълна чиния с

мед и потапят първата си хапка. Ония пък, които са в края на своя живот, потапят последната си хапка в меда. Това не значи, че животът им се свършва, но те отстъпват мястото си на новодошлите и започват да им служат. Който се е нахранил, той трябва да препаше престилка и да започне да слугува на другите, а не да се мъчи още да яде, да преяжда. Пазете се от преяждане. То носи всички нещастия и злини в живота. Като знае това, човек не трябва да преяжда нито на физическия, нито в духовния, нито в умствения свят. Дойде ли до физическото хранене, човек трябва да яде точно толкова, колкото му е необходимо – ни повече, ни по-малко. Казано е в Писанието: "Бъдете свършени, както е свършен Отец ваш Небесни". Свършенството подразбира вътрешен процес – свършенство във всички постъпки. Каквато работа започне, човек трябва да я извърши в свършенство. Пише ли, рисува ли, свири ли, той трябва да бъде свършен във всичко. – Какво ще придобие човек, ако може да пише, да рисува, да свири в свършенство? Да се задава такъв въпрос, това е все едно, да питате, какво придобива гладният, след като се е нахранил. Както гладният изпитва едно малко спокойствие, задоволяване, след като се нахрани, така и художникът, и музикантът, се успокояват след като се проявят в своята област. Тогава те започват правилно да мислят и да чувствуват. Докато е гладен, човек не може да мисли и чувствава свободно. Гладът го притиска, обсебва неговите мисли и чувства. Щом се нахрани, в него става разширяване, той се освобождава и започва правилно да мисли, да чувствава и да действа.

И тъй, ако човек не разбере правилно въпроса за храненето и не изпълни волята Божия, както трябва, той ще бъде всякога гладен и ще се занимава само със себе си. Опасно нещо е човек да се занимава само със себе си. Да се занимава човек само със себе си, това значи напълно да се изтощи. Според някои учени за смилането на храната и възприемането ѝ от организма са нужни четири часа.

Тази теория е 50 % вярна. – Защо? – Правени са опити с хора, които са гладували по три-четири дни и щом им се даде малко храна, те веднага възстановяват силите си. Ако е вярно, че за усвояване на храната от организма са нужни четири часа, би трябвало след толкова часа да се възстановят силите на човека, който е гладувал няколко дни. Ако човек често гладува, клетките на организма му започват да се разрушават, вследствие на особените процеси, които се извършват в него. Гладът отваря вратите и прозорците на организма, откъдето клетките излизат навън и казват на господаря си, че не могат повече да му служат.

Всеки човек има велики стремежи в себе си, иска да ги постигне; той иска да изпълни волята Божия, както трябва. Как може да постигне своите стремежи? – Чрез ядене. Ако не яде, човек нищо не може да постигне. Правилно или неправилно, човек все трябва да яде. Христос казва: "Ако не ядете плътта ми и не пиете кръвта ми, нямате живот в себе си". Той взима яденето в неговия първичен вид, както първоначално природата го е установила. Философите и учените започват да разискват, какво значи да яде човек плътта на Христос. – Не е важно яденето на плътта, но важно е, че трябва да се яде. Аз тълкувам този стих пред учениците в следната форма: "Ако не ядете" – ако не изпълните, ако не опазите, ако не се стремите към Бога и не търсите Неговата слава. Който търси славата Божия, той търси своето растене. Само при това положение той може да постигне своите желания. Ако учениците не пазят честта на своя учител, те не могат да станат почетни хора. Ако учителят няма любов към учениците си и той нищо не може да постигне.

Често учениците се натъкват на вътрешно недоволство в себе си, без да могат да си помогнат. За да се справят с недоволството си, те трябва да го анализират, да намерят неговия произход, да видят съществено ли е тяхното недоволство, или не. Гладният е недоволен, че

му липсва храна. Щом се нахрани, той става доволен. В това няма никакво изключение. Може да се яви само едно изключение — когато гладният има развален стомах. Каквато храна да му се даде, той всякога ще бъде недоволен. Причината за това недоволство е външна, а не вътрешна. Когато храната не се асимилира правилно, тя причинява ред болезнени състояния в човешкия организъм. Същото може да се каже и за мислите и чувствата на човека. Щом мислите и чувствата на човека не се асимилират правилно, те създават ред болезнени състояния в неговия умствен и сърдечен живот. Всеки човек сам трябва да мисли и да чувства, да не се обляга на други хора. Докато детето е малко, майка му дъвче заради него, а то всмуква, наготово се храни. Щом порасне, майка му го отбива, т.е. заставя го вече само да се храни. Детето поплаче известно време и започва само да се храни.

Разсъждавайте правилно и не се смущавайте, когато майката отбива детето си, или когато учителят напуска учениците си. — Какво ще стане с детето, когато майка му го отбие? — Ще се научи само да яде. — Какво ще стане с ученика, когато учителят му го напусне? — Ще се научи да работи самостоятелно. — Какво ще стане с детето, ако майката преждевременно умре? — Смъртта е неестествено явление в живота, а неестествените явления не могат да обясняват естествените. Естествено явление е майката да е жива, да отгледа детето си. Ако майката умре и детето ще умре. Но понеже майката не умира и детето няма да умре. Майката ще го храни, докато порасне. Щом порасне, ще го отбие. То ще започне само да се храни, да работи, да се развива, докато един ден стане годно да помага на майка си.

Сега, от всички се иска права мисъл, правилно разбиране на процеса на храненето. Един ден ще ви поставят пред комисия да ви изпита, как дъвчете. От вашето дъвчене ще се познае, до каква степен на развитие сте дошли. Голяма философия, голяма наука има в яденето. За да

разберат, на каква степен на развитие е дошъл даден човек в духовно отношение, ще го държат няколко дни гладен и след това ще му дадат прясна пита със сирене. Като започне да яде, ще го наблюдават, как дъвче, как премята храната в устата си и т.н. Начинът, по който човек яде, определя, какъв е той в умствено и в духовно отношение. Процесът на яденето представлява свещен акт, към който трябва да се пристъпва с нужната сериозност. Когато се храните, вие трябва да отправите ума си към Бога, да благодарите, да почувствувате Божията Любов, да се свържете с всички разумни същества, които са взели участие при създаване на хранителните материали. При яденето трябва да присъстват поне две същества. Ако човек започне да яде, той трябва да се обърне към Бога в себе си, да ядат заедно. Христос е казал: "Ако не ядете плътта ми и не пиете кръвта ми, нямате живот в себе си". Това подразбира, че вътрешна връзка с живота може да се създаде, само когато Бог живее у човека. Тогава става ясна формулата: "В светлината на Божия Дух има живот и мир".

Това, което сега ви говоря, са елементарни работи, които непременно трябва да се знаят. Елементарните работи спъват ученика. Апостол Павел казва: "Ако земните работи не разбирате, как ще разберете небесните"? Като започват да ядат, някои хора се помолят на Бога и след това казват: Ела, Боже, да ядем! Това е дълбок вътрешен процес. Този процес се отнася не само до яденето, но и до четенето. Като четете някоя хубава книга, човек непременно трябва да задържи в ума си поне една светла мисъл. За да възприеме и разбере тази мисъл, Божествено то трябва да дойде в него, да го освети. Ако дадена книга не се разбере в духа, в който е писана, тя завинаги остава неразтворена, не може да се възприеме.

Сега, като ви наблюдавам, виждам, че не сте яли, гладни сте, обеднели сте. Срецам един, който се оплаква, че едно време имал любов, а сега няма. Значи, този

човек не е ял. Любовта е непрерывна сила. Никой не може да попречи на човека в любовта. Щом любовта му е отслабнала, той сам е причина за това. Той се е спънал някъде. Спънки съществуват в целия органически свят. Срещате един стар човек, който се оплаква, че едно време виждал добре, а сега не вижда, зрението му е отслабнало. — Защо? — Спънал се е някъде. Според мене, зрението на човека би трябвало все повече да се усилюва, а не да отслабва. Две причини могат да предизвикат отслабване на очите: тревоги и неправилна мисъл. Тревогите действат върху нервната система и по този начин нарушават вътрешната хармония в организма. Следователно, ако човек преодолее двете спънки — тревогите и неправилната мисъл, зрението му постепенно ще се усили. Понякога човек си внушава, че не вижда.

Един наш приятел разправяше една своя опитност. Той обикновено четеше с очила. Един ден взел една книга и започнал да чете. Понеже виждал ясно, приятно му било. Както чел, сторило му се, че очилата му се изместили малко и дигнал ръката си да ги настани добре. Като пипнал носа си, видял, че е без очила. Той се почудил, как е възможно да вижда толкова добре без очила. Продължил да чете по-нататък, но вече не виждал ясно. Щом разбрал, че е без очила, той не могъл вече да вижда и престанал да чете. Какво показва това? — Силата на внушението.

Мнозина казват, че могат да служат на Бога, могат да обичат хората. — Докато мислят и постъпват по този начин, те виждат ясно, служат си без очила. Щом съмнението проникне в ума им, те престават вече да обичат, сърцето им се втвърдява и намират, че не могат да обичат тъй широко, тъй безогледно. — Какво правят след това? — Понеже престават да виждат нещата ясно, те слагат очила на очите си и през тях гледат. Както виждате, хората сами си създават ред навици, в които се спъват. Срещате един, сложил букаи на краката си, върви с тях и

дрънка. — Кой е сложил букаите му? — Той сам. Но като е забравил кога и защо ги е сложил, той мисли, че без букаи на краката не може да се живее. Обаче, една сутрин той става от леглото си набързо, забравя да сложи букаите си и тръгва. Гледа натук-натам, чуди се, защо е толкова свободен, защо се чувства толкова любвеобилен, готов на всякакви жертви. Поглежда към краката си, вижда, че букаите му липсват. Веднага се сепва, разбира, че не трябва да се разширява много, слага букаите си и тръгва напред. Върви той напред, но букаите дрънкат, спъват го, отнемат неговата свобода.

Следователно, когато човек започва да мисли само за себе си, това не нищо друго, освен дрънкане на неговите букаи. Където мине, чува се само "дрън-дрън". Снеми букаите от краката си и тръгни леко, свободно, подвижно, никакъв прах да не дигаш, никой да не те чува. Ако река да ви препоръчам, как да ходите, бих ви дал за пример котката, а не коня. Котката стъпва по всички правила на модерната гимнастика. Що се отнася до яденето, тя още не е научила това изкуство. Ако река да ви препоръчам да научите изкуството да намирате чиста, хубава вода, ще ви посоча за пример магарето. И досега още човек не знае правилно да ходи. Като върви, той цял се тресе, вследствие на което става сътресение на гръбначния мозък. Това сътресение се предава на главния мозък, а оттам и на цялата нервна система. След всичко това хората се чудят, защо са нервни. Как трябва да ходи човек, каква вода и храна да употребява, видно е, че това са странични неща, които създават, обаче положителна философия за живота. Без тази философия всички хора са изложени на големи падания и ставания, на ред противоречия в живота. Не само обикновените хора се спъват, но и великите духове се спъват в живота си, по единствената причина, че не са спазили някой Божествен закон. Никой човек няма право и не може да изменя Божествените закони. Всичко може да измени човек, но Божественото —

никога. Човек не може да отмени нито един божествен закон, нито едно Божествено правило, нито една Божествена мисъл. — Ама не е време за приложение на тази мисъл. — Щом е Божествена, време е да се приложи. Божественото идва всякога навреме, а човешкото не идва навреме. Когато човек не може да приложи една Божествена мисъл навреме, причината на това се крие в някаква човешка мисъл, която се е намесила в приложението на Божествената. Когато някой казва, че не може да чете без очила, това се дължи на факта, че той сам си е внушил тази мисъл. Бог не го е създал с очила на очите. Чрез самовнушение в мисълта си той е слязъл на физическия свят, вследствие на което очният му нерв е намалил своите трептения. Щом трептенията на очния нерв се намаляват, заедно с това и очите на човека отслабват.

Четоха се работите върху темата: "Качествата на свободата". Какво разбрахте за свободата от прочетените теми? Христос казва: "Това е живот вечен, да позная Тебе Единнаго Истиннаго Бога". Значи, първо трябва да се яви животът, а после — свободата. Животът предизвиква свободата. Докато живеем на земята, ние говорим, че не сме свободни да направим това или онова, защото нямаме достатъчно време. Хората се оплакват от нямане на време, а духовете — от нямане на пространство. Хората нямат време, имат пространство. Духовете нямат пространство, имат време. Свободата изисква простор, пространство. За да бъде свободен, човек трябва да има простор, да действа. Човек може да бъде абсолютно свободен, когато наред с него, в същото направление, работят ред разумни същества, които му съдействат, но същевременно и той им съдействува. Когато иска да постигне нещо, човек трябва да знае, че като е създавал света, Бог е мислил и за него, имал го предвид. Ако мисли така, той ще постигне своето желание. Рече ли да създава своя самостоятелна мисъл, да наложи волята си на другите

хора той ще влезе в противоречие и със себе си и с окръжаващата среда и ще изгуби свободата си.

Свободата е вътрешно качество на човека. Човек може да е в затвор и пак да е свободен; той може външно да е свободен, а вътрешно – ограничен. Има затворници, които разрешават велики въпроси в затвора: въпроса за свободата, за служенето, за любовта. Има свободни хора, които разполагат с пари, с къщи, но всеки момент се страхуват да не изгубят богатството си, да не изгубят живота си. Външно затворникът може да е ограничен, но вътрешно да е свободен. Богатият пък външно може да бъде свободен, а вътрешно – ограничен. Каква свобода е тази, при която човек постоянно живее със страх от смъртта? Мнозина искат да знаят, ще се познават ли след смъртта си. Само живите хора се познават, а не умрелите. Само будните хора се познават, а не спящите. За да се познават, хората трябва да се събудят от сън, да оживеят, да придобият вечния живот. Когато хората влязат във вечния живот, те се познават, обичат се, придобиват Божието благо.

Като ученици на окултна школа, вие се нуждаете от чистота. Вие трябва непрестанно да се чистите. По естество човек е чист, но трябва да пази своята чистота. Детето трябва да пази чиста дрехата си, с която майка му го е облякла. От най-ранна възраст детето трябва да се учи на чистота. Следователно, задачата на ученика не се заключава в това, как да се чисти, но той трябва да пази чистотата си. Щом има права мисъл и благородни чувства, нищо друго не му остава, освен да пази своята чистота. Това изисква Божественият свят от всички хора. Като не разбират, какво се иска от тях, те си поставят задачи, които не им подхождат, нито могат да ги постигнат. Пазете дрехата си чиста, за да не става нужда да я перете. Мъчна работа е прането. Много жени се оплакват, че от пране ръцете им се изтъркали, придобили ревматизъм и т.н. Те не знаят да перат, вследствие на което си причиня-

ват големи пакости. Дрехите трябва да се перат винаги с топла вода. Някои жени перат с топла вода, а други – ту с топла, ту със студена. Прането с топла и със студена вода предизвиква свиване и разширяване на мускулите, което не се отразява добре върху организма. Никога не произвеждайте в себе си два противоположни процеса в един и същ момент. Това е достойние само за боговете, а не за обикновените хора.

Съвременните хора употребяват голяма част от времето си за пране, защото телата им не са чисти. Те отделят много мазнини, от които дрехите стават нечисти. Когато пречистят телата си, те ще икономисват времето си. Според законите на природата, човек трябва да облича всеки ден чиста риза. Значи, той трябва да има на разположение 365 ризи. Такъв един ден е Божествен ден и се равнява на толкова години, колкото всеки човек прекарва на земята. Един Божествен ден може да включва един физически ден, а може да включва и 120 физически години. Под думата дреха, или риза ние разбираме тялото, което човек има на разположение. Тази дреха, именно, той трябва да пази абсолютно чиста. Тази дреха, именно, той трябва всеки ден да променя, т.е. да я преглежда и тогава да я слага на гърба си. Най-малко 365 пъти през годината трябва да я преглежда, да я слага в ред и порядък. Да обличате всеки ден чиста, нова риза, това значи всеки ден да възприемате по една нова мисъл. Новата мисъл внася нещо красиво в живота. Старите мисли правят живота неносен, неприятен.

Сега, от всички млади и стари се иска взаимно почитание и уважение. От всички се искат хармонични отношения. Правилните отношения определят разстоянието между хората. Както при четенето е определено, на какво разстояние трябва да бъде поставена книгата от очите на човек с нормално зрение, така е определено разстоянието, на което трябва да седи един човек от друг при нормални, правилни отношения между тях. Човек

трябва да владее очите си, езика си, ръцете си, както и всички останали удове. Чрез разумността си човек може да владее, да управлява всички свои удове. Първоначалните познания, които се дават на ученика, се заключават във владееене на езика, на очите, на ръцете, на краката. Ученикът трябва да има правилни, красиви движения. Днес нито ходенето, нито гледането, нито яденето на човека е правилно. Ученикът трябва съзнателно да работи върху себе си, да преустрои своя организъм, да изправи в себе си всичко онова, което от преди хиляди години е изкривил.

Какво правят някои от окултните ученици? Преди да са завършили ученичеството си, преди да са решили своите задачи, те стават учители, започват да учат другите хора. – Не, ученикът трябва да бъде учител само на себе си, няма защо да учи другите хора. Каква полза ще допринесете на човека, ако го научите, как да търгува? Ще го направите търговец и той ще търгува 20–30 години, но в края на краищата нищо няма да спечели. Има смисъл да стане човек бакадин, но ако е решил да изправи грешките на миналото си. Той трябва да съзнава, че Бог го е изпратил да стане честен човек. В миналото той пак е бил бакалин, но е давал на клиентите си по десет грама по-малко. Днес ще им дава по десет грама повече, за да изправи грешката си. Не само това, но той трябва да продава чиста, доброкачествена стока. Не само търговецът, но всички хора – учени, философи, бащи, майки, ученици, учители, са дошли на земята да свършат една велика работа, с която да изправят грешките си. Вие минавате за учени хора, за философи, но не сте такива. Някой се хвали, че е добър математик, че знае да вади квадратни корени от числата. Щом знае да вади квадратни корени от числата, нека извади квадратен корен от любовта, от добродетелта. Ако го питате, кой е квадратният корен на любовта, ще ви каже, че не знае. – На добродетелта? – Пак не знае. И да ви се кажат квад-

ратните корени на любовта и на добродетелта, вие няма да ги разберете.

Да се върнем сега към основната мисъл. Първото нещо, което се изисква от вас, е да бъдете строители. Каквато работа и да ви дадат, да можете да я направите тъй точно, така добре, като добри зидари. Ще опънете конеца по права линия и ще започнете да нареждате тухлите една след друга, по всички правила на строежа. Не е въпрос до дреболиите на живота, но всеки трябва да поставя нещата на мястото им. Както градите къщите си, така ще строите и вашите мисли и чувства, да образувате от тях здрава, устойчива сграда. Като завършите работата си, изпитната комисия ще дойде да провери, какво сте направили. Ако намери някакъв дефект в работата ви, тя ще я събори и вие отново ще поставите конеца, отново ще почнете да градите. Много от сегашните бакали са били видни философи в миналото си, но поради някаква съществена грешка в философията си, са изпратени като бакали, да продават захар, ориз, масло, докато изправят грешката си. Какво по-хубаво нещо може да желае човек от това, да му се даде възможност да изправи грешките си?

Когато човек не е готов да изправи грешките си, той иска да умре, да се освободи от мъчнотните на живота. — И да умре, човек пак няма да се освободи от грешките си. Те вървят след него. Като умре, човек пак ще иска да се върне живота му. Смъртта е безчестие. Щом се намери в това положение, човек започва да се моли на Бога да го избави от безчестието му и да го постави в славата Божия. Казано е в Писанието: "Бог няма да остави преподобния си да види изтление, да види безчестието си". За да съгради нещо устойчиво, човек се нуждае от цимент, от някаква спойка. Когато зидарят гради, той поставя по-малко хоросан, цимент или друга някаква спойка, която държи тухлите здраво. Такава спойка трябва да съществува между мислите и чувствата на човека. Няма ли ни-

Такава спойка, най-малкото изпитание, е в сила да ги разп-
късне. Такава връзка трябва да съществува навсякъде в
живота. Тази връзка е Божествена и към нея се стремят
всички живи същества. Тя осмисля живота и внася в него
радост и веселие. Стремете се към Божествената връз-
ка в живота си! Като я придобиете, пазете я да не се
прекъсне. За да не се прекъсне, вие трябва да имате
будно съзнание.

"В светлината на Божия Дух има живот
и мир".

*

38. Лекция от Учителя, държана на
1 август 1928 г. София. – Изгрев.

СЪДЪРЖАНИЕ

1. Добри и лоши условия	3
2. Създаване на нови органи	18
3. Разумни отношения	35
4. Плащане и прощаване	60
5. Придобиване на щастие	77
6. Божествена светлина	95
7. Задна стража	110
8. Елипса и парабола	129
9. Начало на добродетелта	145
10. Единство и общност	167
11. Единство на съзнанието	181
12. Правилно хранене	195

Исправяйте грешките си, а не се извинявайте за тях. Много пъти може да греши човек, но трябва да исправя грешките си. Някои грешки мъчно се исправят, но човек трябва да постоянства, да работи върху себе си, докато ги изправи. Злото, като елемент, съществува в живота. Каквото и да правите, вие не можете да го избегнете. Дойде ли злото при вас, разгледайте го внимателно и го използвайте. Мнозина са се борили със злото, но никой не го е победил. Злото няма да изчезне, нито може да се победи, но може да се впрегне на работа.

Учителя Петър Дънов

В настоящото издание е съхранен стила и пълната автентичност на изразните средства на Учителя Петър Дънов.

Цена: 70 лв.